

ARODERGi

A N T A L Y A R E H B E R L E R O D A S I D E R G İ S İ

CHAMBER of ANTALYA TOUR GUIDES QUARTERLY

ANTALYA'nın TURİZM TARİHİ: IX. Bölüm**KIRKGÖZ HANI: Katkısız Bir Güzellik****The Kirkgoz Han: "A Beauty with No Superfluties"****ASPENDOS: II. Bölüm / Part II****ELMAS: Her Kadının Rüyası****Diamond: "Every Woman's Dream"****DİONYSOS ve BİTKİSİ ASMA****Dionysus: "The God of Wine and Vine"****LAS VEGAS: Günahlar Şehri / "Sin City"****KAÇKAR DAĞLARI: Zirvedeki Cennet****The Kachkar Mountains: "The Heaven at the Peak"**

Altınaova Sinan Mah.
Serik Cad. No: 441 Kepez, ANTALYA
Tel : 0242 341 40 40
Fax : 0242 - 342 00 10
www.lykia.com.tr
info@lykia.com.tr

İnandık ve Gerçekleştirdik!

22 Ocak 2010; inanılmaz yağmurlu bir Antalya günü. Ben ve yönetim kuruluna aday arkadaşlarım -ki ben onlara "Yol Arkadaşlarım" diyorum- içimizdeki hizmet inancıyla ARO yönetimine aday olduk.

Bizdeki bu heyecana güvenen arkadaşlarımız, olumsuz hava şartlarına aldırmadan bizleri desteklemek için o gün yanımızdalar. Hatta bazıları Pamukkale turu dönüşünde gruplarından ricada bulunup otobüsleriyle oy kullanmaya geldiler.

Bizlere güvenip, hizmet etme şansı veren bu arkadaşlarımıza diyorum ki; bugün varılan yerde sizlerin katkısı büyüktür. Bu görevin bize layık görüldüğü günden itibaren, özveri ve hırsla çalışmalara başlayan "Yol Arkadaşlarım ve ben" o günden bugüne neler yaptık bir göz atalım:

- Antalya Rehberleri ilk defa bir lokale; ARO Cafe'ye kavuştular. Sadece sizlerin inancı değil, bizdeki çalışma şevkine inanan Sayın Bakanımız Ertuğrul Günay, bizzat açılışımızda bizleri onurlandırmış, odamızda sorunlarımızı, kaygılarımızı dinlemiş ve bizlere engin tecrübeleri ışığında yol göstermiştir.
- İlk defa gerçek anlamda kültür içerikli ve ulusal nitelik kazanan, şimdiye kadar hiçbir rehber örgütünün sahip olamadığı nitelikte bir yayına, ARO DERGI'ye sahip olduk.
- Antalya Rehberler Odası, tarihinde ilk defa Türkiye'deki rehber örgütleri ve birebir rehberlerle bu kadar güçlü ve uyumlu bir işbirliği ile büyük bir güç birliğine önderlik etmiştir.
- ARO'ya yeni ve modern bir kurumsal kimlik tasarımı kazandırdık. Dergi tasarımı yapan profesyonel ekibe hazırlatılan çağdaş, estetik ve dikkat çekici bir logo ile yolumuza devam ediyoruz.
- Web sayfamızı tamamen yenileyip, kullanıcı dostu bir arayüz ve altyapı ile hayata geçirdik. Böylece her gün önemli duyuru ve haberleri paylaşarak, üyelerimizle hızlı ve kolay iletişim kurabiliyoruz.
- 2011 yılında Türkiye'deki rehberlik tarihinin en ciddi, en organize ve de en geniş katılımlı "iş almama" eylemi gerçekleştirildi.
- Rehberlerin mesleki sorunları, kaçak rehberlik ve hak taleplerimiz gibi birçok sorununuz, turizm sektöründe, bürokraside ve basında ilk defa bu kadar yoğun gündem yarattı.
- Ve Miladımız... **7 Haziran 2012**. Türkiye'de rehberlik artık yasası olan, meslek olarak kabul gören bir statüye kavuştu.

Tüm bunları ve kendimizce yazmaya değer vermediğimiz, fakat şimdiye kadar yapılmamış birçok şeyi **2 yıl 6 ay** gibi bir süreye sığdırmışız.

Biraz abarttık mı ne?

Yol Arkadaşlarım ve ben biraz hızı seviyoruz galiba...

Saygılar,

Hasan UYSAL

ARO

ANTALYA REHBERLER ODASI DERGİSİ CHAMBER OF ANTALYA TOUR GUIDES QUARTERLY

3 ayda bir yayımlanır. YIL: 3, SAYI: 9, Temmuz - Eylül 2012.
Ağustos ayında basılmıştır.

Published quarterly YEAR: 3, ISSUE No.: 9, July - September 2012.
Published in August.

İMTİYAZ SAHİBİ / Concessionaire

Antalya Rehberler Odası adına /
On behalf of the Chamber of Antalya Tour Guides
Hasan UYSAL - hasanuysal@aro.org.tr

SORUMLU MÜDÜR, GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Director In Charge, Editor In Chief
Ahmet Zeki APALI - zekiapali@aro.org.tr

YAYIN KURULU / Editorial Board

Prof.Dr. Bekir DENİZ, Prof.Dr. Nevzat ÇEVİK
Prof.Dr. Şadan GÖKOVALI, Yavuz Ali SAKARYA
Hüseyin ÇİMRİN, Mehmet ERDEM, Recep YAVUZ,
T. Michael P. DUGGAN, Oktay TILKI

KATKIDA BULUNANLAR / Contributors

İsmet ÖZTÜRK

KAPAK FOTOĞRAFI / Cover Photo

ARO Arşivi; Fotoğraf: Ertuğrul BİROL

GRAFİK TASARIM / Graphic Design

Adnan SAYKI - Telefon: +90 537 419 43 23
www.adnansayki.com - adnan@adnansayki.com

ÇEVİRMEN / Translator

Müge SÖZEN

BASKI / Printing House

ASUDE OFSET Matbaa Hizmetleri
Etiler Mh. Adnan Menderes Bulvarı, Sargınlar İş Merkezi
No: 55/1 ANTALYA - Tel: +90 242 322 26 17

YAZIŞMA ADRESİ ve İLETİŞİM BİLGİLERİ

Mailing Address and Contact Information

Demircikara Mah. Burhanettin Onat Cad.
Arıtürk Sitesi, A-Blok, No: 89 Kat: 1, D: 4 Antalya / TURKEY
Tel: +90 242 311 11 30 (Pbx) - Fax: +90 242 322 91 75
www.aro.org.tr - dergi@aro.org.tr

"Yazıların sorumluluğu yazarlarına, reklamların sorumluluğu reklam sahiplerine aittir. Yazılı izin olmaksızın hiçbir yazı, fotoğraf ve grafik içerik başka bir yerde kullanılamaz."

Kültür-Sanat, Tarih, Arkeoloji, Mitoloji ve Gezi Dergisi.
ARO'nun bir kültür hizmetidir.

"The responsibility for the articles and advertisements remains with the authors and advertisers respectively. No text, photograph or graphical content may be used anywhere else without written permission."
Arts & Culture, History, Archaeology, Mythology and Travel Quarterly.
A cultural service provided by ARO

İÇİNDEKİLER contents

6-8 ANTALYA'nın
TURİZM TARİHİ
IX. Bölüm

10-20 KIRKGÖZ HANI
"Katkısız Bir Güzellik"

The Kirkgoz Han "A Beauty with No Superfluities"

22-35 ASPENDOS
II. Bölüm / Part II

36-37 KONYAALTI

38-47 ELMAS / Diamond

48-50 ZARGANA BALIĞI
Garfish

52-57 DIONYSOS ve
BİTKİSİ ASMA

Dionysus, The God of Wine, and Vine

58-60 REHBERLİK
BÖLÜMLERİNİN
GEZİLERİ

62-63 ENGELLİ TURİZMİ

64-72 LAS VEGAS
"Günahlar Şehri"

Las Vegas, "Sin City"

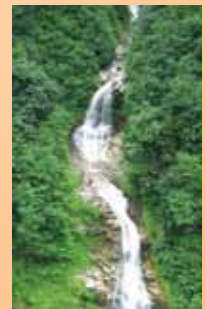
74-87 KAÇKAR DAĞLARI
Bulutların, Sislerin,
Yağmurun, Yeşilin Ülkesi

The Kachkar Mountains, The Country of
Clouds, Mist, Rain and Greenery

88-93 NE OKUYALIM?

94-95 BULMACA

96-106 HABERLER

Temsil

Zaman ne de çabuk geçiyor; bunu hep duyarız yaşı biraz ilerlemiş büyüklerimizden. Şimdi aynı şeyi söyleyince “sanırım yaş ilerliyor” dedim kendi kendime...

Uzunca bir zamandır yönetici olduğumuz kurumda, sizlerin temsilcisi olarak geçmişte yapılamamış birçok konuya el atıp sonuç aldığımız halde, bazı meslektaşlarımızın mesnetsizce üyelerimizi ve rehberleri kışkırtıcı söylemleri gündemde... Bunları sanal ortamda dile getirmeleri yetmiyormuş gibi ilgili kişilerin olmadıkları ortamlarda dedikodu yapmalarına da aklım ermiyor bir türlü.

Seçim döneminde olmamız sebebiyle sanırım bu tür gereksiz ve çirkin olayları yaşayacağız.

Bir arkadaşımız geliyor ve kendisinin nasıl tecrübeli, uzmanlıkları olan bir rehber olduğundan bahsediyor. Bir diğeri ise o kişinin kendini çok övdüğünü, camiada pek hoş karşılanmadığını söylüyor. Arada, acentelerle sorunlar yaşayan, ücretini alamayan, sigortası yatırılmamış birçok sorunlu meslektaşımızdan telefonlar da yağıyor.

Sorunları çözebilmek için acente yetkililerini aradığımızda bu defa olaylara karşı taraftan bakıyoruz ve şikayetçi meslektaşlarımızın yetersizliği, işlerini layıkıyla yapmamaları, grupla kişisel siyasi görüşlerine göre tartışmaları, uzmanlıkları hep sorgulanmaya başlıyor.

Bulunduğumuz yer, rehber kimliğine sahip üyelerin temsil edildiği bir kurumun yöneticiliği, dolayısıyla her iki tarafın iddialarına kulak verip sorunu çözmek gerekiyor. Rehberin hatalı olduğu ortaya çıkıp bunu söylediğinizde “vay efendim, neymiş, yanlış davranıyormuşuz; acentecilerle işbirliği yapıp meslektaşımızın haklarını yerle bir ediyormuşuz” acente tarafının kusurlu olduğunu bildirdiğinizde de “bu kadar rehber yanlış olmak doğru değil, yarın öbür gün iş için çıktığınızda bunun karşılığını misliyle ödersiniz” söylemleri sanki bir kader olmuş.

Elinizdeki dergi taraflı tarafsız birçok kişi ve kurumdan övgüler almakta, yapılan iş Antalyalı rehberlerin başırası olarak görülmektedir.

Yayın hayatımızın devamı için geçen sayımızda küçük, gönüllü katkılar istedik ve bir yıl boyunca size veya bir yakınınıza sembolik bir katkı karşılığı dergi gönderelim dedik.

Sonuç: Sadece 4 (dört) kişi karşılık verdi bu isteğimize... Bu katkıyı verenlerin hiçbirinin rehber olmayışı da son derece anlamlı geldi bize.

Şimdi soruyorum hem kendime hem de okurlarıma:

“Bütün bu işlerle uğraşıp didinerek, sevdiklerimizden aldığımız zaman diliminde ortaya koyduğumuz bu işleri ne için, kim için yapıyoruz? Eğer bizim bir temsil durumumuz var ise sadece destekleyenleri mi temsil ediyoruz? Biz kimi temsil ediyoruz? alışmalarımızdan çıkan kazanımlar sadece bizleri mi ilgilendiriyor? Sürekli kusur bulan, eleştiren rehberler bunlardan yararlanmayacaklar mı?”

Yukarıdaki sorular her ne kadar kafamı karıştırsa da yaptığım işin kutsal olduğunu, bir camia adına hizmet ürettiğimi düşünerek kendi iç huzurumu koruyorum. Bu vesile ile siz değerli okurlarla dertleşip, sizi bir anlığına da olsa bulunduğumuz yerden olaylara bakarak düşünmeye ve değerlendirmeye davet ediyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

A. Zeki APALI

Antalya Lisesi'nin yabancı dil bilen öğretmenleri ve öğrencileri için düzenlenen amatör turist rehberi kursu. (1954)

Antalya'nın Turizm Tarihi IX. Bölüm

Antalya Turizmi'nde nereden nereye...

Hüseyin ÇİMRİN, Kent Tarihçisi

1970'li yıllardan 1980'li yıllara kadar Türkiye'nin en önemli turizm hareketini karavanlı turistler ve hippie olarak adlandırılan sırt çantalı gençler oluşturuyordu. Havayolu taşımacılığı gelişmediği, planlı ve yeterli bir karayolu

Daha dün Antalya'ya gelen turistleri, otel yokluğundan evlerinde misafir eden Antalyalılar, bugün Türkiye'ye gelen turistlerin yarısından fazlasını 150 beş yıldızlı oteldeki 262 bin 232 yatakta ağırlıyor. Her geçen gün yeni bir otel turizmin hizmetine giriyor ve yatırımlar özellikle 5 yıldızlı oteller üzerine yoğunlaşıyor.

taşımacılığı olmadığı için insanlar Türkiye'yi gezmek için karavanlarıyla gelirlerdi. Böylece, hem ulaşım sorununu çözerler, hem de yeterli otel bulunmaması nedeniyle yaşanan konaklama sorununu hallederlerdi. Bu potansiyel nedeniyle BP (British Petrol) ilginç bir uygulama başlatmıştı. Edirne'den başlayıp karavanla günlük ulaşabilecek uzaklıklarda Mocamp'lar oluşturulmuştu. Bu BP Mocamp'lar, o dönemde çok popülerdi.

Sırt çantalı turistler ise ülkemizde gerçek Türk misafirperverliğini yaşadı. Ulaştıkları yerlerde en iyi şekilde ağırlanıp yedirilip içirildi. İnsanlar şimdiki gibi turizmin gelir kaynağı olacağını düşünmüyor, gelen turistleri bir misafir olarak görüyordu.

Antalya'da 1960'lı ve 1970'li yıllar turizmde hep bocalama ile geçti denebilir. Bürokrasi,

Antalyalı ilk Turist Rehberi Hacı Nikola Danieloğlu Dimitri. (1892)

bilinçsizlik, resmi kurumların Antalya sahillerinde sosyal tesislerini inşa etmek için yaptıkları baskılar Antalya'yı zor günlerin eşiğine getirmişti.

Bizim en büyük tanıtım propagandamız kulaktan kulağa yapılanlardı o yıllarda. Hizmetteki bu eşitsizlik de yayılınca charter seferleri sona erdi. 1967'de Alman Touropa Seyahat Acentesi; 1970'te Touropa-Avusturya Antalya'ya ilk charter seferini gerçekleştirdi. 15 günde bir 90 kişilik küçük uçaklarla turist getiriliyordu. Ancak, bu bile bizim için çok önemli bir gelişmeydi. 1970'li yıllarda Antalya'ya yolcu getiren daha birçok Avrupalı seyahat firması vardı. Bunlar Max Kreutzer, Orion Reisen, IKE Reisen gibi genellikle Alman firmalardı. O zamanlar yolcu terminali askeri havaalanı içindeydi. Hem iç hatlar, hem dış hatlar olarak hizmet veriyordu. Bir süre sonra terör olayları arttı, ortam karıştı. Çoğu seyahat acentesi yolcu seferlerini durdurdu.

İlk Turist Rehberleri

Eskiden bu işi, sadece turistik ve arkeolojik yörelerde yaşayan azınlıklar yaparmış. Bugün gördüğüm kadarıyla; ayakkabı boyacısından, taksicisine; otel, pansiyon resepsiyoncusundan aşçısına kadar turizm sektörüne bel bağlamış hemen hemen herkes bu işi, eline bir fırsat geçince yapıyor.

Antalya'nın bilinen ilk turist rehberi 19. yüzyıl sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında yaşamış ve asıl mesleği demircilik olan amatör arkeolog Hacı Nikola Dimitri Danieloğlu, o günlerde Pamfilya ve Likya tarihi ile ilgili çok şey bildiğinden o tarihte kente gelen gezginlere rehberlik ederdi. Hacı Nikola tarih bilgisi yanında arkeoloji, numismatik ve jeoloji konusunda da müthiş bir bilgiye sahipti. Antik madeni paraların ticaretini de yaptığından, çevrede madeni para bulanlar, bunların hangi antik kentin parası olduğunu, hangi tarihe ait olduğunu ve değerinin ne olacağını ondan öğrenirlerdi. O,

bunları inceler ve kıymet biçerdi.

Hacı Nikola, İngiltere Kraliçesi Viktorya'nın oğlu Prens ve daha sonra kral olan Edward'a Antalya'ya gelişinde o rehberlik yapmıştı.

1955 ve 1958 yıllarında Antalya'yı Tanıtma ve Turizm Derneği tarafından açılan Rehberlik Kurslarına katılan Antalya Lisesi yabancı dil öğretmenlerine ve dil bilen öğrencilerine Antalya Belediyesi'nin de onayladığı birer Amatör Mihmandar Sertifikası verilmişti. Bu sertifikalar 1965 yılında açılan kurslarda Turizm Bakanlığı tarafından onaylandı. 1963 yılında kurulan Antalya Turizm Bölge Müdürlüğü'nce açılan ilk Profesyonel Turist Rehberliği kurslarından da yabancı dil bilen birçok Antalyalı mezun olmuştu. Bugün Antalya bölgesinde 586 Almanca, 449 İngilizce, 71 Fransızca, 29 İtalyanca, 249 Rusça, 70 Bulgarca, 12 Japonca, 65 Hollandaca, 7 İsveççe, 12 Norveççe, 7 İspanyolca, 5 Arapça, 9 Romence, 4 Çince 4 Danimarkaca, 3 Yunanca, 2, Korece, 1 Lehçe, 3 İbranice, 5 Macarca, 1 Çekçe. 1 Sırpça, 1, Slovakça, 4, Farsça. 1 Portekizce dil bilen toplam 1377 Profesyonel Turist Rehberi gelen turistlere hizmet vermektedir.

Kitle Turizminin Başlaması

Türkiye'de turizmin bütün yan tesisleri ile başladığı tarih 1984'tür. Turgut Özal, tesisleşme konusunda gerçekleştirdiği atılımlarla Türkiye'ye turizmi sokan ve tetikleyen kişi olmuştur. Bu dar görüşü Türkiye'de yırtan, Antalya'yı hem Türkiye'ye hem de dünyaya açan Turgut Özal'dır. Hayat çizgisiyle diğer politikacılardan farklı olan Özal, dünyayı görmüş birisi olarak, 1983 yılında Türkiye'de bacasız endüstrinin daha fazla gelir getireceğini biliyor, bunun için de Antalya'yı merkez olarak seçiyordu. Çünkü Antalya'nın kaderini artık turizmin belirleyeceğini

1980'lerde Yat Limanı'na dönüştürülen Antalya İskelesi.

Bugün Kaleiçi sokakları ıslıl ıslıl.

ve Antalya'nın turizmle gelişeceği gerçeğini biliyordu. O güne kadar bin bir türlü bürokrasi engeline takılan yatırımcılar, rahat bir nefes aldılar. Yatırımcılar ardı ardına konaklama tesislerini inşa etmeye başladılar. Bu hareketlilik başlayıp 1983 sonrası herkese eşit hizmet veren oteller, tatil köyleri yapılıncaya Antalya'dan ayrılan TUI, Neckermann gibi Avrupa'nın dev seyahat acenteleri Antalya'ya geri döndüler.

1980'li yılların başında tüm Antalya yöresinde 2000 düşük nitelikli yatağa sahip olan Antalya bölgesi bugün hem yatak kapasitesi, hem de üstün niteliği ile tüm dünyaya ev sahipliği yapıyor.

1980'lerde Yatak Sayısı

İnanılmayacak bir rakam ama Antalya bölgesinde daha 1980'li yılların başlarına kadar yalnızca iki bin yatak vardı. Bunun 700'ü Kemer'deki İtalyan Tatil Köyü, 150'si Talya Otel'i'nde, 380 yatağı Alanya'da Alantur Motel'de, kalanı da birkaç ucuz turistik otel ve belediye belgeli otellerdi. O zamanlar fazla gelen turistleri evlerimizde yatırırdık. Bugün kim evine kabul eder? Anamızı-babamızı bile çekemez bir millet olduk. Turist mi çekeceğiz?

Sözün kısası sahillerimize yapılan oteller, tatil köyleri sa-

hillerimizi bozulmaktan, yağmalanmaktan kurtarmıştır.

Neden mi? Onu da anlatayım.

Gidin Topçam'a, gidin Çaltıcak sahillerine piknik yapanların arkalarında bıraktıkları karpuz kabuklarından, pet şişelerden, gazete kâğıtlarından, mangal kömürü atıklarından geçilmiyor. Hiç olmazsa otellerin bulunduğu sahiller tertemiz. Kemer, Tekirova, Çamyuva ve Belek sahilleri bu pislikten, bu modern konaklama tesisleri sayesinde kurtulmuştur. Sahillerdeki otellere karşı çıkanlar, talan edemedikleri içindir. Side'den Mersin'e kadar, batıda Çamyuva'dan Çanakale'ye kadar gidin, talan edilmemiş bir sahil parçasına rastlayamazsınız. Çoğumuz hatırlayacaktır, Beldibi'ndeki kaçak villa sahipleri 1979 yılının sonlarına doğru Beldibi Tüneli'ni işgal etmişler, o zamanki Antalya valisi Güngör Aydın'a ve askeri güçlere karşı koymuşlardı. Sonuçta bu zengin kişilerin yüzlerce villası Güney Antalya Projesi kapsamında yıkıldı. Aksi halde Dünya Bankası'nın, bu yöre için verdiği kredinin kullanılmasına izin verilmeyecekti. Bu durumda siyasetçiler bu kez taviz verememişlerdi. İşte bu sayededir ki Antalya'nın güzelim kıyıları, bugün Ege ve Mersin sahillerinde görülen çarpık yapılaşmadan uzak kaldı. Bu oluşumu Dünya Bankası'na borçluyuz. Özet olarak, Antalya'da 1960'lı ve 1970'li yıllar turizmde hep bocalama ile geçti denebilir. Bürokrasi, bilinçsizlik, resmi kurumların Antalya sahillerinde sosyal tesislerini yapmak için baskıları Antalya'yı zor günlerin eşiğine getirmiştir. Hele Manavgat Irmağı üzerinde bir 'Kağıt Fabrikası' yapma konusunda o günlerin hükümeti, Antalya halkı ile turizmciler arasında öyle bir kavga yaşanmıştır ki, bugün düşündükçe insanın tüyleri diken diken oluyor.

GELECEK SAYI:
*Antalya'da Turizmin
Altın Yılları*

MOTİF

Kültür Merkezi

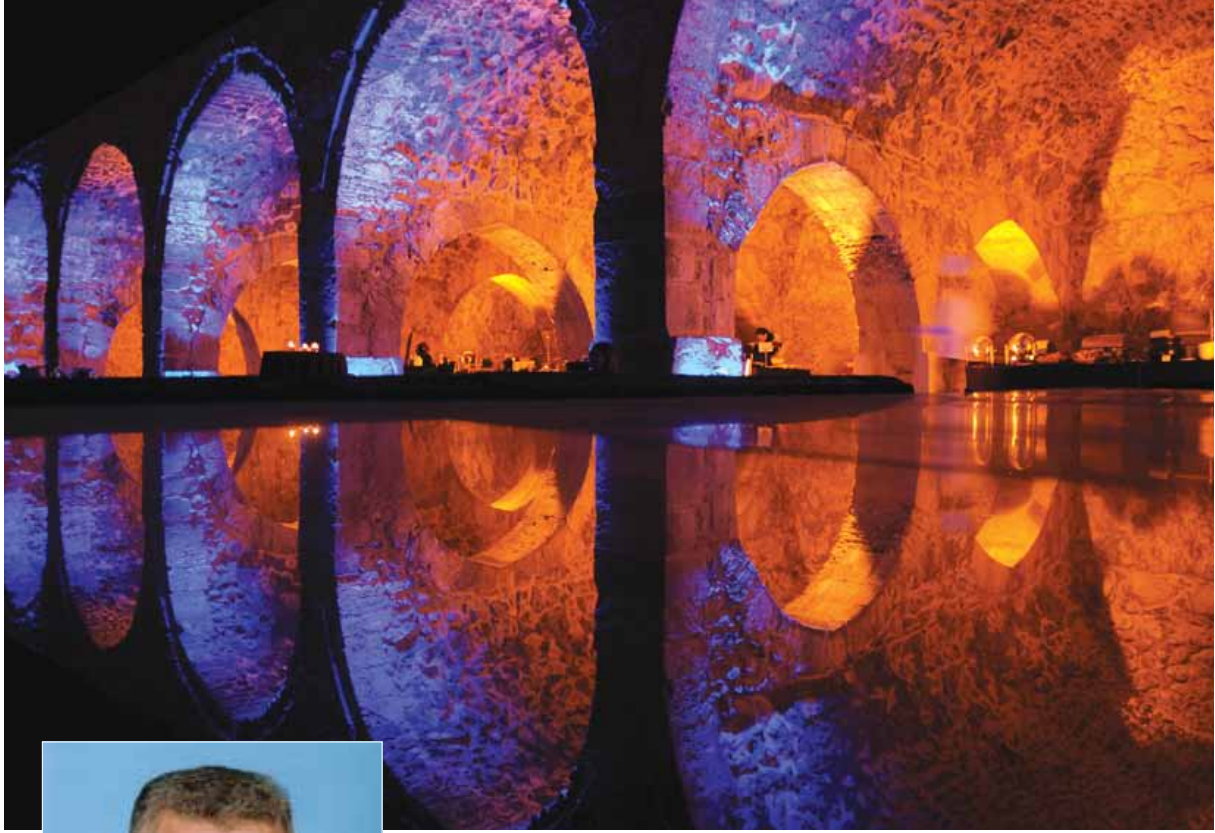

Tel: 0384 511 48 59 - 511 38 93

Yeni Mh. Ç.E.Ç Yolu No:1 AVANOS-NEVŞEHİR-KAPADOKYA

www.kapadokya-motif.com

Kirkgöz Hanı “Katkısız Bir Güzellik”

Mehmet ERDEM, Rehber

Bir tarafta tüm ihtişamı ile Toros Dağları, diğer bir yanda buz gibi tertemiz suyu ile Pınarbaşı ve Kirkgöz su kaynakları. Yeşillikler içerisine kurulmuş, hiç umulmayan bir yerde karşınıza çıkan devasa bir Selçuklu eseri: Kirkgöz Han.

Hanın coğrafik konumunu kısaca böyle tanımlayabiliriz. Kirkgöz Han, Antalya'nın 30 km kuzeyinde, Antalya-Burdur yolunun batı tarafında, Bıyıklı köyüne yaklaşık 1 km yeşillikler içerisine gömülmüş tam bir doğa harikasının göbeğinde yer alır. Han, G.E.E.A.Y.K.*

tarafından 08.07.1977/A-631 sayılı kararı ile tescil edilmiştir.

Türkler, Anadolu'da ilk Türk Devleti olan Selçuklu Devleti'ni kurduktan sonra, doğudan batıya Anadolu'da büyük bir imar faaliyetine başlamışlardır. Bu yapısal faaliyetlerin merkezinde ise kaleler, camiler, medreseler, kervansaraylar ve yollar yer almaktaydı. Bu yapılar içerisinde hanlar ve kervansaraylar, barınma, yeme-içme ve güvenlik aktivitelerini yerine getirmenin ötesinde Anadolu topraklarında bir baştan diğer başa dek yaşayan çeşitli din ve ulusal kökünden gelmiş toplumların da sosyal etkileşimi sağlaması açısından çok özel bir toplumsal fonksiyonu yüzyıllarca yerine getirmiştir.

Kral Yolu ve İpek Yolu gibi önemli ticaret ve ulaşım yollarının Anadolu'dan geçmesi Selçukluların kervansaray

ve hanları inşa etmesinde en önemli rolü oynamıştı.

Kervansaraylar, yaklaşık 30-40 km; sekiz saatlik yürüme mesafesi kadar aralıklarla inşa edilmişti.

Böylece hem tüccarların hem de seyahat edenlerin yeme, içme, barınma ile ilgili tüm gereksinimleri bu kervansaray ve hanlarda karşılandığı gibi bir taraftan da yol güvenliğini de sağlayan kurumsal yapılar olarak ortaya çıkmıştır.

Bazı kaynaklara göre bu kervansaraylarda kalan yolcu ve tüccarların bu gereksinimleri üç gün ücretsiz olarak karşılanıyordu. Bu masrafların kaynağını ise oldukça güçlü bir yapıya sahip vakıflar oluşturmaktaydı.

Dr. İbrahim BAKIR “Konya-An-

* Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu

THE KIRKGOZ HAN “A Beauty with No Superfluities”

Mehmet ERDEM, Tour Guide

On one side, the Taurus Mountains in all their magnificence, on the other, the Pinarbasi and Kirkgoz water sources with their pure, icy waters. A huge Seljuk piece of art built into the green area, appearing in an unexpected place: Kirkgoz Han.

We can briefly describe the geographical location of the han as such. Kirkgoz Han is located 30 km north of Antalya, on the west side of the Antalya-Burdur road, approximately 1 km from the village of Biyikli, in the heart of a natural wonder buried in the greenery. It has been registered by the Supreme Council of Antiquities and Heritage Real Estate by the verdict No. 08.07.1977/A-631.

After founding the Seljuk State, the first Turkish state in Anatolia, major constructional development activity in Anatolia began from east to west. And, at the heart of this structural activity, there was the construction of: palaces, pavilions, castles, mosques, madrasas, bridges, caravanserais and roads. Among these structures, the hans and caravanserais had a very special social function for centuries in terms of the provision of the social interaction of societies living on Anatolian territories from one end to the other and coming from a variety of religions and ethnic origins, beyond fulfilling accommodation, nutrition and security activities.

The re-directing of the major trade and transportation routes, called the Silk Road, through Anatolia, played the major role in the Seljuks' building of caravanserais and hans.

These caravanserais were usually built with distances of about 30-40 km between them; within eight-hour walking distances.

Thus, all the requirements of both the merchants and the travellers and their animals, regarding nutrition and accommodation were met in these caravanserais and hans, and they emerged as institutional structures providing also for road security.

According to some sources, the requirements of the travellers and merchants accommodated in these caravanserais were provided free of charge for three days. And, the source of the funds were the legal foundations having quite a strong structure, as the revenue for their upkeep was legally deeded from property listed in the building's Vakif documents. In his presentation, “The Conservation and Reuse Opportunities of the Seljukian Hans between Konya-Antalya,” Dr. Ibrahim BAKIR states that the Turks intended to develop trade together with their settlement in Anatolia, and connects the development of commercial activities to the following

five reasons.

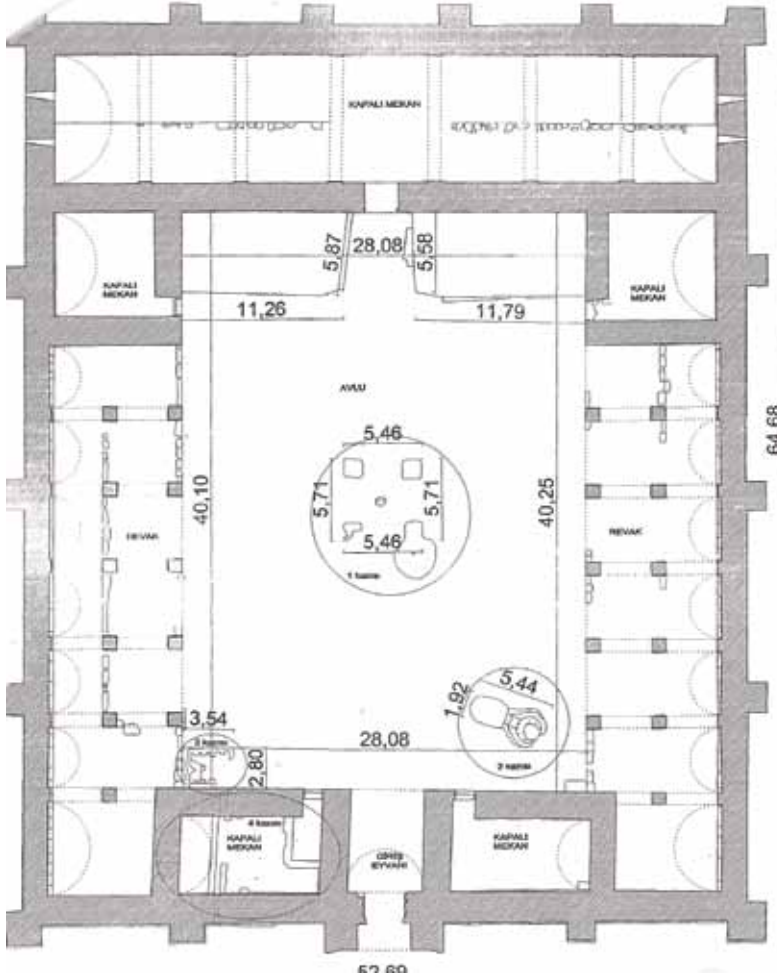
1. Provision of a certain amount of revenues for the state by foreign trade (tariffs kept as low as 2% for developing trade - protection money-),
2. The desire to capture the main crossroads of world trade,
3. Transportation of civilizations through journeys,
4. The desire to receive information from other countries from the merchants who stopped in these posts,
5. Collection of information about other countries by giving the task of ambassadors to merchants in addition to their mercantile activities.

The hans and caravanserais built with commercial, social and security concerns were built in parallel with the development of the trade routes, starting from Konya, the capital, depending more or less on the east-west/north-south axes of Anatolia

Many hans and caravanserais were built in Antalya and the region because of the importance of the port of Antalya during the Seljuk period, and its

Kirkgoz Han İçten Görünüm / Kirkgoz Han, Internal View

Kırkgöz Han Plan / The Plan of Kirkgoz Han

talya Arasındaki Selçuklu Han-larının Korunması ve Yeniden Kullanılma Olanakları" bildirisinde, Anadolu'da Türklerin yerleşmesi ile birlikte ticareti geliştirmeyi amaçladıklarını belirtmekte ve ticari faaliyetleri geliştirmelerini ise beş ana nedene bağlamaktadır.

1. Dış ticaretle (ticareti geliştirmek için %2 gibi oldukça düşük tutulan gümrük vergileri -baç-) devlete belli oranda gelir sağlama,
2. Dünya ticaretinin temel kavşaklarını ele geçirme isteği,
3. Yolculuklarla uygarlıkların taşınması,
4. Canlı postalar olan tüccarlar ile başka ülkelerden haber alma isteği,

5. Tüccara esas görevlerinin yanı sıra elçilik verilerek, başka ülkeler hakkında bilgi toplanması.

Ticari, sosyal ve güvenlik kaygıları ile inşa edilen hanlar ve kervansaraylar ticari yolların gelişimine paralel olarak başkent Konya'dan Anadolu'nun doğu-batı/kuzey-güney akslarına az çok bağlı olarak inşa edilmiştir.

Selçuklular döneminde Antalya'nın bulunduğu coğrafi konumu ve Helenistik çağlardan beri süregelen askeri, ticari ve kültürel önemi nedeni ile Antalya ve yöresine birçok han ve kervansaray inşa edilmiştir.

Zaten Selçuklu başkentinin Konya, kış rezidansının ise Alanya olması bu yörenin ticari ve askeri yönden önemini açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Kırkgöz Hanı yanına yaklaşıncaya dek kendisini uzaktan hiç göstermeyen bir konumdur. Han, tamamen yeşilliklerin içine gömülmüş, zeytin, nar ve çeşitli meyve ağaçlarının arasında tam bir doğa cennetinin içerisinde yer alır. Hanın doğusundaki duvarı boyunca uzanan yola gelindiğinde ilk kez köşedeki paye ile karşılaşılır ve yolu devam ederek güneye doğru inildiğinde kervansaray kendini tam olarak gösterir.

Bu muhteşem yapının taç kapısı, güneyde uzun bir duvarın tam ortasında bulunur. İlk bakışta kervansarayın çağdaşları veya ardılları gibi çok ince süsleme ve ağır motiflerle bezememiş olduğu anlaşılır. Bu görünüşü ile bile bu eser bir ihtişamı ve gücü açıkça vurgulamaktadır. Kervansaray oldukça sade bir taç kapıya sahiptir. Kapının üzerinde, kemerin hemen altında altı satırlık bir kitabe mevcuttur. Kitabede, "Bu ribat II. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından yaptırılmıştır. 1247" yazar.

Taç kapıdan girildiğinde uzunlamasına, üzeri açık, doğusunda ve batısında simetrik olarak altışar adet kemerden oluşan revaklı kısımlar yer alır. Bu kemerlerin her biri kesme taştan yapılmış dört adet ayak üzerine oturmuştur. Ayakların arası 3,75X4,00 metre ölçülerindedir. Hanın giriş kapısının doğusunda ve batısında birer tane, avlunun kuzey tarafında da yine doğu ve batıda iki tane olmak üzere üzerleri tonoz örtülü dört adet kapalı mekân yer almaktadır. Kapının sol ve sağındaki kapalı mekânlar,

military, commercial and cultural importance that has prevailed since Hellenistic times.

In fact, Konya being the Seljuk capital and Antalya and Alanya the Seljuk Sultans' winter residences reveals the importance of this region in relation to the state, and its commercial and military importance.

Kirkgoz Han appears somewhat hidden today, not showing itself until coming close to it. The han is located in a natural paradise completely buried in the greenery, among olive, pomegranate and various fruit trees. First the corner buttress of the tall building is seen when the road extending along the eastern wall of the han is reached, and as the modern road continues and descends towards the South, only then does the caravanserai show itself fully. The entrance portal of this magnificent structure is just in the middle of a long wall facing South. At first glance, it is clear that the caravanserai is not decorated with a very large quantity and variety of carved stone decoration. Even so, this thereby emphasizes the building's grandeur and power. The caravanserai has a very plain entrance portal, but it was of course originally painted. There is an inscription in six lines over the gate, just below the arch. It writes "This Ribat is built by Ghiyath al-Din Kaykhusraw II. 1247" in the inscription which still carries traces of paintwork. When entered through the portal, there are on either side arcades consisting of six symmetrical arches on the east and the west sides, located longitudinally and with open tops. Each of these arches rests on four supports of dressed stone blocks. The distance between

these is 3.75 X 4.00 meters. There are four rooms covered by vaults, two lying on either side of the entrance of the han, and two in the east and west on the north side of the courtyard. The closed spaces on the left and right of the entrance have rectangular plans located longitudinally on the wall of the han, and are of the same size. According to the information obtained from the excavations made, it is estimated that, of these closed spaces, the room on the west of the entrance was the kitchen, and the other one on the east was used as a warehouse.

Various master mason's marks can be seen today on the carved stone blocks of the han. Similar master mason's marks can be found in also other Seljuk hans where the original paint and plaster covering the walls has been lost.

The caravanserai has been repaired, making the necessary control excavations in 2007 with the supervision of the Antalya Museum, and cleaning the rubble and animal manure that had accumulated over time. As a result of these excavations, the complete form of the plan of this caravanserai has been revealed, and new information has been obtain-

ed. During the excavations, the mouth of a cistern with the dimensions of 5.46 x 5.71 m has been found in the middle of the courtyard, within a circular area. And, to the southeast of this cistern, a ceramic furnace made of brick was exposed, with the dimensions of 1.92 x 5.44 m. By covering this find with glass, it has been both conserved, and the chance to see this structure has been made possible for visitors. I could not get much information about this furnace. Presumably, this furnace was built after the construction of the han. The length of the open courtyard is 40.10 m, and the width is 28.08 m.

A section located on a high floor, which has a length of about 12 m and a width of 5.5 m, is on the northern side, where there is the closed portion of the courtyard, on the left and right, adjacent to the wall of the courtyard. This section was used as a platform where the travellers put their personal belongings. The closed portion of the han is entered through an arched entrance in the middle of the wall to the north of the open courtyard. This section is 52.55 m long, rectangular-shaped, vaulted and with a high ceiling. There are two ventilation and light

Kırkgöz Han , İç Avlu / Kirkgoz Han, The Inner Courtyard

han duvarına uzunlamasına yerleşmiş dikdörtgen planlı ve aynı ölçülerdedir. Bu kapalı mekanlardan kapının batısındaki odanın yapılan kazılarda elde edilen bilgilere göre mutfak olacağı, diğer doğudakinin ise depo olarak kullanıldığı tahmin edilmektedir.

Hanın taşları üzerinde çeşitli taşçı ustası işaretleri görülebilmektedir. Bu taşçı ustası işaretlerinin benzerlerine diğer Selçuklu hanlarında da rastlanmaktadır.

Kervansaray 2007 yılında Antalya Müzesi'nin denetiminde gerekli kontrol kazıları yapılarak, asırlarca yığılmış olan moloz ve hayvan dışkıları temizlenerek onarılmıştır. Bu kazılar neticesinde kervansarayı planı tam şekli ile ortaya çıkarılmış ve yeni bilgilere erişilmiştir. Kazılar esnasında avlunun tam ortasında 5,46x5,71 m ölçülerinde dairesel bir alan içerisinde bir sarnıcın ağız kısmı bulunmuştur. Bu sarnıcın güneydoğusunda ise tuğlalardan yapılmış

1,92x5,44 m ölçülerinde bir seramik fırını ortaya çıkarılmıştır. Bu buluntunun üzeri camla örtülerek hem korumaya alınmış hem de ziyaretçilerin görebilmesi sağlanmıştır. Bu fırınla ilgili fazlaca bilgiye ulaşamadım. Olasılıkla bu fırın, hanın yapım tarihinden daha sonraki yıllarda inşa edilmiş olabilir. Açık avlunun boyu 40,10 m, eni ise 28,08 m'dir.

Avlunun kapalı kısmının yer aldığı kuzey tarafta, avlu duvarına bitişik solda ve sağda yaklaşık 12 m boyunda ve 5,5 m eninde tabandan yüksekçe bir bölüm yer almakta. Bu bölüm ise yolcuların özel eşyalarını koyduğu bir platform olarak kullanılmakta idi. Açık avlunun kuzeyinde duvarın tam ortasında bulunan kemerli bir kapıdan hanın kapalı kısmına girilir. Bu bölüm 52,55 m boyunda dikdörtgen biçimli, tonozlu ve yüksek tavanlıdır. Bu kapalı alanın doğu ve batı duvarında ikişer adet havalandırma ve aydınlatma penceresi bulunmaktadır.

Kervansarayın Mimari Değerlendirmesi:

Kervansaray moloz ve kesme taşlarla yapılmıştır. Kesme taşların birçoğunun slopi malzeme olduğu anlaşılmaktadır. Büyük olasılıkla kesme taşların birçoğu Termessos antik kentinden taşınarak bu yapıda kullanılmıştır. Bu blok taşların içerisinde mimari parçalar, lahit parçaları, arşitrav parçaları ve iki adet yazıt parçası bulunmaktadır. Hanın duvarları on altı adet dikdörtgen planlı paye ile desteklenmiştir. Hanlar, gösterdikleri özelliklere göre çeşitli şekillerde sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamalardan birisi de hanların açık veya kapalı olmasına göre yapılmıştır.

Hanlar tamamen açık, tamamen kapalı veya yarı açık yarı kapalı olmak üzere üç mimari biçim gösterir.

Kırkgöz Han, yarı kapalı yarı açık hanlar örneğine dahildir.

·OBA· RESTAURANT

**Türk mutfağının yöresel yemeklerini,
Türk misafirperverliği ile ferah yeşil alanımızda
siz değerli misafirlerimize sunmaktayız.**

www.adnansayki.com

Ürgüp Yolu, Uçhisar Kavşağı, Çubuk Mevkii Uçhisar, NEVŞEHİR

Tel: 0384 219 20 01 - Faks: 0384 219 30 60 - YAKUP: 0533 399 54 42 - ŞAHİN: 0532 654 67 46

www.obacappadocia.com - oba@obacappadocia.com

Kırgöz Han , İç Avlu / Kirkgoz Han, The Inner Courtyard

Yine Türk-İslam Ansiklopedisi (S.461) Türklerin yapmış olduğu hanları işlevlerine göre üç ana bölümde tanımlamıştır. Birinci ve ikinci tipteki hanlar daha çok geçici yolcu ve tüccarların kaldığı kent dışında yer alan hanlar; diğer üçüncü tip ise kentlerde ve yerleşim birimleri içerisinde inşa edilmiş, yörede oturanların gereksinimi göz önüne alınarak inşa edilmiş hanlardı. Üçüncü tip hanlar Osmanlı döneminde inşa edilmişti.

Han, açık bir avlusu, geniş bir kapalı salonu ve genel kuruluş planı ile Ulu Han, Sultan Han ve Karatay Han'a benzerlik göstermektedir.

Yine, Kırgöz Han ve Evdir Han tipi Osmanlı hanlarının da menşei oluşturduğu saptanmıştır. Hanın kitabesinde geçen “Ribat” sözcüğü “kale” anlamı taşımaktadır. Birçok kaynak bu

kervansarayların savunmaya yönelik askeri bir işlevinin de bulunduğunu kaydetmektedir. Bu yapıların savunmaya yönelik bir işleve sahip olup olmadığı münakaşalıdır. Ancak, yapının fiziksel durumu ve duvarlarının inşa biçimi bu tip yapıların dıştan gelecek zorlamalara karşı oldukça korunaklı olduğunu göstermektedir.

Hanlara gelen yolcuların güneş batımından önce hana gelmeleri genel bir kuraldı ve han kapıları kapandıktan sonra gün ışıyınca dek hana hiçbir kimse alınmazdı.

Günün ilk ışıkları ile han sakinleri uyandığında han görevlisi tüm han sakinlerine noksan eşya veya mallarının olup olmadığını sorduktan sonra hanın kapıları tekrar açılırdı. Bu durum da, hanların fiziksel ve toplumsal

güvenliğinin oldukça sıkı olduğunu göstermektedir. Ayrıca handaki tüm eşyalar yönetimin garantisi ve sigortası altında idi.

Kırgöz Han'ının ölçüleri çeşitli kitap ve makalelerde değişik olarak verilmiş. Ben burada en son Antalya Müzesi denetiminde yapılan kazı ve restorasyon çalışmaları neticesinde oluşturulan ve bir örneği de bu yazı ekinde sunulan planı esas aldım. Bu plana göre, hanın dıştan ölçüleri 65,33 X 52,69 m'dir. İç ölçüleri ise, 40,25 X 28,08 m'dir. Hanın bulunduğu alan ise 3.000 m² 'dir.

Selçuklu kervansarayları mimari biçimleri olarak Roma kasteriumlarına benzetilmektedir.

Kervansarayın Yapım Tarihi:

Kervansarayın güneyinde bulunan giriş kapısı üzerinde,

providing windows in the eastern and western walls of this closed area each.

The Architectural Assessment of the Caravanserai

The caravanserai is made of rubble and cut stones. It is understood that many of the cut stone blocks are reused material. Most probably, many of the cut stone blocks were transported from nearby ancient sites, such as the ancient city of Termessos, and were reused in the construction of this building. There are building stones, pieces of sarcophagus, pieces of architrave and parts of two inscriptions amongst these reused ancient stone blocks. The walls of the han are strengthened by sixteen rectangular buttresses. The hans are classified in various ways according to their particular characteristics. One of these classifications is based on the open or closed forms of the han.

The hans have three architectural forms, such as completely open, completely closed or semi-open and semi-closed.

Kirkgoz Han is an example of the semi-open and semi-closed type of hans. Again, the Turkish-Islamic Encyclopedia (p.461) has defined the hans made by the Turks under three main categories according to their functions. The first and second types of hans were those hans located outside the city, where travellers and merchants stopped on their journey; and the third type included the hans built in the cities and settlements, built by taking into consideration the need of the residents of the area. The third type of hans were those built during the Ottoman period.

The han is similar to the Ulu (Great) Han, Sultan Han and Karatay Han, with an open courtyard, a large indoor hall and the general foundation plan.

Again, it has been noted that Seljuk hans such as Kirkgoz Han and Evdir Han formed the model for some Ottoman hans of this type.

The word "Ribat" in the inscription of the han has the meaning of "castle." Many sources note that these caravanserais also had a military function in terms of defence. Whether these buildings have a defensive function is argumentative. However, the physical condition of the structure and the form of its walls show that this type of building was very well protected against forced entry from outside.

The arrival of the travellers at the han before sunset was a general rule, and no one was taken into the han after the doors of the han were closed, until dawn.

The doors of the han were reopened after the han officer asked all the inhabitants of the han whether they had missing belongings or goods when they woke up with the first light of the day. And, this case shows that the physical and social security of the hans was very tight. And, all the items within the han were under the guarantee and insurance of the administration.

The dimensions of Kirkgoz Han are different in various books and articles. Here, I took as the basis the latest

plan produced as a result of the excavation and restoration works made under the supervision of the Antalya Museum, and a copy of which is presented in the annex to this article. According to this plan, the exterior dimensions of the han are 65.33 x 52.69 m. And, the interior dimensions are 40.25 x 28.08 m. The area of the han is 3,000 m².

The Seljuk caravanserais are resembled to the Roman castrums in terms of their architectural styles.

The Date of Construction of the Caravanserai

There is an Arabic inscription of six lines over the entrance gate on the south of the caravanserai. A very detailed article was published regarding this inscription in issue No. XII of the ADALYA periodical, one of the publications of the Suna-Inan Kirac Research Institute on Mediterranean Civilizations, by Prof. Dr. Scott Redford, Koc University Professor, in 2009. It is understood that the han was built by Ghiyath al-Din Kaykhusraw, the Seljuk Sultan, between the years 1236-1246.

S. Redford highlights certain features more privileged than the other inscriptions belonging to the period of Ghiyath al-Din Kaykhusraw. "The Seljuk Sultans sometimes used extravagant titles. We see three titles belonging to the period of Ghiyath al-Din Kaykhusraw, so far unused by any sultans, in this inscription. Here, Ghiyath al-Din Kaykhusraw is identified as the owner of the crown, banner and belt. On the other hand, the inscription continues to honour Ghiyath al-Din Kaykhusraw as the sultan of the sultans, and the sword of the

Taş Ustası İşaretleri / Mason's Marks

Taş Ustası İşaretleri / Mason's Marks

Taş Ustası İşaretleri / Mason's Marks

altı satırdan oluşan Arapça bir kitabe mevcuttur. Bu kitabe ile ilgili olarak 2009 yılında Suna-Inan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü yayımlarından ADALYA dergisinin XII no'lu sayısında Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Scott Redford tarafından oldukça detaylı bir makale yayımlanmıştır. Hanın Selçuklu Sultanı Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından, 1236-1246 yıllarında yaptırıldığı anlaşılmaktadır.

S. Redford, Gıyaseddin Keyhüsrev dönemine ait diğer yazıtlardan ayrıcalıklı olan bazı özelliklere dikkat çekmektedir. "Selçuklu Sultanları kimi zaman abartılı unvanlar kullanmışlardır. Gıyaseddin Keyhüsrev dönemine ait, şimdiye dek hiçbir sultan tarafından kullanılmayan üç unvanı bu yazıtta görmekteyiz. Gıyaseddin Keyhüsrev burada taç, sancak ve kuşağın sahibi olarak tanımlanmıştır. Diğer taraftan yazıt devam ederek Gıyaseddin Keyhüsrev'i sultanların sultanı ve Tanrı'nın yeryüzündeki kılıcı olarak payelendiriyor. Yazıtın beşinci satırında ise Uluborlu Çarşı Camii inşa yazıtında adı geçen Sultan Aladdin Keykubad'ın az tanınan eşi İsmetü'd-Dünya ve'd-Din (Dünya ve'd Din: Dünya ve Ahiret) hanın banisi, dünya iklimlerinin kraliçesi ve bütün ulusların taçlarının incisi olarak takdim edilmektedir." S. REDFORD'dan alınan bu çok değerli yazıt ve İngilizcesi tam metin olarak yazı ekinde ilgilenenlere sunulmaktadır.

Son yıllarda Kırgöz Han gibi birçok Selçuklu hanının onarılarak yeniden kültür hayatımızdaki aktif yerini aldığını görmek ve bu kültür hazinelerimizin tekrar yaşama dönmesi hem turizmimiz hem de özgün kültürümüz açısından oldukça sevindiricidir. Prof. Dr. Cengiz Bektaş'ın bir sözü ile bu yazı-

God on the earth. And, on the fifth line of the inscription, 'Is-mat al-Dunya wa'l-Din (Dunya wa'l-Din: The World and the Afterlife), the little-known wife of Sultan 'Ala al-Din Kayqubadh, the name of whom is given in the building inscription of the Uluborlu Bazaar Mosque, is presented as the builder of the han, the queen of climes of the world, and the pearl of the crowns of all nations." This very valuable inscription and its English translation received from S. Redford are presented to whom it may concern, in the annex, in full text.

It is very pleasing to see that many Seljuk hans like the Kirkgoz Han are repaired and take their active places again in our cultural life, and that these cultural treasures of ours return to life, in terms of both our tourism and our original culture. I wish to end my article with an appropriate line of Prof. Dr. Cengiz Bektas

"The Caravanserais are buildings produced by the Seljuks in Anatolia, unique to this place and only to themselves. They have no examples anywhere else. These structures are functional, and products of humane behavior."

Is there need for another word?

Bibliography:

- BAKIR Ibrahim, 1998, The Conservation and Reuse Opportunities of the Seljukian Hans between Konya-Antalya. Antalya Seljuk Seminar Presentations/Selections. Antalya Prov. Cul. Dir. Pub.
- BEKTAS Cengiz, 1999, A Proposal Regarding The Seljuk Caravanserais Their Pro-

tection and Use, YEM, Istanbul.

- DUGGAN T. M. P., "The plaster and paintwork from Evdir and Kirkgöz Hans by Antalya - and some implications drawn from these finds and related material concerning the original appearance of these and other 13th c. Seljuk State buildings" ADALYA XI, 2008, 319-358.
- DUGGAN T. M. P., "An interpretation of the 13th century function and appearance of caravansaray-hans in Seljuk Anatolia", November 29-30th, 2007, Proceedings of the Antalya Mimarlik Odası, Hans-Caravanserais Symposium On Stone in Traditional & Modern Architecture, p. 289-295, pub. 2007.
- ERDMANN Kurt, ERDMANN Hanna, 1976 Das Anatolische Karavansaray des 13. Jahrhunderts Teil II und III. Gebr. Mann Verlag, Berlin.
- ERTEN Fikri, 1940, History of Antalya.
- REDFORT Scott, 2009, The Inscription of the Kirkgöz Hanı and The Problem of Textual Transmission in Seljuk Anatolia. (Turkish Abstract), Suna-Inan Kirac Res. Inst. Med. Civ. Pub. ADALYA No: XII/2009.
- RIEFSTAHL M. Rudolf,

Turkish Architecture in Southwestern Anatolia. Harvard University Press. 1931.

- TURAN Osman, History of the Seljuks.
- ULUSOY Demet, BINAN Can, 2009. A Systemic Approach on the Documentation of the Mason's Marks of the Anatolian Seljuk Period in the Case of Agzikarahan. Suna-Inan Kirac Res. Inst. Med. Civ. Pub. ADALYA
- YURTSEVER Huriye, 2011. The Investigation Kirkgöz Caravanserai in Anatolia Seljuk. S.D.Uni. Inst. Soc. Sc. Thesis, Theses p. 1032.

Su Kuyusu / Water Well

Seramik Fırını / Ceramic Furnace

Pınarbaşı Su Kaynağı / Pınarbaşı, Water Source

mı bağlamak istiyorum,

*"Kervansaraylar, Selçukluların Anadolu kazanında ürettikleri, buraya ve yalnız kendilerine özgü yapılar-
dır. Başka yerde örnekleri
görülmez. Bu yapılar işlev-
seldir, insancıl davranışın
ürünleridir."*

Başka söze bilmem gerek
var mı?

Bibliyografya:

- BAKIR İbrahim, 1998, Konya-Antalya Arasındaki Selçuklu Hanlarının Korunması ve Yeniden Kullanılma Olanakları. Antalya Selçuklu Semineri Bildiriler/Seçkiler. Antalya İl. Kül. Müd. Yay.
- BEKTAŞ Cengiz, 1999, Selçuklu Kervansarayları Korunmaları, Kullanımları Üzerine Bir Öneri (A Proposal

Regarding The Seljuk Caravanserais Their Protection and Use, YEM, İstanbul.

- DUGGAN T. M. P., "The plaster and paintwork from Evdir and Kırkgöz Hans by Antalya - and some implications drawn from these finds and related material concerning the original appearance of these and other 13th c. Seljuk State buildings" ADALYA XI, 2008, 319-358.
- DUGGAN T. M. P., "An interpretation of the 13th century function and appearance of caravansaray-hans in Seljuk Anatolia", 29-30 Kasım 2007, Proceedings of the Antalya Mimarlık Odası, Hans-Caravanserais Symposium On Stone in Traditional & Modern Architecture, s. 289-295, yay/pub. 2007.
- ERDMANN Kurt, ERDMANN Hanna, 1976 Das Anatolische Karavansaray des 13. Jahrhunderts Teil II und III. Gebr. Mann Verlag, Berlin.

- ERTEN Fikri, 1940, Antalya Tarihi.
- REDFORT Scott, 2009, The Inscription of the Kırkgöz Hanı and The Problem of Textual Transmission in Seljuk Anatolia. (Türkçe Özet), Suna-İnan Kırac Ak. Med. Ar. Enst. Yay. ADALYA No: XII/2009.
- RIEFSTAHL M. Rudolf, Turkish Architecture in Southwestern Anatolia. Harvard University Press. 1931.
- TURAN Osman, Selçuklu Tarihi.
- ULUSOY Demet, BİNAN Can, 2009. Ağzıkarahan Örneğinde Anadolu Selçuklu Dönemi Taşçı İşaretlerinin Belgelenmesi Üzerine Sistematiik bir Yaklaşım. Suna-İnan Kırac Ak. Med. Ar. Enst. Yay. ADALYA
- YURTSEVER Huriye, 2011. The Investigation Kırkgöz Caravanserai in Anatolia Seljuk. S.D.Ün. Sos. Bil. Enst. Tezi, Tezler s. 1032.

YAZIT ORJİNAL METİN, TÜRKÇE'si ve İNGİLİZCE'si INSCRIPTION, The ORIGINAL TEXT, The TURKISH and The ENGLISH

- 1) Amara bi 'imārat badhihi al-ribāt al-musa'la al-mawqūfa al-mu'ayyada 'alā sā
- 2) yir (sic) al-khalāyiq (sic) al-nāzilin bihā wa'l-musāfirin 'anhā nahw mashāriq al-ard wa maghāribihā fī ayyā
- 3) m dawlat al-sultān al-āzam zill Allāh fī'l-'ālam sultān salātīn al-āfāq sāhib al-tāj wa'l-liwā ['] [wa]a
- 4) l-nataq Ghiyāth al-Dunyā wa'l-Din abī'l-fath Kaykhusraw bin Kayqubādh khallada Allāh sultānahu al-sitt al-āli
- 5) liya malikat aqālīm al-ālam 'ışmat al-Dunyā wa'l Din durra tāj al-duwal bassata Allāh fī'l-khayr
- 6) āt mulkahā wa taqabbala minbā mā banāhā wa ballaghahā fī'l-dārīn mā shafā [']hā fī'l-tārīkh al-thālith 'ashara

- 1) Bu görevlendirilmiş, hibe edilmiş, güvenli ribat,
- 2) İçinde ikamet eden bütün insanlar için istendi, ve ondan dünyanın doğusuna ve batısına giden yolcular için,
- 3) En büyük sultanın devletinin zamanında, Allah'ın yer-yüzündeki gölgesi, ufukların sultanının sultanı, tacın ve sancağın [ve]
- 4) Kuşağın sahibi, Gıyaseddin, zaferin babası, Keyhüsrev, Keykubad'ın oğlu, Allah onun saltanatını sonsuzluğa uzatsın, yüce hanım,

- 5) Dünyadaki iklimlerin kraliçesi, İsmetü'd-Dünya ve'd-Din, ulusların taçlarının incisi [tarafından], Allah'ın inayeti
- 6) Onun üzerine olsun, ve yaptığı her şeyi kabul etsin ve her iki âlemde de (bu dünyada ve ahirette) inayetini genişletip, onu bütün yapsın, 1312 yılında.

- 1) The construction of this commissioned, endowed, secure ribat was ordered for all
- 2) Peoples residing in it, and travelers from it towards the east of the world and its west, in the days
- 3) Of the state of the most great sultan, God's shadow on earth, sultan of the sultans of the horizons, possessor of the crown and the banner [and]
- 4) The belt, Ghiyāth al-Dunyā wa'l-Din, father of victory, Kaykhusraw, son of Kayqubādh, may God extend to eternity his sultanate, [by] the exalted lady,
- 5) Queen of climes of the world, 'İsmat al-Dunyā wa'l-Din, pearl of the crown of nations, may God make profuse His favor in good things
- 6) On her property, and accept from her what be built her (sic), and extend to her in both realms (this world and the next) what will make her whole, in the year 1312

Cenap Düzgün

Dershaneleri

NEDEN

BU KADAR HAYIR DUASI ALIYORUZ

EDİRNE, SİNOP, DİYARBAKIR, KONYA, AFYON, BURDUR, ISPARTA, vs...
TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR YANINDAN

KPSS

hazırlığı için CENAP DÜZGÜN DERSHANESİNE
bir yıl için gelip, kurs sonunda tekrar memleketlerine dönüyorlar.

KPSS
MERKEZ

Şarampol Cd. Tahıl pazarı Mh. No: 86
Muratpaşa Camii Karşısı ANTALYA
Tel : 0242 244 36 26 - 0242 248 21 45

KPSS - AÖF - Y.DİL
SERİK ŞUBE

Hürriyet Cd. Yeni Mh. Mehmet İltar Apt.
Kat: 2 (TEB Bankası Üstü) SERİK
Tel : 0242 722 8 555

SBS - LYS
ANTALYA ŞUBE **AÇILDI**

Tahıl pazarı Md. 467 Sk.
No: 4 ANTALYA
Tel : 0242 244 33 77 Fax : 0242 244 63 72

[www.CenapDüzgün.com.tr](http://www.CenapDuzgun.com.tr)

T. M. P. DUGGAN

**Belkıs Sarayı-Aspendos,
Antalya, 2. Bölüm.**

*Banyo yapan Şirin ve eş-
lik eden figürlerin kabart-
ması-Roma Tiyatrosu'nun
Rum Selçuklu Belkıs
Sarayı'na dönüştürül-
mesinin nedeni ve tarihi*

T. M. P. Duggan [1]

Bu makalenin [2] 1. Bölüm'ünde verilen, 1300'e kadar İslam heykelinin özeti, okuyucunun, Charles Texier'in 1830'larda ilk kez Aspendos'daki tiyatroya girip, sahnenin üzerindeki üçgen alınlığın ortasında, bugün orada olan Dionysos'un Roma kabartma oymasının kalıntılarını değil, çıplak bir kadın kabartması gördüğü zaman olduğundan daha az şaşımalarını sağlayacaktır. Texier bu kabartmayı, "ortadaki cephenin

üzerindeki alınlıkta oyulmuş, saçları gevşekçe dökülen, çıplak bir kadın figür" olarak kaydetmiştir, kadın bir vazodan çıkmakta ve her iki elinde birer sap tutmaktadır. Köylüler bu heykele Belkis adını vermişlerdir." [3]

Yerel köylülerin, bu alınlıkta-ki kabartma çalışmasındaki erkek bir figür ile kadın bir figür arasında ayırım yapma-ya ya isteksiz oldukları, ya da yapamadıklarına inanmak zordur, ancak klasik eğiti-miyle, Texier bu Roma alınlığında açık bir şekilde bir kadın figürü bulduğuna çok şaşırmış olmalıydı - Belkis, yani Saba Melikesi ve Hz. Süleyman'ın karısı - ve aksi takdirde, Roma Tiyatrosu ile ilişkili klasik mitolojik figürler arasında tamamen bilinme-den kalacak olan bu figür, günümüzde de varlığını ko-rumaktadır.

Charles Texier, bu alınlıktaki figürün cinsiyeti konusundaki köylülerin ortak görüşüne katılıyordu ve Texier'in bu kadın figürünün çizimini köylülerin düşünceleri temelinde tamamladığını ileri sürmek, son derece uzak bir olasılığı ileri sürmektir. Gördüğü şeyi doğru bir şekilde oldukça iyi bir biçimde kaydedebilecek, eğitilmiş bir adamdı ve hem yazısında, hem de çiziminde kaydettiği şey, bu alınlıkta gerçekten görüldüğü şey gibi görünmektedir.

Çıplak kadın figürü, Texier tarafından, bugün bu kabartmada kesinlikle görülmeyen fark edilir kadın göğüsleri ve daha geniş kalçalar dahil olarak ve bugün bu figürün cinsiyetini biraz belirsiz kılan, figürün bacaklarının birleşme noktasındaki kare ışın deliği olmadan çizilmişti (Şek. 1).

Ancak, sağ ve sol alttaki ışın delikleri, bu alınlığın orta kısmını kaydeden Texier'in çiziminde gölgeli gösterilmiştir ve bu da, Texier bu kabartmayı çizdiğinde, orta ışın deliğinin görünür olmadığını göstermektedir. Sol alttaki 7 taçyapraklı gül, Texier tarafından yanlışlıkla 6 taçyapraklı olarak çizilmiştir ve bu alınlıktaki Roma kabartma oyma sarmallarının aşınmış bölümleri, Texier'in çiziminde orijinal görünümüne döndürülmemiş, ancak çizimin zamanında ve büyük ölçüde bugün gördükleri gibi tasvir edilmiştir. Bu da, bu çizimin, reskonstrüksiyon için düşsel bir girişim olmaktan çok, alınlığın o zamanki görünümünü kaydetmek için bilinçli bir giri-

The Belkis Palace-Aspendos, Antalya, Part 2.

The relief of Shirin bathing, the attendant figures - the reason for and the date of the conversion of the Roman theatre into the Rum Seljuk Belkis Palace

T. M. P. Duggan [1]

The brief outline of Islamic sculpture to 1300 given in Part 1 of this article [2] should mean the reader will be less surprised the Charles Texier was, when he entered the theatre at Aspendos for the first time in the 1830's, and saw in the centre of the triangular pediment above the stage, not the remains of the Roman relief carving of Dionysus that is there today, but a relief of a naked female. This relief he recorded as a, "nude female figure carved in the pediment over the facade in the centre with her hair hanging loose, the woman emerges from a vase and holds a stem in each hand. The villagers call this statue Belkis." [3]

It is hard to believe that the local villagers either were unwilling or unable to discriminate between a male figure and a female figure in the relief work in this pediment, but with his classical education there can be little doubt that Texier must have been more than a little surprised to find a clearly female figure in this Roman pediment and Belkis-that is the Queen of Sheba and wife of the Prophet Süleyman (Solomon) was, and remains today otherwise entirely unknown amongst the classical mythological figures associated with the Roman theatre.

Charles Texier concurred with the villagers' collective opinion as to the sex of the figure in this pediment, and to suggest that Texier imaginatively completed his drawing of this female figure on the basis of the villagers' remarks is to suggest an exceedingly remote possibility. He was an educated man quite able to record accurately what he saw, and it seems what he actually saw in this pediment he recorded, both in his text and in his drawing.

This nude female figure was drawn as such by Texier (Fig. 1), including recognizably female breasts which are certainly not visible on this relief today, wider hips and the omission of the square beam hole at the junction of the figures legs, which today renders this figure's sex somewhat indeterminate.

However the beam holes to lower left and right are shown shaded in Texier's drawing that records the central part of this pediment, indicating the central beam hole was not visible when Texier drew this relief. The 7 petal rosette lower left was mistakenly drawn by Texier with only 6 petals, while the defaced areas of the Roman relief carved volutes in this pediment were not returned to their original appearance in his drawing but instead were depicted as they appeared at the time of drawing, and largely as they appear today, indicating that this was a drawing that consciously attempted to record the pediment's appearance at that time, rather than being any fanciful attempt at reconstruction, with clear im-

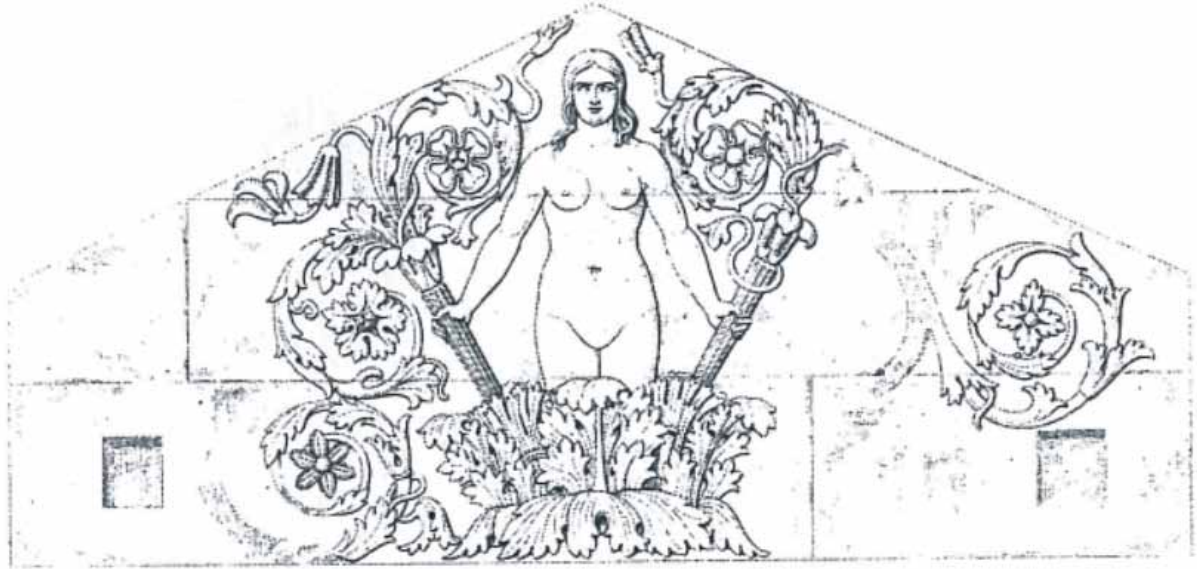
plications therefore in respect to the accuracy of the naked female figure depicted in the tympanum.

There is therefore every reason to suppose that the female figure that was recorded by Texier in both his text and his drawing, a figure which was also said by the local inhabitants to be a depiction of a female figure whom they described to Texier for some particular reason as representing Belkis, the Queen of Sheba and wife of Solomon, was actually there in the pediment and that Texier, despite his classical education accurately recorded in his drawing and text what he saw in this tympanum. Given the relative accuracy with which the rest of the volute decoration

in this pediment was drawn, carved decoration that is nearly invisible to the naked eye, he almost certainly used an optical device [4], perhaps a telescope to check on the details of his drawing.

Texier's drawing of the face of this relief figure also seems to have been accurate, as it resembles the depiction of the face that is in part later recorded by G. Niemann in 1884

Şek. 1, C. Texier'in alınlık kabartması çizimi / Fig. 1, C. Texier's drawing of the tympanum relief.

şim olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, alınlıkta tasvir edilen çıplak kadın figürünün doğruluğu açısından açık etkileri vardır.

Bu nedenle, Texier tarafından hem yazısında, hem de çiziminde kaydedilen kadın figürünün, yerli halkın, bazı özel nedenler yüzünden Texier'e Saba Melikesi ve Hz. Süleyman'ın karısı Belkıs'ı temsil ettiğini açıkladıkları bir kadın figürünün tasviri olduğunu söyledikleri figürün gerçekten de orada, alınlıkta olduğunu ve Texier'in, klasik eğitime rağmen, bu alınlıkta gördüğü şeyi çiziminde ve yazısında doğru bir şekilde kaydettiğini düşünmek için her türlü neden vardır.

Bu alınlıktaki sarmal süslemenin, çıplak gözle neredeyse görünmez olan oyma süslemenin geri kalanının çizildiği görelî doğruluk göz önüne alındığında, Texier'in çizimin detaylarını kontrol etmek için optik bir araç [4], muhtemelen bir teleskop kullandığı neredeyse kesindir.

Texier'in bu kabartma figürün yüzünün çizimi de doğru gibi görünmektedir, çünkü daha sonra 1884'te G. Niemann tarafından kısmen kaydedilen yüzün tasvirine benzemektedir (Şek. 2) [5], ancak Niemann alınlıkta, bugün olduğu gibi, hiç kadın göğsü kaydetmemekte, daha küçük kalçalar ve ortadaki ışın deliği kaydetmektedir.

Bu nedenle, insan, Texier ile Niemann'ın ziyaretleri arasındaki yarım yüzyılda bu kabartmaya ne olduğunu, kadın göğüslerinin ve - ortadaki ışın deliğini gizleyen - alt gövdenin, Texier'in çiziminde kaydedilen kabartma heykelin çoğunun bu görece kısa zaman aralığında nereye gittiğini merak edebilir. Bunlar, Niemann tarafından, bu alınlıktaki kabartmanın 1884'teki doğru, neredeyse kesinlikle fotoğraf tabanlı kaydında kaydedilmemiştir, ancak Niemann aynı yüzü, Texier tarafından 175 yıl önce kaydedilen gövdenin geri kalanı gibi bugün artık var olmayan yüzü kaydetmiş görünmektedir.

Bu Roma tiyatrosunun bir Selçuklu sarayına dönüştürülmesi sırasında, bugün orada olan Baküs-Dionysos

Roma kabartmasının üzerini kapatmak için, bir Rum Selçuklu kabartma heykeli yapılmış görünmektedir. [6]

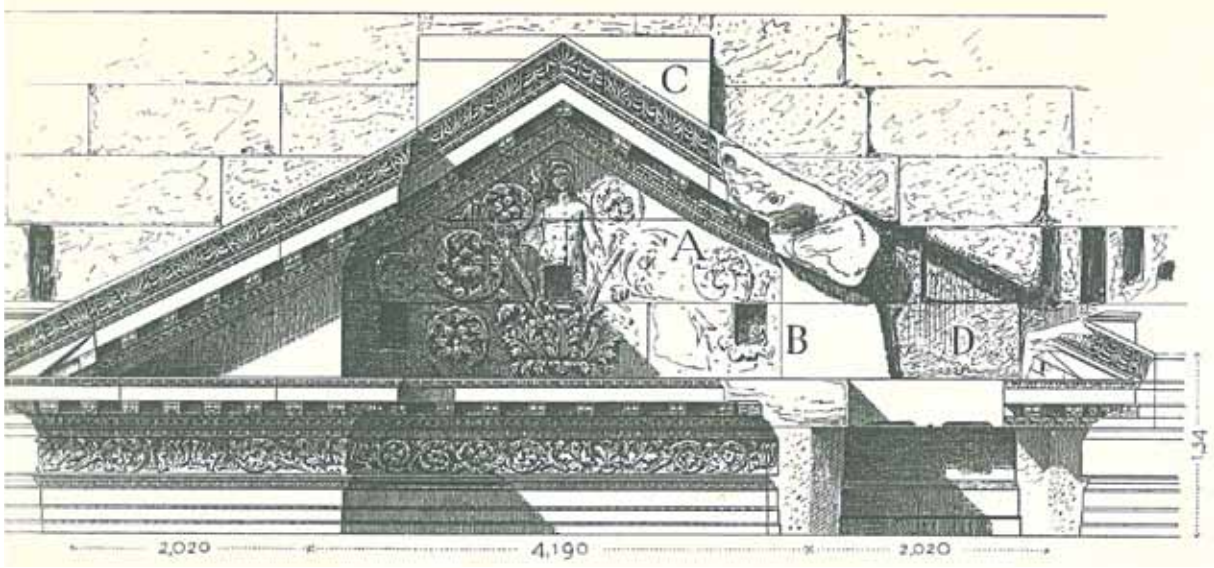
Bu 13. yüzyıl dönüşümünde, sahne duvarı sarayın bir iç duvarı haline geldi ve bu kabartma artık zeminden görülmüyor, fakat bu alınlığın ayağına doğru yerleştirilen ahşap zeminde duran kişiler tarafından görülmüyordu. Bu binanın dönüşümü sırasında, bu alınlıktaki Romalı çıplak erkek kabartma figürü, bir kadın yüzüne sahip olan başka bir figürle, daha geniş kalçaları ve kadın göğüsleri olan bir figürle kaplanmıştı ve bu da, ışın deliğini, bilinçli bir şekilde gizliyordu. Bu 13. yüzyıl kabartma heykelin, 13. yüzyıl Rum Selçuklu saraylarında ve diğer binalarındaki kabartma eserlerde yaygın bir biçimde kullanılan bir malzeme olan sıvadan yapılmış olduğu açıkça görünmektedir, çünkü bu alçı sıvanın izleri, saçak silmesi ile korunaklı üst alanlarda ve figürün başının çevresindeki alanda bugün hala yerindedir. Ayrıca, alınlıktaki Roma yumurta-ok bordürü kabartma öğelerinin arasını dolduran sıva kalıntıları bölgeleri (Şek. 3) ve o zamandan bu yana ne

Feel the art of flying...

Göreme El Sanatları Çarşısı No: 24 Göreme, Nevsehir, Turkey - +90 384 271 30 62 +90 384 271 30 64 +90 533 025 95 95

Şek. 2, G. Niemann'ın aynı alınlık kabartmasının 1884 kaydı / Fig. 2, G. Niemann's record of the same tympanum relief in 1884.

yazık ki yerinden kaldırılan, daha önce sahne binasının diğer bölümlerini de örten alçı sıvayı gösteren, 1980'lerden kalan kayıtlar da vardır (Şek. 4).

Bu saçak silmesinin tepesinin her iki yanına gömülmüş iki sıra kireçtaşı bloğun yüzünün gaganması, bu makalenin 1. Bölüm'ünde açıklanan, sarayın dış cephesindeki hayvan kabartmalarındaki-

re benzeyen gaganlama göz önünde tutularak, bu yeniden işlenmiş kireçtaşı bloklar da alçı sıvayla kaplanmıştır ve muhtemelen bu blokların yüzeyinin derin gaganması ile desteklenen, yüksek sıva kakmacılık işi de taşımıştır. Sıva işinin çini işi kaplamalarla birleşimi Rum Selçuklu saraylarının ve köşklerinin tipik bir özelliğidir ve sarayın bu bölgesinde de durum

böyle olmuş gibi görünmektedir, çünkü bu duvar boyunca konglomera taş bloklar, saçak silmesinin sol tarafındaki büstlerin tam üstündeki konglomera taş blok sırasının sol üst köşesinde yerinde duran harç yaması ve sırsız seramik gibi, bu sarayda çini bir kaplamanın uygulandığı yüzeyi tipik olarak oluşturan sırsız seramiklerle harç yamalarını korumaktadır. [7]

Şek. 3, Yazar tarafından, sıva alçı ve mermer izlerinin kalan izleri olan alınlığın fotoğrafı, 2007
Fig. 3, Photo of the tympanum with remaining traces of stucco plaster and bullet marks, by the author, 2007.

2) [5], yet Niemann records no female breasts, thinner hips and the central beam hole in the tympanum, as is the case today.

One therefore may wonder what had happened to this relief in the intervening half century between Texier's and Niemann's visits, where had the female breasts and the lower torso – which concealed the central beam hole – much of the relief sculpture that was recorded in Texier's drawing, gone to, in this relatively brief interval of time? They are not recorded by Niemann in his accurate, almost certainly photograph-based record of the relief in this pediment in 1884, yet Niemann seems to have recorded the same face, a face which like the rest of the body recorded by Texier 175 years ago, no longer exists today.

It seems a Rum Seljuk relief sculpture was made during the course of the conversion of this Roman theatre into a Seljuk palace, to cover over the Roman relief of Bacchus–Dionysus that is there today [6].

In this 13th century conversion the stage wall became an interior wall of the palace and this relief was no longer seen from the ground but was viewed by people standing on the wooden floor inserted towards the foot of this pediment and the defaced carved stone Roman naked male relief figure in this pediment was covered over by another figure, having a feminine face, a figure with wider hips and female breasts, during the course of this building's conversion, which also and deliberately concealed from view the beam hole. It seems evident

this 13th century relief sculpture was made from stucco, a material that was commonly employed for relief work in Rum Seljuk 13th century palaces and other buildings, as traces of this stucco plaster remain in situ today in the upper areas sheltered by the cornice and in the area around the head of the figure and there are areas of remaining stucco infilling between the relief elements of the Roman egg and dart border in the tympanum (Fig. 3), and record from the 1980's showing stucco plaster, since unfortunately removed, formerly also covered other parts of the scaenae frons (Fig. 4).

Given the pecking of the face of the two courses of limestone blocks recessed on either side of the apex of this cornice, pecking which resembles that on the animal reliefs on the exterior façade of the palace, described in Part 1 of this article, these re-worked limestone blocks were also covered in stucco-plaster and presumably also carried stucco high relief-work, that was supported by the deep pecking of the surface of these blocks. The combination of stucco work with tile-work revetments is typical of Rum Seljuk palaces and köşkü and seems also to have been the case in this area of the palace, as the conglomerate stone blocks along this wall in places retain patches of mortar with unglazed pottery that typically formed the surface to which a tile revetment in this palace was applied [7], such as the patch of mortar and unglazed pottery that remain in situ by the upper left corner of the conglomerate block in the course directly above the busts on the left hand side of the cornice.

As it seems that a relief of a male figure, Dionysus, was

changed in the 13th c. through the application of stucco plaster into a female figure in this pediment at Belkis–Aspendos, so it is perhaps important when looking at the re-use of earlier sculpture, both Roman and Byzantine by the Rum Seljuks in the 13th century to realize that during the course of this 13th c. re-use of earlier sculpture, the appearance of a work of sculpture, its meaning, its sex, its actual form may have been entirely changed through stucco additions, consequently completely altering the meaning of the original work when it was refashioned and redeployed in a 13th century Rum Seljuk context. In the same way that the Roman male figure of Dionysus–Bacchus could become a nude female figure in the 13th century, so antique carved stone lions could sprout 13th century wings and human heads, heads and wings grafted on to bodies through carefully applied stucco-work, completely altering the appearance and far more importantly the meaning of the original work of sculpture, changing for example a Roman statue of a lion into a Seljuk jinn of the land, a winged, human headed lion.

Such a transformation may have been the case for example with the Roman statue of Hercules erected on a pedestal built into the outer face of the Citadel Gate of Konya during Sultan Alaeddin Keykubat's restoration of these walls, which was headless when it was drawn early in the 19th c. [8]

and which may well have been transformed through the appli

Şek. 4, 1980'lerde, sahne binasında kalan Selçuklu sıva alçının fotoğrafı, Dr. M-L Kallenbach-Champagne
Fig. 4, Photo of the Seljuk stucco plaster remaining on the scaenae frons in the 1980's, Dr. M-L Kallenbach-Champagne.

Belkıs-Aspendos'taki bu alınlıkta, bir erkek figürünün, Dionysos'un kabartması, 13. yy'da, alçı sıva uygulamasıyla bir kadın figürüne dönüştürülmüş görüldüğü gibi, daha eski, hem Roma hem de Bizans dönemine ait heykellerin, 13. yy'da Rum Selçukluları tarafından yeniden kullanımına bakarken, daha eski heykellerin 13. yy'da yeniden kullanımı sırasında, bir heykelin görünümünün, anlamının, cinsiyetinin, gerçek biçiminin sıva eklemelerle tamamen değiştirilmiş olabileceğinin ve orijinal eserin bir 13. yüzyıl Rum Selçuklu bağlamında şeklinin değiştirildiği ve yeniden düzenlendiği zamanda anlamının sonuçta tamamen değiştirildiğinin farkına varmak muhtemelen önemlidir. Aynı şekilde, Roma Dionysos-Baküs erkek figürü 13. yüzyılda çıplak bir kadın figürü haline gelebilirdi, böylece antik oyma taştan aslanlar 13. yüzyılda kanatlar ve insan başlarına, özenle uygulanmış

sıva işleriyle gövdelere eklenmiş başlar ve kanatlara sahip olabilirdi. Böylece, orijinal heykelin görünümü ve daha da önemlisi anlamı tamamen değişebilirdi. Örneğin, bir Roma aslan heykeli, bir Selçuklu toprak cinine, kanatlı, insan başlı bir heykele dönüşebilirdi.

Böyle bir dönüşüm, örneğin, Sultan Alaeddin Keykubat'ın bu duvarları restorasyonu sırasında, Konya Kalesi Kapısı'nın dış yüzüne inşa edilmiş yerleşik bir kaide üzerine dikilen Roma Herkül heykelinde de söz konusu olabilir.

Bu, 19. yy'ın başlarında çizimi yapıldığında başsızdır [8] ve sıva ile boya uygulaması ile, Herkül'den çok, 13. yüzyıl Rum Selçuklu kültürü ile daha uyumlu olan bir figüre pekala dönüştürülmüş olabilir.

Muhtemelen alçı sıva ve boya uygulaması ile Rüstem ya da Feridun gibi tanınmış ve 13. yüzyıl iktidar seçkinleriyle kültürel olarak daha ilgili bir figür tasvirine dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm süreci, herhangi bir salt işlevsel kullanım değişikliğinden çok daha fazlasını içerir; çünkü nesne, madde ya da yapının asıl işlevi, görünümü ve en önemlisi, anlamında önemli değişiklikleri ve onun farklı bir kültürel-dini bağlama sonuç olarak entegrasyonunu içerir.

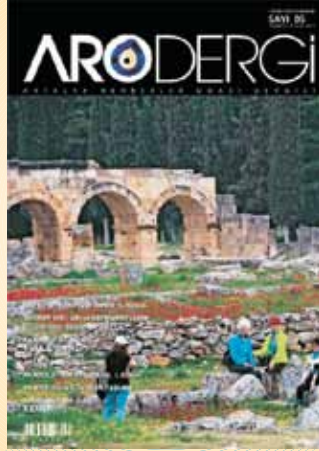
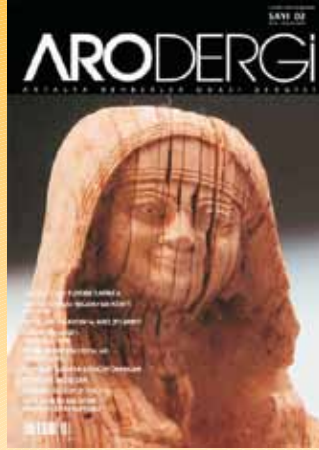
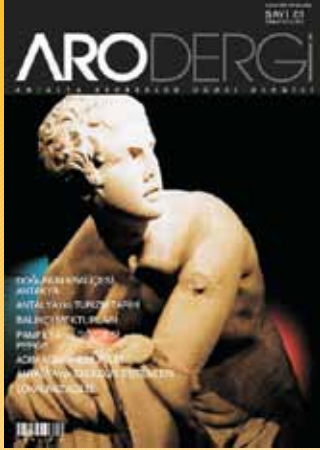
Süsleme uygulamaları ve çeşitli tip ve malzemelerin yeniden işlenmesi yoluyla, eski bir şekli, yeri, yapıyı, nesneyi ya da kişiyi, başka bir şeyi ya da birini temsil etmesi için yeniden şekillendirme ve dönüştürme süreci, önemli bir Rum Selçuklu sanatsal fikir ve uygulamasıydı. Bu tiyatronun bir saraya dönüştürülmesi durumunda da olduğu gibi, dini, ruhsal, fiziksel, giyim yoluyla

HEP DAHA İYİSİ İÇİN

ARO Dergi ile 4. yıla koşuyoruz.

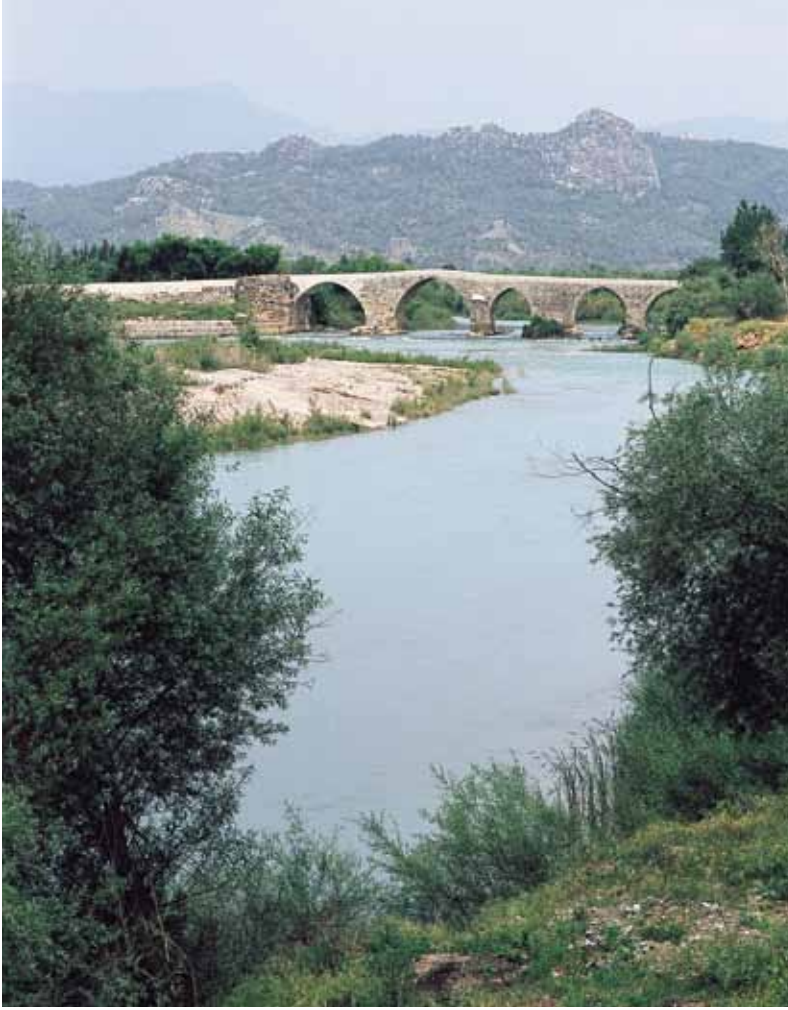
Adnan Sayki

GRAFİK TASARIM - WEB TASARIM - ARAMA MOTORU KAYDI
Siz İsteyin, Biz Yapalım...

www.adnansayki.com - adnan@adnansayki.com

0212 227 98 07 - 0537 419 43 23

vb. birçok farklı düzeyde dönüşüm sürecini içeriyordu. Bu da, bu dönemde, Rum Selçuklu Anadolu halkının İslam'a dönüştürülme süreci öncesinde olan ve onun hızını aşan bir sanatsal ve kültürel dönüşüm süreci olduğunu ileri sürmek-

tedir.

Texier tarafından kaydedilen bu 13. yüzyıl Belkis siva kabartmasının göğüslerinin ve alt gövdesinin, onun ziyareti ile Niemann'ın 1884'teki ziyareti (Niemann, 1884'te alınlıktaki

kabartma figürü, erkek figür "Baküs," Dionysos'u tasvir eder olarak tanımlamaktadır ve bu sıfat, bugün bu alınlıkta kalan, tahrif edilmiş Roma kabartma figürü için kesinlikle doğrudur) arasındaki dönemde ortadan kaybolmasının muhtemel nedeni, bu siva kabartmanın atış talimi için kullanılmış olmasıydı. Mermiler kabartmanın içine girip, sıvayı çatlatmıştı. Texier'in gördüğü siva kabartmadan kalanların çoğuna ateş edilmiş, çatlamış ve paramparça olmuştu. Bu alınlıktan aşağı düşen parçalar, bu iki ziyaret arasında geçen yarım yüzyılda, altında yatan Roma kireçtaşı kabartmayı ortaya çıkarmıştı. Yalnızca Selçuklu siva yüzün Niemann'ın çizimiyle sağlanan kanıtlardan hala oldukça sağlam kaldığı Niemann'ın ziyaretinden sonra, tiyatrodaki yapılan atış taliminin Baküs-Dionysos'un "oyma taş baş"ına zarar verdiği, aslında, zaten büyük ölçüde tahrif edilmiş olan Roma Dionysos başına uygulanmış olan 13. yüzyıl siva yüzünü tahrif ettiği kaydedilmiştir. [9] Pagan tanrının yüzü, uzun süre önce, Doğu Roma Hristiyanları tarafından tahrif edilmiştir. Bugün, bu kabartmanın başının çevresindeki alandaki çiçekbozuğu gibi izler, taş gagalaması değil, kurşun delikleridir (bkz. Şek. 3). Böyle benzer atış talimleri 1830'lar ve 1884 arasında olmuş ve Texier tarafından kaydedilen siva göğüslerin ve alt gövde siva kabartma eserin kaybına neden olmuş görünmektedir.

Belkis köylüleri tarafından, bu alınlıktaki kabartmanın, siva kadın kabartma figürü tahrif edildikten sonra bile, Belkis'i, ya da bir kadını tasvir ettiği ifade edilmiştir, bir erkeği değil; bu alınlıktaki

cation of stucco and paintwork into a figure more in tune with 13th century Rum Seljuk culture than Hercules, perhaps converted through the application of stucco plaster and paintwork to depict a well-known and a more culturally relevant figure for the 13th c. ruling elite, such as Rustem or Feridun. This process of transformation involves far more than any purely functional change of use; as it involves substantial changes to the object, item or structure's original function, appearance and, importantly, to its meaning and its consequent integration into a different cultural-religious context. The process of re-fashioning and the transforming of an earlier form, place, structure, object or person to represent something or someone else, through the application of decoration and the reworking of various types and materials was a key Rum Seljuk artistic idea and practice, involving the process of conversion on a number of different levels, religious, spiritual, physical, through dress, etc. as was the case with the conversion of this theatre into a palace, suggesting that there was a process of artistic and cultural conversion that preceded and exceeded in its pace the process of conversion of the populations of Rum Seljuk Anatolia to Islam during this period.

The probable reason for the disappearance of the breasts and lower torso of this 13th century stucco relief of Belkis recorded by Texier in the period between his visit and that of Niemann's in 1884, who describes the relief figure in the pediment in 1884 as depicting the male figure "Bakkhus", Dionysos, and this attribution is certain for the defaced Roman relief figure that remains today in this pediment, was probably

because this stucco relief was used for target practice, bullets had smashed into it and cracked the stucco, much of what remained of the stucco relief seen by Texier was shot at, cracked off and shattered, the pieces falling down from this pediment to expose the Roman limestone relief lying beneath it in the half century that elapsed between these two visits. It is recorded subsequent to Niemann's visit, when only the Seljuk stucco face still remained fairly intact from the evidence provided by his drawing, that target practice used to take place within the theatre which had damaged the "carved stone head" of Bacchus-Dionysus, in fact, destroying the 13th c. stucco face applied over the already largely defaced Roman head of Dionysus. [9] The face of the pagan deity had been defaced long before by East Roman Christians. It is bullet holes, not stone pecking that pockmark the area around the head of this relief today (see Fig. 3). Such similar target practice seems to have happened in the period between the 1830's and 1884 causing the loss of the stucco breasts and the lower torso stucco relief work that was recorded by Texier.

The relief in this pediment even after the stucco female relief figure was destroyed was stated by the Belkis villagers to depict Belkis, or a female, not a male figure; a tradition that continued to be related despite the physical loss of the female figure in this pediment, a continuity caused in part by the village itself being called Belkis and probably in part through lo-

cal tradition based upon the former appearance of this figure in the tympanum.

The busts

A series of Seljuk busts are carved on the earlier defaced cornice of this Roman pediment. These busts on the pediment cornice were mentioned and roughly drawn by G. Niemann who described them as probably Byzantine Saints, three to the left and one on the right, [10] and these busts were also mentioned by S. F. Erten, who describes them as, "4-5 relief carvings of the heads of people in an irregular style". [11] They are also recorded without comment in various 20th c. general photographs of this area of the scaenae frons and these busts have continued to be attributed to Early East Roman (Byzantine) 4th-5th c. art into the 21st c. These busts have not been specifically noted as Rum Seljuk 13th century relief carvings which they clearly are, given the distinctive Seljuk headdresses and hairstyles worn by these figures, indicating these heads also date from the Rum Seljuk remodelling of the theatre into a palace in the 13th c. For example the braided hair of the upper two busts to the left of the Belkis-Dionysus figure in the tympanum are characteristic of Seljuk rather than East Roman (Byzantine) art; as is the form of the dragon headed finials to the hair braids of the uppermost bust,

And there are parallels with surviving Great Seljuk stucco figures in the loops descending from the band of the headdress, as also on Rum Seljuk figures, with the loop descending onto the left shoulder of the uppermost bust on the right hand side of the cornice.

kadın figürün fiziksel kaybına rağmen, varlığını sürdüren bir gelenek, kısmen köyün kendisinin adı Belkis olduğu için ve muhtemelen kısmen de alınıktaki bu figürün eski görünümüne dayalı yerel gelenek yoluyla devam eden bir gelenek.

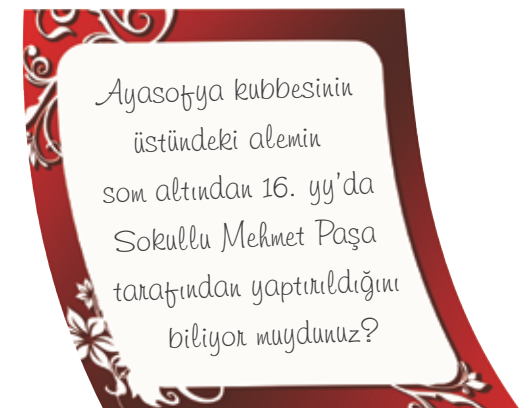
Büstler:

Bir dizi Selçuklu büstü, bu Roma alınılığının daha önceden tahrif edilmiş saçak silmesi üstüne oyulmuştur. Alınlık saçak silmesi üstündeki,

üçü solda ve biri sağda olan bu büstler [10], onları muhtemelen Bizans Azizleri olarak tanımlayan G. Niemann tarafından belirtilmiş ve kabaca resimleri çizilmiştir. Ayrıca, bu büstler, onları “düzensiz bir tarzda, insan başlarının 4-5 kabartma oyması” olarak tanımlayan S. F. Erten tarafından da belirtilmiştir. [11] Ayrıca, sahne binasının bu bölümünün çeşitli 20. yy genel fotoğraflarında yorumsuz olarak kaydedilmişlerdir ve bu büstler, 21. yy’a kadar, Erken Dönem Doğu Roma (Bizans) 4.-5. yy sanatına atfedilmeye devam etmişlerdir. Bu büstler özellikle Rum Selçuklu 13.

yy kabartma oymaları olarak belirtilmemişlerdir, ancak bu başların tiyatronun 13. yy’da Rum Selçuklular tarafından bir saraya dönüştürüldüğü tarihe ait olduklarını gösteren, bu figürlerin farklı Selçuklu başlıkları ve saç biçimleri göz önüne alındığında, açıkça öyledir. Örneğin, alınıktaki Belkis-Dionysos figürünün sol üstündeki iki büstün örgülü saçları, Doğu Roma (Bizans) sanatından çok, Selçuklu özelliğidir; en üstteki büstün saç örgülerindeki ejderha şekilli tepeliklerinin biçiminin olduğu gibi.

Ayrıca, Rum Selçuklu figürlerinde de olduğu gibi, günümüze kadar gelen Büyük Selçuklu sıva figürlerindeki başlık bandından aşağı düşen halkalar ile saçak silmesinin sağ tarafındaki en üstteki büstün sol omzuna düşen halka arasında benzerlikler vardır.

Derviş Evi

“Kapadokya”

DERVİŞ EVİ
Göreme Kavşağı, Ortahisar Kasabası
Ürgüp 50650 NEVŞEHİR

Tel : 0384 343 20 80
Faks : 0384 343 20 90
GSM : 0532 486 32 54

www.dervisevi.com
e-posta: dervishouse@hotmail.com

Derviş Evi

“Denizli”

DERVİŞ EVİ
Fatih Mh. Atatürk Cd. Oteller 6/108 Sk.
Karahayit 20290 DENİZLİ

Tel : 0258 271 40 50
Faks : 0258 271 40 49
GSM : 0530 371 85 99

www.dervisevi.com
e-posta: dervishouse@hotmail.com

NOTLAR

[1] Gephyra dergisinin 2011 yılı, 8. sayısının 143 ila 184. sayfalarında yayınlanan bu kabartma çalışmalarına ilişkin akademik makalem için 2007 yılında çeşitli araştırmalar, ziyaretler ve gözlemler için bana sağladıkları yardımdan dolayı Antalya Arkeoloji Müzesi'nden I.A. Attila, Prof. Dr. N. Cevik, Akdeniz Üniversitesi ör. Gör. S. Bulut ve Dr E. Dökü, Suna ve İnan Kırac Akdeniz Araştırma Enstitüsü'nden T. Kahya, Antalya Müzesi'nden nümismatist M. Değer, Dr M-L Kallenbach-Champagne (1924-2008), K. Alpartun, ve İ. Bozova'ya takdirlerimi belirtmek isterim ve aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi Aras. Gör. Ç. A. Aygün'e de c.1240'da bu alınlık alanı hakkında izleniminin deneme rekonstrüksiyonu olan bilgisayar rekonstrüksiyonunun üretimindeki becerisi ve harcadığı zaman için de minnettarım.

[2] Bu İslam heykellerinin akademik yayınları için, bkz. T. M. P. Duggan, "1300'e kadar İslami figürsel heykel geleneği hakkında," Akdeniz Beşeri Bilimler Dergisi, MJH 2-1, Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, 2012, 61-86

[3] C. Texier, çev. A. Suat, Küçük Asya Coğrafyası, Cilt. III, 2002, 266-7

[4] Bu araçlar için, bkz., örneğin, karanlık odayı ve aydınlık odayı kullanarak ve fotoğraflar, "teknik çizimler," gravürler ve fotoğraf taşbaskılar yoluyla yapılan bilimsel kayıtlar ve bu doğru kayıtların arkeologlar ve tarihçiler için değeri ile ilgili olarak, T. M. P. Duggan, "Antalya'nın Selçuklu İçkalesinin Yerinin Saptanmasının Teknik Öyküsü", Çev. T. Kahya, Toplumsal Tarihi, Sayı 172, Nisan, 2008, 30-35.

[5] K. Graf v. Lanckoronski, Die Stadte Pamphylens und Pisidiens, 1890, taf. 89. Niemann'ın bu kabartmanın kaydının, Aspendos'a iki ziyaretinden birinde çekilen bir fotoğrafa dayalı olduğu (Lanckoronski 1890, sayfa III) ve bu nedenle, bu başın bir fotoğraf kaydının, gravüre kopyalanıp bu plakayı üreterek, günümüze kadar gelmiş olabileceği kesin görünmektedir. Orijinal fotoğraf, eğer II. Dünya Savaşı'ndaki bombalamalardan kurtulabilirdi, Lanckoronski'nin çektiği fotoğrafların olduğu, muhtemelen Viyana'daki arşivde günümüze kadar gelmiş olabilir, Alanda geçirilen zaman, yayımlanmış metinde olan çizimlere ve ölçülen çizimlere izin vermek için çok yetersizdi. Ayrıca, teknik ressam Niemann o zamanlarda kötü bir sıtmaya yakalanmıştı.

[6] Hâlen yerinde olan Roma kabartmasının bir açıklaması için, bkz. B. Can, "Antoninler Dönemi Baroğu Işığında Aspendos Tiyatrosu Bezemeleri", 89-119 in, ADALYA VIII, 2005, 98-100.

[7] Örneğin, Selçuklu çini kaplamalarının uygulandığı yüzeyi oluşturan bu aynı harç ve sırsız seramik yatağı, güney merdiven boşluğunun duvarlarının

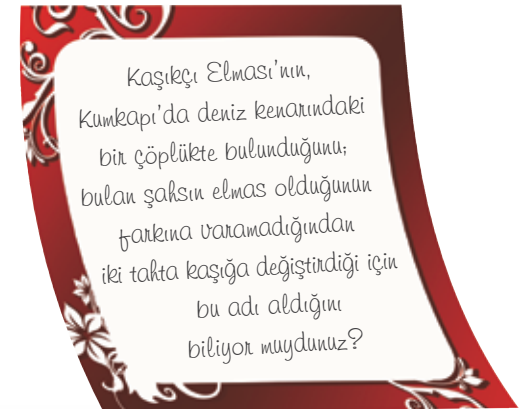
büyük alanlarını kaplamaktadır. Bugün, merdiven boşluğunun üst kuzeydoğu köşesinde firuze sırlı Selçuklu çini kaplamaları hâlâ yerindedir.

[8] Çizim L. de Laborde tarafından, Léon de Laborde, Voyage en Orient, I, 1839, Pl. LXIV.

[9] B. Onat, Bir Zamanlar Antalya - bir Antalya sevdalısının kaleminden, 2000, 202, "Nişancılıklarını denemek için tabancalara hedef olan bu güzel rölyef..."

[10] K. Graf v. Lanckoronski, Die Stadte Pamphylens und Pisidiens, 1890, 119

[11] "Resmin etrafında dört beş tane kabartma insan başı varsa da muntazam değildir.", S. F. Erten, Antalya Livası Tarihi, (1922) 1997, 153

NOTES

[1] I would like to record my appreciation of the assistance given to me in 2007 by: I. A. Attila of Antalya Archaeological Museum, by Prof. Dr. N. Cevik, ör. Gör. S. Bulut and Dr. E. Dökü of Akdeniz Univ., T. Kahya of the Suna and Inan Kırac, Mediterranean Research Institute, numismatist M. Değer of Antalya Museum, Dr. M-L Kallenbach-Champagne (1924-2008), K. Alpartun, and İ. Bozova in various researches, visits and observations connected with the academic article on this relief-work, published in *Gephyra* 8, 2011, 143-184, and I am also indebted to the skill and time spent by Aras. Gör. Ç. A. Aygün of Akdeniz Univ. in the production of the computer reconstruction, my tentative reconstruction of the impression of this pediment area in c. 1240.

[2] For the academic publication of these Islamic sculptures, see, T. M. P. Duggan, "On the tradition of Islamic Figural sculpture to 1300", *Mediterranean Journal of Humanities*, MJH 2-1, Akdeniz University, Faculty of Letters, 2012, 61-86

[3] C. Texier, çev. A. Saut, *Küçük Asya Coğrafyası*, Cilt. III, 2002, 266-7

[4] For these devices see for example, T. M. P. Duggan, "Antalya'nın Selçuklu İçkalesinin Yerinin Saptanmasının Teknik Öyküsü", Çev. T. Kahya, *Toplumsal Tarihi*, Sayı 172, Nisan, 2008, 30-35, concerning the scientific record made through employing the camera obscura, camera lucida and through drawings made from photographs, "technical drawings", engravings and photo lithographs, and the value of these accurate records to archaeologists and historians.

[5] K. Graf v. Lanckoronski,

Die Stadte Pamphylens und Pisidiens, 1890, taf. 89. It seems certain that Niemann's record of this relief was based upon a photograph taken during one of his two visits to Aspendos (Lanckoronski 1890, page III) and that therefore a photographic record of this head may survive, copied onto the engraving to produce this plate. The original photograph may survive in the archive where the photographs taken by Lanckoronski's party are, possibly in Vienna, if they survived the bombing of World War II. The time spent on site was entirely insufficient to permit the drawings and measured drawings that appear in the published text, disregarding the fact that the draughtsman Niemann was at the time suffering badly from malaria.

[6] For an account of the in situ Roman relief see B. Can, "Antoninler Dönemi Baroğu Işığında Aspendos Tiyatrosu Bezemeleri", 89-119 in, *ADALYA VIII*, 2005, 98-100.

[7] For example, this same bed of mortar and unglazed tile-work that formed the surface to which the Seljuk tile revetments were applied, covers large areas of the walls of the south stairwell, to which surfa-

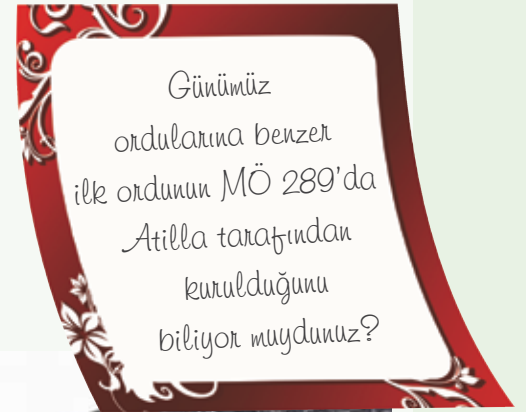
ce there still remain attached today in the upper north-east corner of the stairwell in situ small fragments of turquoise glazed Seljuk tile revetments.

[8] Drawn by L. de Laborde, Léon de Laborde, *Voyage en Orient*, I, 1839, Pl. LXIV.

[9] B. Onat, *Bir Zamanlar Antalya -bir Antalya sevdalısının kaleminden*, 2000, 202, "Nişancılıklarını denemek için tabancalara hedef olan bu güzel rölyef...", "In order to do target practice, gunmen with pistols used to take aim at this beautiful relief."

[10] K. Graf v. Lanckoronski, *Die Stadte Pamphylens und Pisidiens*, 1890, 119

[11] "Resmin etrafında dört beş tane kabartma insan başı varsada muntazam değildir.", S. F. Erten, *Antalya Livası Tarihi*, (1922) 1997, 153

Konyaaltı'nın Copacabana'dan Nesi Eksik?

Recep YAVUZ, ITM Travel Genel Müdürü

UNESCO, birkaç gün önce Brezilya'nın Copacabana sahilini de içine alan Rio de Janeiro şehrini dünya kültür mirası listesine aldı. UNESCO Kültür Mirası Kurulu buna gerekçe olarak Copacabana sahilini, dağlar ile deniz arasındaki doğayı, Corcovado Dağı'ndaki İsa Heykeli'ni ve sanatçılara ilham veren görüntüsünü gösterdi.

Tatile çıkmadan önce her Alman turistin mutlaka başvurduğu Alman Dışişleri Bakanlığı'nın web sayfasında Rio de Janeiro ve Copacabana ile ilgili bakın neler yazıyor:

- Rio de Janeiro ve Sao Paulo gibi büyük şehirler yüksek düzeyde şiddet, kaçırma, darp olaylarının yaşandığı metropollerdir.
- Özellikle şehrin kenar kısımlarındaki Favelas'ın (kurtarılmış bölge) gezilmesi kesinlikle tavsiye edilmez. Bu semtler kısmen güvenlik güçlerince kontrol edilebilmektedir ve sıklıkla silahlı çatışmaların meydana geldiği alanlardır.
- Sadece sipariş üzerine gelen taksilere binilmelidir.
- Seyahatlerde pasaport ve diğer belgeler kesinlikle bavulda

taşınmamalı, belgelerin orijinali otelde kasaya kilitlenmeli ve sadece fotokopiler beraberinde taşınmalıdır.

- Çarşıda, dikkat çekici kıyafet giymekten kaçınılmalı, saat, takı ve süs eşyaları takılmamalıdır.
- Saldırıya maruz kalındığında karşılık verilmemeli, genellikle uyuşturucu etkisi ile saldıran silahlı soyguncular için 50 € verilmesi tavsiye edilir.
- İçeceklerinize her an uyku hapi ve benzeri katkılar karıştırılabilir, barlarda ve restotarlarda içki bardağınızı elinizden bırakmamanız tavsiye edilir.
- Rio de Janeiro şehir merkezi Cumartesi, Pazar günleri ve hafta içinde dükkanların kapanış saatinden sonra güvenli değildir. İnsanların olmadığı sokaklara girilmemesi doğru olur.
- Bankamatiklerin kullanılması tavsiye edilmez.
- Copacabana sahilinde hırsızlık vakaları çok sık görülür. Karanlıktan önce sahili terk etmek yerinde olur.

İşte bu Copacabana ve Rio de Janeiro'yu dünya kültür mirası ilan etti UNESCO!

Copacabana'nın 3 katı uzunluğundaki su ve sahil kalitesi mavi bayraklarla onaylanmış, doğa, tarih, iklim ve manzarası ile dünyada başka benzeri olmayan Konyaaltı Plajı'na haksızlık olmadı mı şimdi?

Konyaalti is No Inferior Than Copacabana

Recep YAVUZ,
General Manager of ITM Travel

A few days ago, UNESCO included the city of Rio de Janeiro, also including the Copacabana beach of Brazil, into the world cultural heritage list. The UNESCO World Heritage Committee showed the Copacabana beach, the nature between the mountains and the sea, the Statue of Christ in the Corcovado Mountain, and its image inspiring the artists, as the reason.

See what writes about Rio de Janeiro and Copacabana in the web site of the German Foreign Ministry always referred by the German tourists before going on holiday:

- Major cities such as Rio de Janeiro and Sao Paulo are the metropolises where there are events of violence, kidnapping and assault of high level.
- It is definitely not recom-

mended to visit the Favelas (liberated area) especially in the margins of the city. These districts can partially be controlled by the security forces and are the areas where armed conflicts often take place.

- One should get on only the ordered taxis.
- During the journeys, the passport and other documents certainly must not be carried in the suitcases, the originals of the documents must be locked in a case at the hotel, and only the photocopies should be carried along.
- It should be avoided to wear conspicuous clothing, and watches, jewelry and ornaments should not be worn.
- It is recommended not to counterattack when exposed to an attack, and to give € 50 to the armed robbers attacking usually with the effect of the drug.
- Sleeping pills and other additives can be mixed into your drinks at any moment, so it

is recommended not to leave your drink glass from your hand in the bars and restaurants.

- The city center of Rio de Janeiro is not secure on Saturdays and Sundays, and after the closing time of the shops during the week. It would be right not to enter the isolated streets.
- It is not recommended to use the ATMs.
- Theft is very common on the Copacabana beach. It would be appropriate to leave the beach before dark.

This is the Copacabana and Rio de Janeiro declared as a world heritage site by UNESCO!

Now, is not there an injustice to the Konyaalti Beach which is 3 times the length of Copacabana, the water and beach quality of which is approved by blue flags, and which is unique in the world with its nature, history, climate, and landscape?

Elmas

Sedat CANDEMİR, Rehber

İlk kez 1814 yılında saf karbon olduğu ortaya çıkarılan elmasın varlığı MÖ 5. yy'a kadar uzanıyor. İlk kez Hindistan'da bulunan elmasın adının, Yunanca "elde edilemez," "hüküm sürülemez" anlamına gelen "adamao"dan, diamond'a geldiği sanılmaktadır. Nerede ise dünyanın oluşum zamanından beri var olduğu bilinmektedir. Bundan 3 milyar ile 800 milyon yıl kadar önce toprak altında (min. 100 km) saf karbon atomlarının 2000 derece

sıcaklık, 70000 kg/cm³ basınçla kristalleşmesi ile oluşur. Volkanik püskürtmelerle 150-200 km yeryüzünden kimberlite (adını Güney Afrika'daki Kimberley'den almakta) bacalarından yeryüzüne yakın yerlere itilirler. Bu ortamı sağlamış en yoğun elmas madenlerinin bulunduğu yerler: Amerika, Güney Afrika, Tanzanya, Hindistan, Brezilya, Zaire, Kongo, Botswana, Sierra Leone. Doğadan kesilmiş halde 1 ct'lık net bir elmasın bulunması için 200-250 ton toprağın gün yüzüne çıkarılması gerekmektedir (bir evin tamamını toprak ile doldurmaya eşdeğerde). Maalesef çıkarılmasında 2 tür işletmecilik zihniyeti vardır ki bunlar conflict ve non-conflict.

Conflict: Savaş ve kargaşa halinde, insanların silahların gölgesi altında çok zor şartlarda çalıştırılarak elde edilen elmas madenleri.

Non-Conflict: Normal işçi statüsünde en iyi şartlarda çalışan maden işçileri ile çıkarılan elmas

madenleri.

Yıllık ortalama ham olarak 100-120 milyon Ct elmas bulunmaktadır. Ancak bunun sadece % 40-45'i mücevher sanayinde, kalanı ise endüstriyel amaçlı kullanılmaktadır. Halen dünyadaki en büyük elmas rezervini ve maden işletmeciliğini İngiliz De Beers firması dünya piyasasının %23'ü ile elinde tutmaktadır. Kurumsallaşan dünya elmas borsasını da büyük ölçüde bu şirket belirliyor.

Bulunan elmaslar değer ve özellik bakımından 2 farklı alanda kullanılmaktadır.

1. Sanayi alanında; Doğada bulunan en sert cisim olarak elmas, sanayide delici, matkap ucu (petrol aramaları sondaj borularında vb), kesici alet, zımpara vb alanlarda da kullanılmaktadır. Bu tip elmaslar genelde değeri çok daha düşük olan koyu renkli elmaslardır (siyah & koyu kahve).

Diamond

Sedat CANDEMIR, Tour Guide

The existence of the diamond, which was discovered to be pure carbon for the first time in 1814, dates back to 5th century B.C. The name of the diamond, which was discovered in India for the first time, is thought to have been derived from “adamao” which means “unattainable,” “ungovernable” in ancient Greek. It is known to have existed almost since the time of formation of the world. It is formed by the crystallization of pure carbon atoms under the ground (at a minimum depth of 100 km.) with 2000-degree heat and 70000 kg/ cm³ pressure, 3 billion to 800 million years ago. They are pushed close to the earth surface from 150-200 km under the ground by volcanic eruptions through kimberlite chimneys (receiving the name from Kimberley in South Africa). The spots where there are the most intense diamond mines providing this environment are: America, South Africa, Tanzania, India, Brazil, Zaire, Congo, Botswana, Sierra Leone. 200-250 tons of soil has to be removed to find a clear cut diamond of 1 ct in nature (equivalent to filling a house with soil). Unfortunately, there are 2 types of management mentalities in its extraction; namely, conflict and non-conflict.

Conflict: The diamond minerals obtained by making people work under very difficult circumstances in cases of war and chaos, under the shadow of guns.

Non-Conflict: The diamond minerals extracted by miners working in the best circumstances with the status of normal workers. On average 100-120 million ct. of crude diamond are extracted annually.

However, only 40-45% of this is used in the jewellery industry, and the rest is used for industrial purposes. Currently, the British De Beers company holds the

world's largest diamond reserves and mining operations with a 23% of the world market. Also, this company determines in large part the institutionalised world diamond stock exchange. The extracted diamonds are used in two different areas in terms of value and feature.

1. In industrial area; Diamond, as the hardest object found in nature, is used in industry in fields such as drills, drill bits (for petroleum exploration drilling pipes, etc.), cutting tools, grinding, etc. These types of diamonds are usually dark-coloured (black & dark brown) diamonds with a much lower value.

2. In jewelry; After the diamond is cut, it is also processed usually on gold with the name of brilliant, as well as on metals such as titanium and platinum, in the jewellery industry, and they are also used in dentistry, in the worlds of textiles and fashion. This process employed in the field of jewellery is called setting. Usually, the art of setting the brilliant on metals is made by Armenian craftsmen who are considered the best in this profession. This art passed from father to son requires great mastery, attention and patience.

Degree of Hardness In Stones

Different degrees of hardness, ranging from 1 to 10, are formed in the Mohs Scale, which was created by Friedrich Mohs, an Austrian scientist, in 1812, and records his name.

When creating this scale, Mohs took the resistance the substances exerts as the basis. The resistance that the minerals, the degrees of which are desired to be measured, exert against different minerals and objects such as nails and pocket knives is measured.

As a result of this measurement, the diamond is in the 10th place, which is the highest degree.

Later, scales such as Rockwell etc. also have started to give suitable and clear results. However, as a result, scratch-resistance is taken as the basis when the degree of hardness is considered.

There are rules that determine the price and visual quality for diamonds to be used in the field of jewellery. The buyers who are described as the end users not aware of these rules, usually approach the jewellery they will buy optically. And, their effort to measure the price of every stone they see in the same size by the same value is its most obvious example. Whereas, each rule may significantly alter the price of the stone. Being the same size, but having different cutting shapes, colour fidelity, and clarity makes almost every brilliant unique.

The 4 main criteria named the 4 C rule determines this difference in brilliants:

1. Cut,
2. Colour,
3. Clarity,
4. Carat.

1. Cut:

The cut state of the crystal, the raw material of which is diamond, is called a brilliant.

During the period before modern cutting devices were used, the diamond was cut again with its own dust and debris cut off. The diamond dust and minute fragments were compressed in a round copper plate, and a kind of sander was obtained. The diamonds to be cut were compressed in this copper plate through spinning the plate round, and cutting was performed.

Pırlantalardaki 4C Kuralı / The 4 C Rule in Brilliants

2. Kuyumculukta; Kesilmesinden sonra elmas mücevher sanayisinde pırlanta adıyla genelde altın, bunun yanı sıra titanium, platinum gibi madenlere de işlenmekte, dişçilik, tekstil, moda dünyasında da kullanılmaktadır. Kuyumculuk alanında yapılan bu işleme mihlama denir. Genelde pırlantayı madenlere mihlama sanatı, bu mesleğin en iyileri sayılan Ermeni ustalarca yapılmaktadır. Babadan oğula geçen bu sanat büyük ustalık, dikkat ve sabır gerektirir.

Taşlardaki Sertlik Derecesi:

1812 yılında Avusturyalı bir bilim adamı olan Friedrich Mohs tarafından oluşturulan ve kendi adı ile anılan Mohs Skalası'nda 1'den 10'a kadar farklı sertlik dereceleri oluşturulur.

Bu skalayı oluştururken Mohs, maddelerin gösterdikleri direnci esas alır. Dereceye alınmak istenen madenlerin, farklı madenlere ve tırnak, çakı gibi cisimlere karşı gösterdikleri direnç ölçülür.

Bu ölçü sonucu en üst derece olan 10. sırayı elmas madeni alıyor.

Daha sonraları Rockwell vb skalalar da uygun ve net sonuçlar vermeye başlar. Ama netice olarak sertlik derecesi denilince madenin çizilmeye karşı direnci esas alınır.

Mücevher alanında kullanılacak elmaslar için fiyat ve görsel kaliteyi belirleyen kurallar vardır. Bu kurallara vakıf olmayan son kullanıcı olarak tarif ettiğimiz alıcılar genellikle alacakları mücevhere optik olarak yaklaşırlar. Aynı boyda gördükleri her taşın fiyatını bu değerle ölçmeye çalışmaları da bunun en bariz örneğidir. Hâlbuki her kural, taşın fiyatını önemli ölçüde değiştirebilir. Aynı boyda

olmaları, ancak farklı kesim şekillerine, renk kalitesine, berraklığa sahip olmaları adeta her pırlantayı eşsiz (unique) yapar.

Pırlantalardaki bu farkı 4 C kuralı denilen 4 ana kriter belirler:

1. Kesim (cut),
2. Elmasın içindeki doğal hatalar (clarity),
3. Renk (colour),
4. Ağırlık (carat).

1. Kesim (cut):

Ham maddesi elmas olan kristalin kesilmiş haline pırlanta denir.

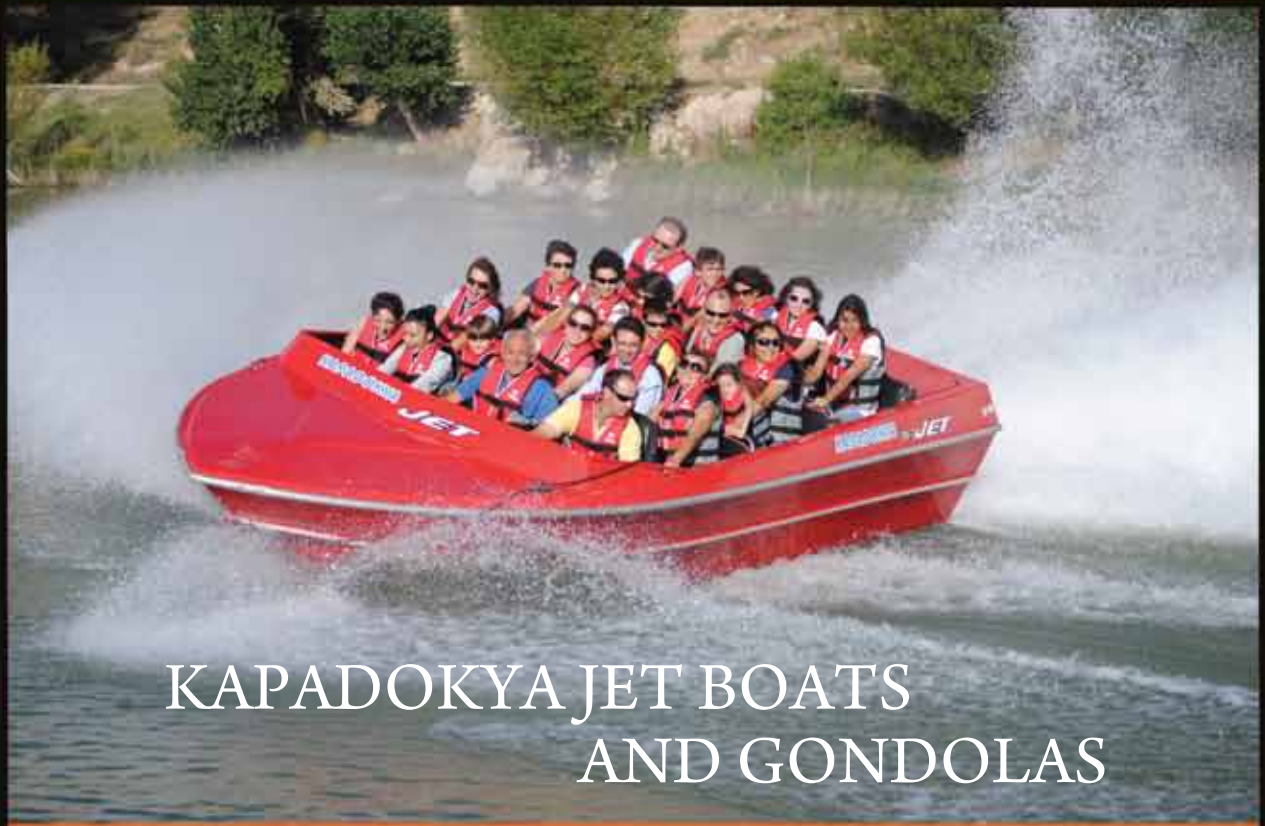
Modern kesim cihazları devreye girmeden önceki zamanlar elmas yine kendi toz ve parça kırıntıları ile kesiliyordu. Bu elmas tozu ve kırıntılar yuvarlak bir bakır plakaya bastırılıp bir çeşit zımpara elde ediliyordu. Bakır plakanın çevrilmesi ile kesilecek olan elmaslar bu plakaya bastırılarak kesim gerçekleştiriliyordu.

Bu esasa göre daha kesim aşamasında elmas ne denli dirençli olduğunu gösteriyordu. Halk tabirinde kullanılan çivi çiviye söker sözü elmas kesim işlemi için kullanılacak en uygun deyimdir.

Genelde yuvarlak olarak kesilmiş

Elmas / Diamond

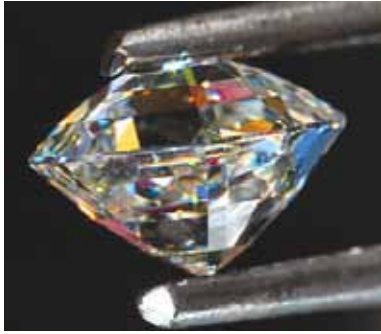

KAPADOKYA JET BOATS AND GONDOLAS

**KAPADOKYA
JET BOAT &
GONDOLA**

Kapadokya Maya Tur. Tic. A.Ş. Kızılırmak Şubesi
Asma Köprü Yanı, Kızılırmak Kenarı - Avanos, Nevşehir
Tel: 0384 511 34 59 - 511 34 69 - Faks: 0384 511 34 94
Rezervasyon (Cem Ural): 0530 445 65 33
www.kapadokyajet.com - info@kapadokyajet.com

Pırlantanın büyüklüğü / Size of the Brilliant

pırlantalar daha yaygındır. Ancak buradaki kesim ile elmasın kesim şekli değil (yuvarlak, kare, oval, damla vb) uygulanan kesim tekniğinin ışığı yansıtması ile belirlenir. İlk zamanlarda elmas yassı şekilde kesiliyor ve ışığı geri yansıtmadığı için mihlanmadan önce yuvaya feuer denen bir sır uygulanıyordu. Daha sonraları ağırlıkta Hindistan'da kullanılan günümüz pırlantasına en yakın ve basit teknik olan vit-vit denilen üst kısımda 8 + alt külahta 8 +

tabla, toplam 17 kesim kullanıldı. Tekniğin ilerlemesi ile İsrail (Telaviv) 16 üstte +16 altta +tabla 33'lük kesimler geldi. Günümüzde standart pırlanta kesimi denen ve Belçika'nın Antwerp şehrinin önünü çektiği 32 üstte +24 altta +tabla, toplam 57 kesimli "Mele" de denen kesim ile son şeklini aldı. Bu kesim sayılarının her birine "facet" adı verilir (Örneğin: "mele top. 57 facet" gibi).

Pırlantanın gerçek değeri ışığı en iyi yansıtması ile ölçüldüğü için fiyat bazında da kalite bazında da en önce kesim göz önüne alınır.

2. Renk (colour):

Taşların sertlik derecesinden sonra kalitesi için de farklı skalalar oluşturuldu. Dünyada kabul gören

yaygın skala GIA (Gemological Institut of Amerika) ve İskandinav Skalası'dır (Scan D.N.). Avrupa'da da en yaygın bu ikisi kullanılır.

Buna göre taşın 2. sıradaki kalitesini renk belirliyor.

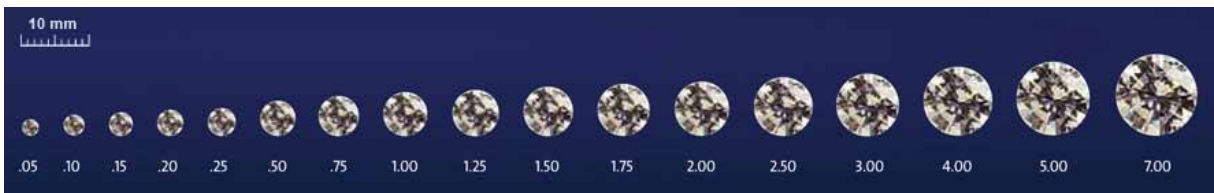
Altın içine mihlanmış taşların rengini belirlemek zordur, çünkü genelde sarı renkte olan altının bu rengi, pırlanta için düşük bir kalitedir. Ancak sarı renkte olan altının içine mihlanmış taşlar, bu sarı rengin etkisi altında hafif sarı renk ışması yapabilir.

Bir uzman için bile zor olan renk kalitesini belirlemek için ekspertize gelen üründe önce taş sökülür. Genelde beyaz kâğıda tabla aşağı gelecek şekilde konulan taşlara verilen ışın sayesinde taşın rengi belirlenir. Arzu edilen beyaz taşlardır.

En makbul olanı saf beyaz olan hafif mavi ışık saçan "river" denilen pırlantlardır.

Bundan dolayı daha taşlar mihlanmadan sınıflandırılmalı, renk kalitesi belirlenmelidir. Ama değişik fantezi renkli olanlar da vardır ki kimi zor bulunur ve inanılmaz fiyatlarla satılabilir (örneğin müzayedede 0,95 ct'lık pembe pırlantanın 1 milyon dolar, 9 ct'lık koyu mavi pırlantanın 11,3 milyon dolara satılmış olması gibi). Burada dikkat edilen harf skalasının "d" ile başlaması, "a" ile değil. Nedeni, bu şimdilik varlığı bilinen ve kalitesi ona göre belirlenmiş olan en üst düzey renk olması.

Ancak ileri zamanlarda bunların da üzerinde bir taşın bulunması ihtimali göz önünde bulundurularak a-b-c harfleri yedek olarak tutuluyor.

Pırlantalardaki Ağırlık (Carat) / Carat in the Brilliants

On this basis, the diamond showed how resistant it was at the cutting stage. The public proverb "Nail removes nail" is the most appropriate expression for the diamond cutting process.

In general, the round-cut brilliants are more common. However, with this cutting, not the cutting shape of the diamond (round, square, oval, drop, etc.), but the light reflectance of the cutting technique is determined. In the early days, the diamond was cut flat, and a glaze called *feuer* was applied on the slot before setting as it did not reflect the light back. Later, 8+ tables in the upper part, and 8+ tables in the sub-cone, 17 cuttings in total were used, which was called *VitVit*, which was mostly used in India, and which was closest to today's brilliant and was a simple technique. With the advancement of the technique, Israel (Tel Aviv) cuttings with 16 upper + 16 lower + 33 tables emerged. Today, it has taken its final shape with the cutting which is also called "*Mele*," which is a standard diamond cutting led by the city of Antwerp in Belgium with a cutting of 32 upper + 24 lower tables, 57 in total. Each of these cutting numbers is called a "facet" (for example, "*mele tot. 57 facets*").

As the real value of the diamond is measured by the best light reflectance, first the cutting is considered on the basis of both price and quality.

2. Colour:

After the degree of hardness of the stones, different scales have been created also for their qualities. Widely accepted worldwide scales are the GIA (Gemological Institute of America) and Scandina ve Scales (Scan D.N.). These two are most widely used in Europe.

According to this, the colour determines the quality of the

stone in the second place.

It is difficult to determine the colour of stones set into gold, because usually the yellow colour of gold is a low quality for the brilliant. However, the stones set into gold in yellow colour can make a light yellow colour radiation under the influence of this yellow colour. In order to determine the colour quality, which is difficult even for an expert, first the stone is removed from the product brought for expertise. The colour of the stone is determined generally by the light beam given to the stones laid on white paper with the plate at the bottom. The desired ones are the white stones.

The most favourite kinds are the brilliants which are pure white, emit light blue light, and are called "river."

Therefore, the stones should be classified and the colour quality should be determined before they are set. But there are also different fancy coloured ones, some of which are difficult to find and can be sold for incredible prices (for example, a pink brilliant of 0.95 ct was sold for \$ 1 million, and a dark blue brilliant of 9 ct was sold for \$ 11.3 million at auction). What is noted here is that the letter scale starts not with "a," but "d." The reason for this is that, this is the colour with the highest level, the existence of which is known for now and the quality of which is determined accordingly. However, the a-b-c letters are kept as reserve, considering the probability of finding a stone even over them in the future.

3. Clarity:

While the diamond mineral is crystallized already during the formation stage of carbon, spots may occur in it. If they occur, they are usually black in colour, and they significantly reduce the price of the

stone. The stone should be smooth and spotless. And for this, it would be more appropriate to look at the brilliant stone before setting, but it could also be viewed according to the setting shape after the setting. For this, the inside of the stone is viewed by a magnifying glass called a loupe that can make 10x magnification. If there is a stain in the stone, its location, size and number are identified and it is graded again with the help of the scale.

Maybe the stain may be seen if viewed by 20x or 30x but the acceptable ones are the 10x magnifying loupes. If no stain is seen in the stone when viewed by its help, the stone is called error-free or clean. What is acceptable is the weight loss of the rough diamond found in nature after cutting of a maximum of 35-40%. However, sometimes an expert making calculation in a rough diamond of 1 ct before cutting, can obtain a stained stone with a loss of 35%, but reveal a clean stone with a loss of 45%. The very fine detail here is making a cost accounting.

Sometimes a partially smaller stone can be preferred to a larger stone by considering the ct. unit price of a stained or clean stone in the market. This best describes the reason why the price of a smaller stone should be higher than the price of a much larger stone.

3. Berraklık (clarity):

Elmas madeni, karbonun daha oluşum aşamasında kristalleşirken içinde kısmen lekeler oluşabilir. Bunlar olursa genelde siyah renkte olur ve taşın fiyatını önemli ölçüde düşürür. Taş pürüzsüz, lekesiz olmalıdır. Bunun için de pırlanta taşına mihlanmadan bakılırsa daha uygun olur ama mihlama sonrası da, mihlama şekline göre bakılabilir. Bunun için lup adı verilen 10X büyütme yapılabilen bir büyüteç

ile taşın içine bakılır. Taşın içinde leke varsa, yeri, büyüklüğü, adedi saptanır ve yine skala yardımı ile derecelendirilir. Belki 20x veya 30x ile bakılırsa leke görülebilir ama kabul gören 10x büyüten luplardır. Onun yardımı ile bakılınca taşta leke görülüyor ise taşta hatasız veya temiz denilir. Doğada bulunan ham elmasın, kesim sonrası makbul olan maximum % 35-40 ağırlık kaybetmesidir. Ancak kimi zaman ham olan 1ct'lık bir elmasta kesim öncesi hesap yapan uzman,

% 35 kayıp ile lekeli bir taş elde edebilecek, ancak % 45 kayıp ile temiz bir taş ortaya çıkarabilir. Burada çok ince detay, bir maliyet hesabının yapılmasıdır.

Piyasada lekeli veya temiz taşın ct birim fiyatı göz önünde bulundurularak bazen daha büyük bir taş yerine kısmen daha küçük bir taş tercih edilebilir. Bu bile son kullanıcıya daha küçük bir taşın kendisinden çok daha büyük bir taşın fiyatından neden daha yüksek olması gerektiğini en iyi şekilde anlatır.

Lekenin taşın içindeki konumu, büyüklüğü, yayılışı bile sadece lekeli veya temiz olarak değil, lekeli bile olsa ne derece kusurlu olarak farklı tasniflere ayrılır. Yine mihlanmış bir taşta bu lekeleri bulmak zorlaşır, çünkü taşın içine, onun mihlanmış olduğu madenin içinde tutan tırnak adı verilen kısaçlar az da olsa gölge yapar ya da çok

Gayrimenkul Sektörünün Tescilli Markası

ANTALYA' NIN YÜKSELEN DEĞERİ

SU ADA

244 daireden oluşan
1+1, 2+1 ve 3+1 Residence
Daire Seçenekleri ile...

İNCİ ADA

3 blok 108 daireden oluşan
1+1 ve 2+1 Residence
Daire Seçenekleri ile...

ARO

üyelerine

% 10
İNDİRİM

MERCAN ADA

5 blok 176 daireden oluşan
1+1 ve 2+1 Residence
Daire Seçenekleri ile...

ANEMON PARK

3 blok 80 daireden oluşan
2+1 ve 3+1 Residence
Daire Seçenekleri ile...

Etiler Mh. Evliya Çelebi Cd. Çil Apt. No: 4 ANTALYA

Tel: 0242 311 34 00 - Faks: 0242 237 61 77

GSM: 0549 322 07 43 - 0549 224 06 61

www.luxyapi.com.tr

uzman mihlayıcılar lekeyi tırnak altına gelecek şekilde ayarlayabilir. Bundan dolayı yine çok titiz bir ekspertizde taşın belki sökölmesi gerekebilir. Avrupa'da bu tür ekspertizler kimi zaman ölçülen taşın ebadına göre bile inanılmaz fiyat artışı gösterebilir. Üstüne bir de taşın sökölme ve takılma parası da hesaba ayrıca ilave edilir.

4. Ağırlık (carat):

Pırlanta veya elmas gibi mücevher alanında kullanılan değerli taşlar için ölçü birimi carat'tır.

Eski zamanlardan beri ölçü birimi olan carat, carob adı verilen, keçi boynuzu tohumunun şaşılacak derecede birbirine yakın olan ağırlığından geliyor. 1 carob 0,2 gr yani carat bir ağırlık ölçüsü birimidir.

Kuyumculukta 1 carat 100 santim olarak değerlendirilir. Bu, uzunluk ölçüsü olarak değil, yerleşmiş bir mesleki terim olarak kabul edilir. Örneğin 0,25 ct'lık bir taşa 25 santim denilir. Bu aynı zamanda yarı değerli (Amethyst, Citrin, topaz vb) ve değerli taşlar (Safir, Zümrüt, Yakut, Opal) için de geçerli olan ölçü birimidir.

Pırlantada taş yekpare oldukça ve ağırlıkça büyüdükçe değeri katlanarak artar.

Ancak bu fiyat artışı tabii ki aynı renk, kesim ve berraklıkta olan taşlar için geçerlidir. Genel olarak altının ayarı derecesini gösteren Karat ile pırlantaların ağırlık ölçüsü "carat" karıştırılır.

Kuyumculukta Altın için kullanılan "karat" saf altına hangi oranda katkı maddesi katılmış ise onu belirtir. Yani altında ya da değerli madenlerde bir katkı oranıdır. Pırlantada ise ağırlık ölçüsü birimidir.

Yine son kullanıcılar taşın optik ebadından yola çıkarak kıyas yapabilirler. Ancak kimi pırlantalarda alt kısım, konik olan taraf daha uzun, kimi pırlantalarda da daha kısa olabilir. Kuyumculukta buna dipli, dipsiz denir. Haliyle gramaj da o oranda değişiklik gösterebilir. Uzmanlar artık standartlarda yerleşik olan taşlarda tablanın genişliğine bakarak yakın bir tahmin yürütebilir. Örneğin 1 ct'lık yuvarlak kesilmiş pırlanta takriben 0,65 cm genişliğinde olabilir. Tabii tekrar söyleyelim bunlar yakın tahmin olur. Hiçbir uzman mihlanmış bir taşa kesin ağırlık teşhisi koyamaz. Yine söküp takma sureti ile taşlar hassas teraziler yardımı ile tartılır. Bu son derece hassas tartı haznesinin etrafı kapalı olur çünkü en ufak bir nefes bile inanılmaz bir farka sebep olabilir. Örneğin 0,98 ct'lık bir taş anlık bir nefes veya oda içerisinde hissedilmeyecek kadar hafif bir esinti yüzünden 1 ct olarak tartılabilir bu da onu bir

anda 1 ct ve üzeri kategorisinde fiyata tabii tutulabilir. Genelde 1 ct ve üzeri taşlar "id sertifikası" denilen bir micro dia ile birlikte satılır. Bu dia içinde taşın kesim menşei, ağırlık, renk ve berraklığı kesin ölçümlerle belirtilir.

Sonuç olarak; hiçbir şey insanları onun kadar cezbetmedi. Kimi zaman savaşa giden ya da halkın önünde ihtişam sergileyen bir kralın tacında, cihan sultanlarının sarıgında, ruhani liderlerin tiara'sında, kimi zaman da bir aşkı en anlamlı ifadeyle bir parmakta anlattı. Her zaman gücün ve sevginin simgesi oldu.

Aşk ve bağlılığın simgesi olarak pırlanta yüzük hediye etme geleneği, 15. yüzyılda Avusturya Arşidükü Maximillian'ın, nişanı sırasında Burgonya düşesi Mary'e elmas bir yüzük hediye etmesiyle başlamıştır.

Sol elin dördüncü parmağına yüzük takma geleneği ise, Eski Mısırlıların 'vena amoris' yani aşk damarının bu parmaktan doğrudan kalbe ulaştığına olan inançlarından gelmektedir.

Yunan mitolojisinde tanrıların göz yaşları; Romalılarda ise tanrılar gezegen isimleri ile eş tutuluyordu; yani bunlar da o gezegenlerden kopan parçaların yeryüzüne düşmesi olarak kabul görüyordu. Elmasın ilk bulunduğu düşünülen Hindistan'da uğur ve şansın simgesi, hastalıklara karşı şifa, kötülükten uzak tutan tılsım olarak görüldü.

Her ne olursa olsun, değerli taşlar arasındaki sertlik derecesi sayesinde, bulunuşundaki ve işlenmesindeki zorluk bakımından da her zaman hak ettiği yerini korudu.

Even the location, size, and distribution of the stain within the stone are differently classified not only as stained or clean, but also as to how deeply flawed even if stained. Again, it becomes more difficult to find these stains in a set stone, because the clamps named nails holding it within the metal it is set into make a little shadow into the stone, or very expert setters can adjust the stain to come under the nail. So again, perhaps dismantling of the stone may be necessary for a meticulous expertise. Such kinds of expertise may sometimes show an incredible price increase even according to the size of the measured stone in Europe. Furthermore, the removal and insertion costs of the stone are added on the account.

4. Carat:

The unit of measurement for precious stones used in the field of jewellery such as brilliant or diamond is the carat.

Carat, which has been the unit of measurement since ancient times, is derived from the weight of the carob seed, each two of which are amazingly close to each other. 1 carob is 0.2 gr, that is, carat is a unit of weight measurement.

In jewellery, 1 carat is considered as 100 cm. This is not accepted as a length measure, but as an established professional term. For example, a stone of 0.25 ct is called 25 cm. This is also a unit of measurement valid for semiprecious (Amethyst, Citrin, topaz, etc.) and for precious stones (sapphire, emerald, ruby, opal).

As the stone is monolithic and the weight increases in brilliant, its value grows exponentially.

However, this price increase is valid for stones with the same colour, cut and clarity. In general, the karat showing the degree of gold standard is confused with "carat," the weight measure of brilliants.

The "karat" used for gold in jewellery indicates what proportion of an additive has been added to pure gold. That is, it is an addition rate to gold or precious metals. However, it is a unit measurement of weight in brilliants.

Again, the end users can make a comparison by the optical size of the stone. However, in some brilliants, the lower part, the conic portion can be longer, and in some brilliants, shorter. In jewellery, this is called bottomed, or bottomless. Naturally, the weight may vary in that rate. The experts can make a close estimation by looking at the width of the table in stones now established in standards. For example, a roundcut brilliant of 1 ct. can be approximately 0.65 cm wide.

Of course, we should repeat that these would be close estimations. No expert can diagnose the exact weight of a set stone. Again, the stones are weighed with the help of precision scales by removing and inserting. The weighing chamber of this extremely precise scale is encapsulated, because even the slightest breath can lead to an incredible difference.

For example, a stone of 0.98 ct can be weighed as 1 ct because of a momentary breath or a breeze too light to be felt in the room, and this can make it have a price in the category of 1 ct and over. In general, the stones of 1 ct and over are sold with a micro dia called the "id certificate." The origin of cut, weight, colour and clarity of the stone are indicated in this dia with certain measurements.

As a result; nothing has attracted people as much as the diamond. It sometimes appeared in the crown of a king who went to war or exhibited glory in front of the people, in the turbans of the world sultans, in the tiaras of the spiritual leaders, and sometimes described a love on a finger with the most meaningful words. It has always been a symbol of power and love.

The tradition of giving a diamond ring as a gift as a symbol of love and devotion started with Maximillian, the Archduke of Austria, giving Duchess Mary of Burgundy a diamond ring during the engagement, in the 15th century.

And, the tradition of wearing a ring on the fourth finger of the left hand comes from the faith of the Ancient Egyptians that 'vena amoris,' that is, the vein of love reaches directly the heart from this finger.

In Greek mythology, the tears of the gods, and in the Romans, the gods were deemed equivalent to the names of the planets, that is, these were regarded as pieces broken from these planets, falling on earth.

The diamond was regarded as a symbol of luck and chance, a cure against diseases, and a talisman that keeps evil away in India, where the diamond is thought to have been first found.

In any case, the diamond has always maintained the position it deserved among the precious stones due to its degree of hardness and also in terms of the difficulty involved in its discovery and processing.

Balıklarımız

Zargana Balığı

Atilla Şükrü NİLGÜN, Rehber & Balık Adam

Erol Nilgün Zargana Balığı ile / Erol Nilgün with a Garfish

Zargana Balığı Belonidae familyasındandır. Dünyanın tüm denizlerinde yaşar. Genelde sığ su balığı olmalarına rağmen kış aylarında derin sulara çekilirler.

Zargana balığının dünya dillerindeki adlandırması şu şekildedir:

Almanca: Hornhecht,
İngilizce: Garfish,
Fransızca: Orphie
veya Aigvillette,
Rusça: Sargan,
İtalyanca: Aguglia,
İspanyolca: Aguja,
Katalanca: Agulla,
Norveççe: Hornjel
veya Nebbesild,
Polonyaca: Belona,
Fince: Nokkakola,
Slovençe: Iglica,
Arnavutça: Peshkulejlek.

Zargana balığının karakteristik özelliği uzun ve ince dişlerle dolu gagasıdır. Bu dışarıya doğru uzamış çıkıntı avını tutmak için mükemmel bir yapıya sahiptir. Balık büyüdükçe gagası da uzar, büyüme durduğunda alt çene üst çeneden her zaman daha uzun olur.

Zargana, Karnivor (etçil) bir balıktır ve sürüler halinde yüzer. Etrafta bir tane görmüşseniz muhakkak ki görmesiniz bile diğerleri de oradadır.

Başlıca avları gümüş balıkları, kıraçalar (ufak istavritler), çamuka, hamsi, sardalya, papalina gibi be-

yaz balık tabir ettiğimiz canlılardır. Eğer ki ufak bir balık bulutu denizin herhangi bir yerinde toplanmışsa, zarganalar da boylarına göre bu balık topluluğunun yanında konuşlanmışlardır. Havada bir an asılı gibi dururlar ve bir ok misali hamleyi yapıp avlarını gagaları ile tutarlar.

Bedenleri ince, solungaç kapakları gümüş bir renktedir. Denizlerimizde, bilhassa Akdeniz’de, 1 m üzerinde büyüklükte bile olabilirler.

Balık büyüdükçe dişleri de büyük ve keskin olur. Zıpkınla avladığım büyük zarganaların şiş üzerinde iken üstüme doğru yüzüp ısırma hamleleri yaptığını yaşadım. Isırılan lastikleri çok kez değiştirmek zorunda kaldım. Zarganalar çok

GARFISH

Atilla Sukru NILGUN,
Tour Guide & Diver

Garfish belong to the Belonidae Family and are found in all the seas of the world. Although they are generally shallow water fish, they retreat to deep waters during the winter months.

The name of the garfish in the languages of the world are as follows:

German: Hornhecht,
English: Garfish,
French: Orphie or Aigvillette,
Russian: Sargan,
Italian: Aguglia,
Spanish: Aguja,
Catalan: Agulla,
Norwegian: Horngjel
or Nebbesild,
Polish: Belona,
Finnish: Nokkakola,
Slovene: Iglica,
Albanian: Peshkulejlek.

The characteristic feature of garfish is its beak which is full of long and thin teeth. This outwardly elongated protrusion has an excellent structure to catch its prey. The beak grows as the fish grows, when growth stops, the lower jaw is always longer than the upper jaw.

The garfish is a carnivorous fish and swims in schools. If you have seen one, others are also certainly there, even if you can't see them.

Their main prey are silver fish, small blue-fins, and those we call white fish such as smelts, anchovies, sardines, and papalinas.

If a cloud of small fish has gathered in any part of the sea, the garfish will have also deployed

next to this fish community according to their size. They stand a moment suspended in the air, and then move like an arrow and catch their prey in their beaks.

Their bodies are thin and their gill covers are silver coloured. They can have a size reaching over 1 m length in our seas, especially in the Mediterranean.

As the fish grows, its teeth get large and sharp. I found that the large garfish I hunted by spear swam towards me while on the spear and made biting motions. So many times, I had to change the rubbers which had been bitten. The garfish are very agile and swift; sometimes when they are chased by larger fish such as dolphins, they jump out of the water in a group to try to escape.

Garfish are plentiful around harbour mouths and pier heads.

The fisherman who hunts bluefish in the Bosphorus, in Istanbul, first hunts garfish and he keeps the garfish alive in his fish pond. If the garfish are small, they can escape through the fish pond drain hole. When there is a bluefish flow in front of the Beylerbeyi Palace or from Sarayburnu to the Boukaleon Palace, a garfish is hooked to the fishing line as live bait, and every garfish brings in a bluefish.

The more live garfish, the more bluefish; the garfish at once becomes valuable.

In order to hunt the garfish, the white meat of the bluefin is cut finely, the bait is attached to double or triple hooks connected to each other, and the baited line is slowly let out. And, the garfish jumps at the bait, the hunted garfish skips, jumps, leaps out of the water and provides a very enjoyable hunt.

The garfish is also hunted by threads called silk-threads, which stand in the water like a worm and twist after the boat when it is started.

The silk-thread is divided into many thread fibers in itself, every fuzzy thread fiber gets between the teeth of the garfish, and the fish cannot throw away this artificial thread bundle from its beak.

The garfish is so much rich in phosphorus content that the colour of the main backbone of the fish is green.

The garfish is the address where one can get phosphorus in the natural way.

Sometimes the ignorant ones buy the fish considering it to be fresh, and when they prepare it at home for meal, they recognize that its inside is green, and this greenness may remind of other things and make choose not to eat it.

The taste of the flesh of garfish is average, and does not require to order another one after eating one. It can also be hunted by fishing rod on the shore.

The fishing rod is thrown forward, a 0.25 fishing line is put on the tip of the cork and baited, and subsequently pulled slowly towards the shore.

The garfish are between 40-60 cm on the average. They are also active at night, if the sea is lighted at night, the garfish can also be hunted by scoop net. Its fine scales stick to your hand when holded.

They reproduce by spawning in May and June.

They are not hunted in high amounts. Their sporting fishing gives pleasure.

Zargana Gagası, Fotoğraf: Atilla Ş. Nilgün / The Beak of a Garfish

çevik ve atiktirler; bazen yunus gibi büyük balıklar tarafından kovalandıklarında toplu bir şekilde suyun üzerine de sıçrarlar ve bu şekilde kaçmak isterler.

Zarganalar liman ağızlarında, mendirek başlarında çok bulunurlar.

İstanbul Boğaziçi'nde lüfer avlayacak balıkçı önce gider zargana avlar; avladığı zarganaları livarında (küçük havuz) canlı tutar, eğer zargana ufak ise livar tahliye deliğinden kaçabilir. Beylerbeyi Sarayı'nın önünde ya da Sarayburnu'ndan Boukaleon Sarayı'na doğru lüfer akışı olduğunda Zargana canlı yem olarak oltaya takılır, rölanti akışta her zargana bir lüfer getirir.

Ne kadar canlı zargana o kadar lüfer; birden zargana kıymete biner. Zargana avlamak için istavritin beyaz eti ince uzun bir şekilde kesilir, tekne birbirine sıralı bağlı 2 ya da 3'lü iğneye takılır ve ufak ufak yol verilir. Zargana da yeme atlar, yakalanmış zargana sudan sıçrar, atlar, zıplar ve çok keyifli av verir.

Zargana ipek tabir edilen, suyun içinde kurt gibi duran ve tekne hareket ettiğinde kıvrılarak peşinden gelen

ipliklerle de yakalanır.

İpek kendi içinde birçok ip telciklere ayrılır, her tiftiklenen iplikçik dişlerinin arasına girer ve balık bu sunî iplik yumağını gagasından atamaz.

Zargana balığı, fosfor içeriği açısından çok zengindir. O kadar ki, balığın ana omurgasının rengi yeşildir.

İnsanın doğal yolla alabileceği fosfor adresinin adı zarganadır.

Bazen konuyu bilmeyen balığı taze diye alır, evde yemek için hazırladığında bir de bakar ki balığın içi yeşil, bu yeşillik bilmeyenin aklına başka şeyler getirip, balığı yememeyi seçtirebilir.

Zargananın eti ortalama lezzette olup, balığı yedim bir porsiyon daha söyleyeyim gerektirmez.

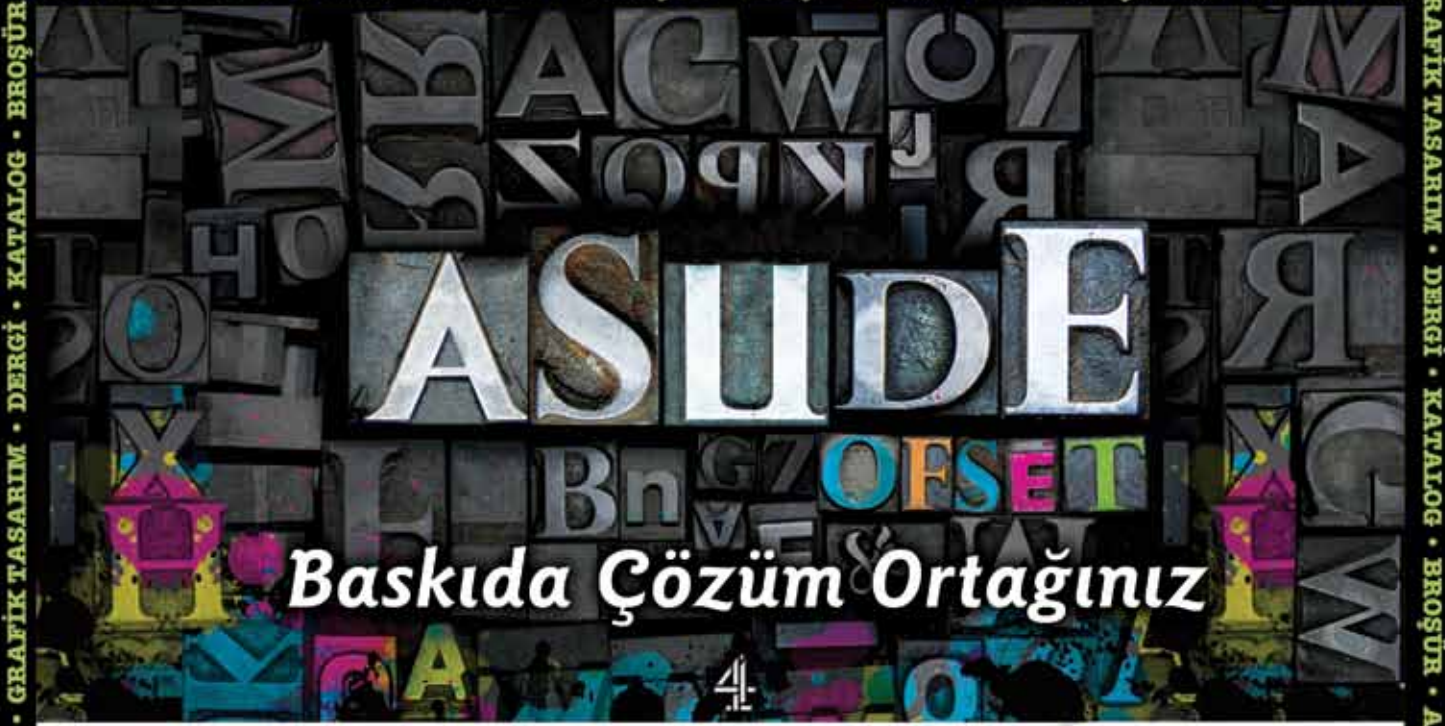
Zargana, Boy: 95 cm - En: 6 cm / Garfish, Length: 95 cm - Width: 6 cm

Zargana Balığı Avlama İpeği / Garfish Hunting Silk-thread

Avlaması kıydan da kamış ile yapılabilir. Kamış ileriye atılır, mantarın ucuna bir beden ince 0,25 misina konur ve yemlenir, akabinde yavaş yavaş kıyıya doğru çekilir. Zarganalar ortalama 40-60 cm arasındadır. Geceleyin de aktiftirler, denize gece ışık tutulur ise zargana kepçe ile de yakalanabilir. İnce pulları tuttuğunuzda elinize yapışır. Mayıs ile Haziran aylarında yumurta dökmek sureti ile üremelerini gerçekleştirirler.

Çok yüksek miktarlarda avı yapılmaz. Sportif avcılığı keyif verir.

Baskıda Çözüm Ortağınız

72 x 102 cm. 5 Renk Ofset Baskı Makinası

Man Roland 705

**ARO
ÜYELERİNE
%10
İNDİRİM**

asude.....

OFSET MATBAA HİZMETLERİ

Etiler Mah. Adnan Menderes Bulvarı Sarginlar İş Merkezi No: 55/1 ANTALYA

T: 0.242 322 26 17 F: 0.242 322 26 18 - info@asudeoffset.com

www.asudeoffset.com

Şarap Tanrısı Dionysos ve Bitkisi Asma

Süleyman DİNGİL, Rehber

Azra Erhat'ın Mitoloji Sözlüğü'nün 115. sayfasında Dionysos kendini şöyle tanıtır.¹

"İşte ben, Zeus'un oğlu Dionysos, Kadmos'un kızı Semele'nin yıldırım dolu şimşekler içinde doğduğu tanrı, Thebai toprağına ayak basıyorum. Tanrılığımdan soyunup insan suretine girdim... Ben Lidya'nın altın ovalarından geliyorum. İran'ın güneşten kavrulan kırlarını, Baktria'nın uzun surlarını, Media'nın buzlarla örtülü topraklarını, saadet diyarı Arabistan'ı, tuzlu denizin kıyılarında uzanan bütün Asya ülkesini, Barbarlarla Hellenlerin karışık yaşadığı, güzel hisarlarla süslü şehirleri dolaştım. Oralarda korolarımı topladım; dini mi, ayinlerimi öğrettim; şimdi kendimi Hellenlere tanıtmak istiyorum. Hellen toprağında Bakkhaların keskin çığlıklarıyla çınlattığım, kadınlarının çıplak vücutlarını ceylan postlarıyla sarıp ellerine Thyrsos'u, sarmaşıklı asayı verdiğim ilk şehir Thebai oldu."

Azra Erhat, bir yönüyle Dionysos'u böyle anlatmaya başlarken, 117. sayfada da "Dionysos adı bugüne değin büsbütün açıklanmış değildir. Dio ve Nysos diye iki kökenden katışıktır. Dio, Zeus'un öznedenden gayri hallerinde görülen (Dios, Dia, Dii) kökeni taşımakta ki bu köken Latince Deus'tan görüldüğü gibi tanrı anlamına gelmektedir; buna Nysa eklenince, Dionysos Nysa tanrısı, giderek Nysa Zeus'udur demek. Neymiş bu Nysa? Vahşi hayvanlar yatağı, Nysa Dağı deniyor Bakkhalarda, tıpkı İda Dağı

için Homeros metinlerinde söylendiği gibi. Ama Nysa İda ile bir tutulmuyor, açıklamalarda Nysa efsanelik bir dağ diye gösteriliyor." diye açıklıyor.

Buraya değin Dionysos, Yunan Mitolojisi içinde bir Semele'den (Zeus'un baldırından) doğan tanrı olarak, bir de Zeus'la kıyaslanarak (Zeus, İda Dağı'nın tanrısı;

Dionysos'a, Nysa Dağı'nın tanrısı gibi bir anlam verilerek) Dionysos'un sıradan bir tanrı olmadığı betimleniyor.

Ama biz daha gerilere giderek, tanrı tapınmalarını çağrıştıran, tiyatro binaları yapılmadan önceki tiyatro olgularına gidelim. Aslında tiyatrolar, tapınmalardan oluşmuş, insanların eğlence, kutsama, ürün hasadı kutsamaları, birlikte olma olayları olarak algılanmalıdır. Hay

Dionysos / Dionysus

DIONYSUS, THE GOD OF WINE and VINE

Süleyman DİNGİL, Tour Guide

On page 115 of Azra Erhat's Dictionary of Mythology, Dionysus introduces himself as follows.¹

"Here I, Dionysus, the son of Zeus, the god born of Semele, daughter of Cadmus, full of lightning, set foot on the land of Thebes. I went naked from my Goddess, and entered the form of the human... I am coming from the golden plains of Lydia. I visited the sun-parched countryside of Iran, the long walls of Bactria, the ice covered lands of Media, the land of bliss of Arabia, all the Asian country extending along the shores of the salty sea, the cities adorned with beautiful fortresses where the Barbarians live mixed with the Hellenes. I gathered my choirs there; I taught my religion and rites; now I want to introduce myself to the Hellenes. The first city on the Hellenic territory where I ringed with the sharp cries of the Bacchae, wrapped the bare bodies of women with the skin of gazelles, and put into their hands the Thyrsos, the ivied wand, was Thebes."

While Azra Erhat begins to explain Dionysus in such a way, she also explains on page 117,

"The name Dionysus is not completely explained so far. It is the mixture of the two origins Dio and Nysus. Dio carries the origin of Zeus seen in its states other than the subject (Dios, Dia, Dii), and this origin means god as seen in Deus in Latin; when Nysa is added to this, Dionysus means the Nysa god, further Nysa Zeus. What is this Nysa? In the Bacchae, it is told that it is the home of wild animals, the Mount Nysa, just as told of Mount Ida in Homer's texts. However, Nysa is not told as being the same as Mount Ida, Nysa is shown as a mountain of legend in the explanations."

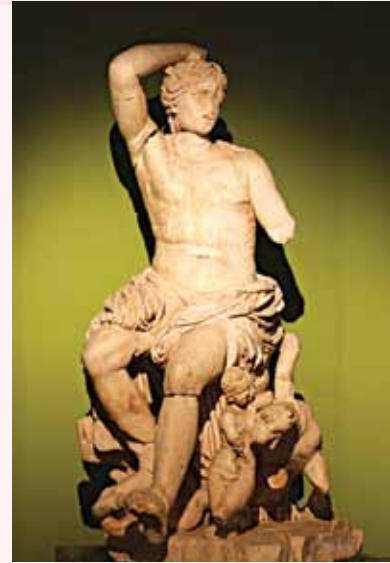
Up to this point, Dionysus is described as a God born of Semele (from the calf of Zeus) and compared with Zeus (given a meaning such as Zeus, the God of Mount Ida; Dionysus, the God of Mount Nysa) in Greek Mythology, and Dionysus is described not as an ordinary god.

However, let's go back to the theatre cases prior to the theatre buildings which remind of the god's worship. In fact, the theatres should be perceived as the entertainment, blessing, harvest blessing and gathering events of the people, formed for worship. As the animals, plants, flowers and the obtaining of products are viewed in the form of people existing and living together, and together enjoying life, wine and Dionysos are intertwined with them.

When the billy goat, leaving Noah's Ark, returns, it is drunk and cheerful, and Noah sees that it is cheerful and drunk because of grape juice and the wine made of it, and this revealed the effect of wine.²

Together with Dionysus, Silenus, Satyr, Pan, and Marsyas, which look like a billy goat, appear to be the creators of wine in Greek Mythology. Do we not see that the god holding a bunch of grapes in his hand on the Ivriz relief of the late Hittite period, before the rise of Ancient Greece, reminds of Dionysus, and the king standing before him, the Hittite king, symbolizes the sanctity of the grape of wine?

Wine does not stand still, it creates its own art. The Pan flute, the flute of Marsyas and the Bacchae, go on together as half worship and half fun, as a part of life or life itself.

Dionysos / Dionysus

Ozgen Acar studied wine and art in Antique Decor Magazine, No: 107, and Carafe Magazine, April-June, No: 209.

Friedrich Nietzsche studied the musical art of Dionysus in contrast with the picture art of Apollo, in his work, The Birth of Tragedy.³

On page 121 of my book, The Novel of the Forest and Forester, I describe the basis of theater with the wine, billy goat and tragedy (the billy goat song) of Dionysus from The Encyclopaedia of Philosophy of Orhan Hancerlioglu; the forming of an introduction to theatre with Dionysus, wine, satyrs, Bacchae and worshipping from The Aegean and Greek History work of Arif Mufit Mansel, with quotations and examples. Thus, I approach Dionysus not only as the god of wine, but also the god of theatre.⁴

The Temple of Dionysus next to the stage building in Pergamum, the monument base of Dionysus in the orchestra in Priene, and the Dionysus (Bacchus) relief on the stage at Aspendos show that Dionysus is not only the god of wine, but also the god of theatre and aim of worship...

Siyah Üzüm / Black Grapes

vanlar, bitkiler, çiçekler, ürünlerin elde edilmeleri, insanların varoluşları, birlikte yaşamaları, yaşamdan birlikte zevk almaları biçiminde izlendiğine göre şarap ve Dionysos bunlarla iç içe görülmektedir.

Nuh'un Gemisi'nden çıkıp giden tekenin dönüp geldiğinde sarhoş ve neşeli oluşu, Nuh'un da onun üzüm ve üzüm suyu şaraptan neşeli ve sarhoş olduğunu görmesi, şarabın etkisini ortaya koymaktadır.²

Dionysos'la birlikte, Yunan Mitolojisi'nde tekeye benzeyen Silenos, Satyr, Pan, Marsyas şarabın yaratıcıları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yunan'dan önce geç Hitit'le İvriz kabartmasındaki elinde üzüm salkımı tutan tanrının Dionysos'u çağrıştırdığını, önündeki kralın da

Hitit kralı olarak üzümün ve şarabın kutsallığını simgelediğini görmüyor muyuz?

Şarap durduğu yerde durmuyor, sanatını yaratıyor. Pan flütü, Marsyas flütü, Bakkhalar, birlikte yarı tapınma, yarı eğlence, yaşamın bir parçası ya da kendisi olarak sürüp gidiyor.

Özgen Acar, Antik Dekor Dergisi, 107. sayıda, Karaf Magazin Nisan-Haziran 209. sayısında şarabı ve sanatı işliyor.

Friedrich Nietzsche, Tragedyanın Doğuşu yapıtında Apollon'un resimli sanatına karşın, Dionysos'un müzikli sanatını işliyor.³

Ormanın ve Ormancının Romanı kitabının 121. sayfasında Orhan Hançerlioğlu'nun Felsefe Ansiklopedisi'nden Dionysos'un şarap, teke, tragödie (teke şarkısı) ile tiyatronun temelini; Arif Müfit Mansel'in Ege ve Yunan Tarihi yapıtından Dionysos, şarap, satyrler,

Bakkhalar ve tapınma ile tiyatroya giriş oluşturmalarını alıntılarla, örnekler vererek anlatıyorum. Böylece Dionysos'a salt şarap tanrısı olarak değil, tiyatro tanrısı olarak da yaklaşıyorum.⁴

Bergama'da tiyatro sahne binası yanında Dionysos Tapınağı, Priene'de orkestrada Dionysos'un heykel altlığı, Aspendos'ta sahnenin üstünde Dionysos (Baküs) kabartması, Dionysos'un salt şarap tanrısı değil, aynı zamanda tiyatro ve baş tapınma tanrısı olduğunu da gösteriyor...

Yine Azra Erhat'ın Mitoloji Sözlüğü'ne dönersek:

"Dionysos coşkusu, yani şarap ve sarhoşluk, insanları içinde yaşadıkları kalıpların baskısından da kurtardığı içindir ki bu tanrıya Yunanca "Eleutheros," hür, öz

LEMONADE Tour

mutluluğa bilet alın

Ailenizle ya da Yakın Çevrenizle
Kendi Aranızda Size Özel Bir
Tatil mi İstiyorsunuz?

KÜLTÜR ve GEZİ TURLARIMIZ
YURT İÇİ

Gap Turu-Karadeniz Turu-Çanakkale Turu
Ege Turu-Anadolu Turu-Kapadokya Turu-Pamukkale
YURT DIŞI

Avrupa Turları-Egzotik Turlar-Doğu Avrupa Turları
Uzak Doğu Turları-Safari ve Gabetown Turları

- Yurt İçi ve Yurt Dışı Hotel Rezervasyon Hizmeti
- Rent a Car Hizmeti
- Transfer Hizmeti
- Vip Transferi
- Vize İşlemleri

www.lemonadetour.com • lemonade@lemonadetour.com

Yeşilbahçe Mah. M. KASAPOĞLU cad. Çiviler Apt. no:197 k:4 d:12 Muratpaşa / ANTALYA T:+90 242 321 90 40

İvriz Kabartması / İvriz Relief

gür, özgürlük veren sıfatı takılmış, Roma döneminde de Dionysos'un Latince adı tam bu anlama gelen "Liber" olmuştur."

"Doğa sırlarına ve gücüne ermek, yani tanrılaşmak insan için ulaşımı en çok özlenen bir aşamadır. Dionysos, bu ereğe varmanın yolunu herkes için ve kolayca açar ki bu yol şarap ve sarhoşluktur. Asma kütüğünün yeryüzüne yayılmasıyla uygarlığın buğdaydan sonraki aşaması gerçekleştirilmiş, ama insanlığın evresinde de yalnız tarımla açılmayan bir çığır açılmıştır. İnsan ancak şarabı elde ettikten sonradır ki yaratıcılığın kökeninde bulunan değişim yapma gücüne kavuşmuştur."

"Bütün insanlara seslenen Dionysos dini, bir halk dini olmuştur. Kara kafalıların, Pentheus gibi yarım akıllı yobazların kovmaya uğraştıkları bu tanrı, binbir işkenceyle daha da yücelttikleri bu ermiş, ilk çağda İsa dinine örnek olmuştur ve tıpkı Meryem Ana nasıl Artemis'in

ve Kybele'nin özelliklerini benimsiyip tutunabilmişse, İsa da ancak Dionysos dinine sırtını dayayarak yayabilmiştir dinini geniş halk kitlesi arasına."

Çevremizde Antalya'da Perge tiyatrosu sahnesinde Dionysos'un Zeus'un baldırından doğuşu, iki çıplak hizmetçinin Dionysos'u yıkayışı, Kapadokya kiliselerinde, İsa'nın doğuşundan sonra iki giyinik hizmetçinin İsa'yı yıkayışları tıpatıp birbirine benzer...

Yine çevremizde Antalya'da Hitlerler'den kalma yayla yolundan Fethiye'ye giderken Olanda, tam Türkçesi ile Şarap kent vardır. Hitlerler kentin adını "Vianavanda" olarak koymuşlardı.

Hititçe'de şarap sözcüğü "Viana" olarak okunuyordu...

Öteki antik dillere "vinum", "oinos", "vino" ve çağdaş dillerde Fransızca'ya "vin", İngilizce'ye

"wine" Almanca'ya "wein" olarak geçti, diye Özgen Acar, Karaf Magazin'de şarabın bize, bizim ülkemize ne denli yakın ve iç içe olduğunu anlatıyor.⁵

KAYNAKÇA:

1. Azra Erhat, Mitoloji Sözlüğü, Remzi Kitabevi Yayınları, İstanbul, 1972.
2. Özgen Acar, Antik Dekor, Sayı 107, 2008.
3. Friedrich Nietzsche, Die Geburt der Tragödie, Kröner Taschenausgabe, Stuttgart, 1976.
4. Süleyman Dingil, Ormanın ve Ormancının Romanı, Akdeniz Kitabevi, Antalya, 2006.
5. Özgen Acar, Karaf Magazin, Sayı: 38, Yıl: 2009

İvriz Kabartması / İvriz Relief

Returning again to Azra Erhat's Dictionary of Mythology:

"As the enthusiasm of Dionysus, that is wine and drunkenness, rescues the people from the pressure of the frames they live within, the name "Eleutheros," that is, free, freedom was given to him in Greek, and in the Roman Period, the name of Dionysus in Latin became "Liber," meaning exactly the same."

"Reaching the secrets and power of nature, that is, becoming a god, is a stage most longed for by the people. Dionysus paves the way to attain this end for everyone and so easily, and this way is wine and drunkenness. With the spreading of vine to the earth, the stage of civilization next to wheat was carried out, but a new era in the stage of humanity was started, which could not be started by agriculture alone. It was only after having attained wine that the human could gain the power of making change, which was in the origin of creativity."

"The Dionysus religion, which ad-

ressed all people, had become a folk religion. This god, whom the bigots, the half-witted fanatics like Pentheus tried to send away, this Saint they exalted even more by many tortures, became a model for the religion of Jesus in Antiquity, and just as how Virgin Mary could hold on by adopting the properties of Artemis and Cybele, Jesus could spread his religion among the broad masses of people by leaning against the religion of Dionysus."

Around us, the birth of Dionysus from the calf of Zeus and the two naked maids' bathing Dionysus on the Perga theatre stage in Antalya are exactly like the two dressed maids' bathing Jesus after his birth, in the churches of Cappadocia...

And again around us, in Antalya, there is Osanda, that is, Wine Town in Turkish, when going to

Fethiye from the mountain road descended from the Hittites. The Hittites had called the city "Viana-vanda".

The word wine was read as "Viana" in Hittite...

Ozgen Acar, relates that it has passed to the other ancient languages as "vinum," "oinos" and "vino," and as "vin" to French, "wine" to English and "wein" to German, describes how close and interwoven wine is to our country, in the Carafe Magazine.⁵

RESOURCES

1. Azra Erhat, Dictionary of Mythology, Remzi Publications, Istanbul, 1972.
2. Ozgen Acar, Antique Decor, No: 107, 2008.
3. Friedrich Nietzsche, Die Geburt der Tragödie, Kröner Taschenausgabe, Stuttgart, 1976.
4. Suleyman Dingil, The Novel of the Forest and Forester, Akdeniz Publications, Antalya, 2006.
5. Ozgen Acar, Carafe Magazine, No: 38, Year: 2009

HAYATİ ANLAR

Kütahya Sigorta, Groupama garantisi ile hayatınıza güven katar ve sizi anlar.

"HAYATİ ANLAR"DA SİZİ YALNIZ BIRAKMAZI

SÖZ KONUSU HAYATSA, GÜVENLİĞİNİZ İÇİN KÜTAHYA SİGORTA!

KASKO POLİÇESİ, TRAFİK POLİÇESİ,
YANGIN POLİÇESİ (İşyeri - Konut - Dask),
MÜHENDİSLİK POLİÇESİ, SAĞLIK POLİÇESİ,
NAKLİYE POLİÇESİ, TARSİM POLİÇESİ...

Mustafa KÜTAHYA
0242 247 77 57 - 0530 455 36 28
e-mail: mkutahya@hotmail.com

Muratpaşa Mahallesi
Şarampol Caddesi
Karadeniz İşhanı
No:108/20 (5. noter yanı)
ANTALYA

Rehberlik Bölümlerinin Gezileri ve Uygulamaları

Burhan SAĞIR, Öğretim Görevlisi, Rehber

Bakanlıkça 2005 yılında çıkarılan son yönetmeliğin 23. maddesi, Rehber adaylarına en az 36 günlük bir uygulama gezisini zorunlu kılar.

Aynı yönetmeliğin 42. maddesi de üniversitelerin bu uygulama gezilerini belirli koşullarda gerçekleştirebilmelerine imkân verir.

Bu gezilerin bakanlığın onayladığı kriterler çerçevesinde yapılıp yapılmadığı hususunda denetleme görevi de 26. madde ile bakanlığın görevlendireceği kişilere verilir.

“Mevcut 17 adet ön lisans (2 yıllık) ve 5 adet lisans (4 yıllık) seviyesinde olmak üzere bu 22 adet eğitim kurumunun kaç tanesi uygulama gezilerini uygulayabiliyor?” sorusu sorulacak olursa, cevap “çok azı” olacaktır.

Bu gezileri yıllardır başarılı bir şekilde uygulayan kurumumuz gibi nadir okulların önünde bazı engeller yok değildir.

Örneğin, kendisi hem tecrübeli bir rehber, hem de kurumunda rehber yetiştiren bir eğitimci iken,

uygulama gezilerine ayrıca 8 yıllık bir başka rehberi de kiralamak zorunda bırakılmaları gibi.

Eğitim kurumlarının sadece eğitim kısmını üstlenmesi, uygulama gezisi kısmının başka bir kuruluşa yaptırılması (örn. acenteye) görüşü yaygınlaşıyorsa da, eğitimin bütünlüğü ve verimliliği açısından doğru değildir.

Meslek edindirmeye yönelik eğitim veren okullarda, uygulama kısmı asla ayrı düşünülmemelidir. Eğitim kurumlarımızın yıllardır zaten bir öğretim yeri olarak görülmesi ve **eğitim** kısmının (dolayısıyla uygulamanın) göz ardı edilmiş olması, kendine güvenden yoksun, beceri seviyesi düşük bireylerin artmasından başka neye yaramıştır?

Bir düşünün ki, öğretim aldığı yer başka, uygulama yaptığı yer başka, kokart aldığı yer başka...

Öğrenciyi bu bölümü tercih ettiği için pişman etmekten başka neye yarar?

*Rehber - Öğretim Görevlisi, Mersin Üniversitesi, Anamur MYO, Turist Rehberliği Programı Uygulama gezilerini yapabilecek kişi ve imkâna sahip okullara yardımcı olunmalı, önlerine engel konulmamalıdır. Bu imkândan yoksun okullar için elbette, bir acenteye bu gezilerin yaptırılması doğrudur.

Okulda, dönem içinde işlenen

derslerin birçoğunun içerik ve hafızlık dağılımları, uygulama gezilerine uygun ve pareler bir şekilde planlanmalıdır. Böylece, gezilerinde görülecek yerlere varıldığında, öğrencinin bilgilerini hatırlaması daha da kolay olacaktır.

Geziler, bir defada değil; ders dağılımına, akademik takvime ve mevsime uygun olarak, birden çok defada uygulanmalıdır. Bu yöntemle, hem öğrencinin gezi maliyetini bölmesine yardımcı olunur, hem de bilgilerin daha iyi sindirilmesine ortam hazırlanır.

Görölmüştür ki, bir defada yapılan 36 günlük gezi sırasında, 10. veya 15. günden sonra öğrencide artık ilgi dağılmakta, yorgunluk artmakta, verim büyük oranda düşmektedir.

36 - 40 günlük bir gezinin organizasyonu zaman, tecrübe ve emek ister.

Program gün ve gün hazırlanacak,

bakanlık başta olmak üzere ilgili yerlerden onay alınacak, öğrencilerin paraları toparlanacak, konaklama yerleri rezerve edilecek, öğrencilere gezi sırasında anlatacakları konular, dağıtılacak ve çalışmalarını takip edilecek, TÜRSAB kriterlerine uygun araç ve şoför bulunacak, 8 yıllık tecrübeye sahip ve öğrenciyle geziye katılmaya istekli olacak bir rehber bulunacak, öğrenciler ruhsal anlamda geziye motive edilecek...

Daha önce bir kalabalık karşısında konuşmamış, bir otelde açık büfeden yemek almamış, grup psikolojisine uyuma yanaşmayan ve en önemlisi de zamanı iyi kullanma konusunda bir hayli rahat olan öğrencileri birer rehber adayı haline getirmek elbette kolay olmamaktadır.

Uygulama gezisi sırasında, gruba anlatması için her öğrenciye bir konu verilebileceği gibi, bir günün tamamından da sorumlu tutulabilir.

Genel anlamda üç tür konu vardır; müzede anlatımı yapılacak konu, otobüs içinde anlatımı yapılacak konu ve ören yerinde anlatılacaklar.

Burada sık karşılaşılan sorun, öğrencinin okumak ile anlatmak arasındaki farkı karıştırmasıdır. Kaldı ki anlatımını yaptığı konu ile ilgili gelmesi muhtemel bir soruya cevap verebilmesi için daha da detaylı bir çalışma yapması gerektiğini kabul edenlerin sayısı bir hayli azdır.

Öğrencilerin geziye hazırlanma

ısı önemli bir aşamadır. Anlatıcıkları konuları nasıl bir çalışmada ile toparlayacakları, yanlarına alacakları eşyaların ne kadarını kullanabilecekleri, otobüs içinde hangi kurallara uyacakları, otele gelince resepsiyonda ve odalarında nelere özen göstermeleri gerektiği, müze ve ören yerlerinde davranışlarına neden dikkat etmeleri gerektiği, mola yerleri başta olmak üzere genel anlamda zamanı iyi kullanmanın önemini bir bir açıklamak, uygulama gezisinin verimli ve sorunsuz bir şekilde uygulanabilmesi için büyük önem arz etmektedir.

Gidilen müze ve ören yerlerinden, il/ilçe turizm müdürlüklerinden veya belediyelerden o bölge hakkında mevcut bir kitabın veya broşürün alınması da sağlanmalıdır. Unutulmamalıdır ki, öğrenci

bir daha ki sefere oraya bir rehber olarak gelecektir.

Yerel bölgeden temin edilebilecek bu türden kaynakları edinmesine başka fırsatı olmayabilir.

Uygulama gezilerinde çok sık yaşanan bir başka sorunda öğrencinin karşısında birden çok muhatabının olmasıdır. Geziye okulu temsilen katılan bir hocası, bakanlığı temsilen bir rehber, otobüs ile ilgili konularda da şoför.

Öğrenciyi de bir taraf olarak sayarsak; burada 4 kişi karşı karşıya demektir. Daha önceden birbirini tanımayan bu dört tarafın günlerce sürecek bir gezide bir araya gelmesi, elbette birçok sorunu da yanında getirecektir. Okulu temsilen gelen hocaya burada ciddi görev düşer.

O öğrencilerin hepsini tanıyan kişidir. Öğrenci-Rehber, Öğrenci-Şoför ilişkisinin nasıl olması gerektiğini önceden belirlemeli, öğrencileri bu konuda hazırlamalı ve gezinin uygulanmasında tek sorumlu kişinin rehberin olduğunu ortaya koymalıdır.

Rehberin otobüste ortama mutlak hâkimiyetine zemin hazırlamalıdır.

Mümkün ise, rehber ile gezi öncesi bir araya gelinmeli, olası yanlış anlamaların önüne geçmek için, öğrenciler hakkında bazı bilgiler verilmelidir.

Yani rehberin de öğrencilere karşı tavır konusunda hazırlanması sağlanmalıdır.

Gezinin son günlerinde hem öğrencilere, hem de rehberlere doldurmaları için bir Değerlendirme Formu hazırlanmış olmalıdır. Buradan edinilecek geri bildirim ile sonraki yıllarda daha verimli gezilerin organize edilmesi mümkün olacaktır.

Yıllar içinde biriken bilgiler, bir kılavuz kitapçık olarak hazırlanır ve gezi öncesinde taraflara dağıtılır ise, uygulama gezilerinin çok daha sorunsuz ve verimli kılınacağı kesindir.

Bu gezilerin yapılmasını koşul olarak öne süren Kültür ve Turizm Bakanlığı, denetim görevini de uygulamada ihmal etmemelidir. Programın onaylanmış olması, öyle yapılacağı anlamına gelir ama öyle uygulandığı anlamına gelmez.

Antalya Rehberler Odası'nın Pamukkale'ye astığı bir afişinde görüldüğü gibi, "KOKARTLI TURİST REHBERLERİ ÜLKENİN TANITIM ELÇİLERİDİR. YA KALİTE SİZSİNİZ, YA DA KALİTESİZSİNİZ."

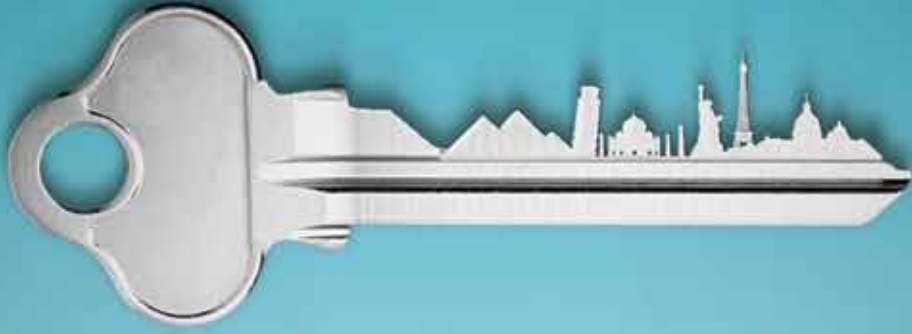
Ülkemizin kaliteli rehberlere çok ihtiyacı var.

GAYRİMENKULDE ULUSLARARASI DENEYİM

Her türlü yurt içi ve dışı emlak alım-satım işlemlerinizde en büyük yardımcınız.
Müşteriye özel çalışmalar; projelendirmeler, finansal analizler, yatırım raporları...
Hem de kendi dillerinde.

Farkın ve Güvenin Adresi

Tel: 242 322 5250 | Faks: 242 322 2440 | E-mail: info@estate-ant.com

www.estate-ant.com

Accessible Tourism / Engelli Turizmi

A. Nejat ŞARDAĞI, Turizmci

Sevgili okuyucular,

Uluslararası bazı turizm demekleri profesyonel kaygılarla yani ticari amaçlarla yapılan ziyaretleri turizm kapsamına almamakta bu tür ziyaretçileri de turist saymamakta hatta kruvaziyerlerle gelen ekskürsüyonlara katılanları da bu kapsam dışında tutmakta...

Ancak Almanya fuarlar cenneti olarak yaklaşık 150 sektör fuarı ile küresel ölçekte sektör fuarlarının 2/3 ile lider durumundadır. Sadece fuarlar için Almanya'yı ziyaret edenlerin sayısı 10 milyon kişiye ulaşmaktadır ve Alman ekonomisine katılımcılarla birlikte kişi başına yaklaşık 2000-2500 avro katkıda bulunmaktadır.

Yukarıdaki satırları uzmanlaşmanın önemini vurgulamak için ele aldım. Bu sektörden pay almak veya tartışma açmak gibi bir hedefim olmadığını belirtmeliyim.

Accessible Tourism; erişilebilir turizm anlamında olup engellileri kapsamaktadır. Engelli denilince aklımıza önce fizyolojik daha sonra psikolojik engelliler gelmekte, ancak obezler, üçüncü yaş grupları hatta hamileler de engelli turizm kapsamındadır.

Ülkemizde 8.5 milyon olan engelli sayısı Avrupa'da 50 milyon, dünyada da 600 milyondur. Rakamlar bu kadarla kalmamakta çünkü her engelliye en az bir refakatçi düşünülerek çarpı bir buçuk olarak hesaplanmakta, yani engelliler artı refakatçiler $600+900=1500$ milyon gibi inanılmaz bir nüfusla karşılaşmaktayız.

Sadece engelliler için Kofi Annan, "Dünyanın en büyük azınlığı" tanımını yapmıştır.

Ayrıca bir insan olarak üzülmek belirmeliyim ki engelli nüfusu, ilerleyen teknolojilere ters orantılı olarak artmakta çünkü insan ömrü uzamakta. Bildiğiniz gibi özellikle kuzey Avrupa ülkelerinde seksenli yaşların üstünde ciddi bir grup bulunmakta, beslenme şeklinin değişmesi obez oranlarında artış desteklemektedir.

Herhangi bir ürünü pazarlamak için hedef kitle seçildiğini bildiğimize göre bu kadar homojen bir grup bulmak nerede ise mümkün değildir.

İçinde bulunduğumuz doğaya da zarar vermeyeceği için sürdürülebilir niteliği, markalaşma özelliği ile

Accessible Tourism çok kısa bir sürede (6-7 yıl), sadece Avrupa'da 100 milyar avroyu geçen bir ekonomik potansiyele ulaşmıştır.

Aşağıda vereceğim rakamlar ENAT'ın verileridir. ENAT'ın açılımı European Network for Accessible Tourism.

Avrupa'da kar amacı gütmeyen bir network ağıdır. Engellilere tatilleri için yardımcı olduğu kadar profesyonellerin tanıtımını yapmakta, ayrıca yatırımcıları bir araya getirerek fonlarla ilgili bilgi paylaşımında bulunmaktadır.

Sadece üye olarak 130 milyon kişiye ulaşmanın mümkün olması turizm acentelerimizi yabancı tur operatörlerine bağımlı olmaktan kurtaracaktır.

Biz ENAT verilerine dönelim, Avrupa'da bulunan 50 milyon engellinin 36 milyonunu ekonomik olarak bağımsız ve 22 milyonunu sene de en az bir kez seyahat etmekte, bu seyahatlerinde gecelermeleri pansiyonlarda gerçekleştirmektedirler.

Avrupa'da olduğu gibi ülkemizde de ne yazık ki binlerce yatak kapasiteli otellerde bir veya iki engelli

odası bulunması bu sektördeki en büyük handikaptır.

ENAT'ın yol göstermesi ile Antalya Belediyesi, Çek, Polonya, Slovakya cumhuriyetleri tatil köyü ve rehabilitasyon merkezi protokolü imzalamaları örneği bize yapılabilecekler konusunda bir fikir verebilir sanırım.

Sevgili okuyucular,

Birleşmiş Milletler Engelliler Sözleşmesini imzalamış olan ülkemiz bu sözleşmenin 30. maddesine göre 2012 yılı içinde tüm ören yerleri, müze, sinema, park, eğlence yerleri ile kamuya açık binaları engellilere uygun düzenlemek zorundadır.

Bu zaman ve bütçe sorununu aşmak için Avrupa'da kullanılan Joellette adındaki 2650 avro'luk aleti neredeyse % 10'u kadar bir fiyata imal ederek bir örneğini Bergama Belediye Başkanlığı'na hediye ettik.

Aşağıda aletin fotoğrafını ve şemasını bulacaksınız.

İzmir –Selçuk'ta bulunan turizm meslek okulunun uygulama otelinde bazı odalarının düzenlenmesi ve okula engellilerle ilgili ek tedrisat konusu umarım yakında hayata geçecektir.

Yine umarım ki Selçuk, diğer turizm meslek liselerine ve uygulama otellerine örnek olacaktır.

Engelli turizminden alınacak yüzde onluk bir pay ülkemiz turizm gelirlerini ikiye katlayabileceği için ülke politikası olacak kadar önemlidir.

İzmir havaalanı alt yapısı

Avrupa'da örnek gösterilmekte olup tüm tatil beldelerine, önemli ören yerlerine bir saatlik mesafededir. İzmir EXPO 2020'e hazırlanmakta, bu sektöre yapılacak yatırım önünü açacağı gibi İzmir'i markalaştırabilir.

Ülkemizde amatör birkaç dernek engellilere yüzme, dalma öğretmek rehabilitasyon etmeye çalışırken, yurtdışından gelen talepleri karşılamakta güçlük çekmekte. Sadece bu tür bir çalışma bile çok ciddi potansiyel yaratacaktır.

Uluslararası bir havayolu şirketi engellilere çıkardığı güçlük nedeni ile çok ciddi bir cezai müeyyideyle karşılaşmıştır. Bu olay bile Avrupa'da engellilerin nasıl bir koruma kalkını altında olduğunun, ayrımcılıkla karşılaşmamaları için güzel bir örnektir

Yukarıdaki satırlar daha çok bilgilendirme ve tavsiye niteliği taşımakta iken aşağıda ise somut çözümler sunulmaktadır:

A. Avrupadaki engelsiz şehirlerin yerel yönetimlerin önderliğinde gerçekleştirildiğini göz önüne alırsak, belediyeler ENAT'ta üye olarak bilgi ve tanıtım konusunda donanımlarını zenginleştirmeli,

B. Kalkınma ajansları ve KOBİ destek kredileri ile ören yerleri ve tatil beldelerindeki pansiyonların engellilere uygun düzenlenmesi yolu açılmalı,

C. Ören yerlerinin gezilebilmesi için joellette alınmalı ve uygun tuvaletler konulmalı,

D. REHA- CARE fuarlarına katılmalı,

E. ENAT, EASPD, APF benzeri kuruluşlar davet edilerek eğitim seminerleri düzenlenmeli,

F. Engellilere uygun araç alımında vergi, kredi, vade her türlü kolaylık ve teşvik sağlanmalı,

G. Joellette kullanan engellilerin katılacağı doğa-ören yeri-şehir fotoğraf yarışması ile tanıtıma destek verilmeli,

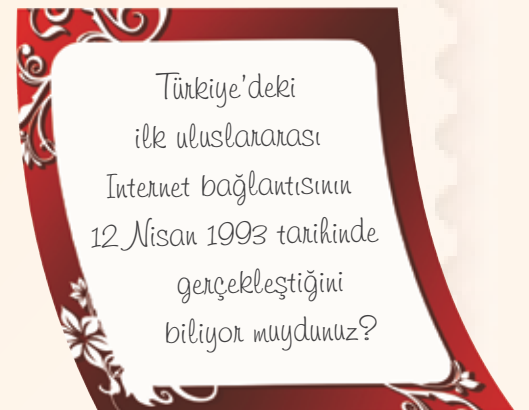
H. Elde edilecek (örneğin geceleme başına) gelirlerden oluşturulacak fonla ülkemiz engellilerinin tedavi, tıbbi araç ve eğitimine katkıda bulunularak her yıl yapılanları uluslararası kuruluşlarla paylaşmalı...

Sayın okurlar;

Ülkemizde A grubu binlerce acente ile atıl pek çok pansiyon bulunmakta ama bilindiği gibi ülkemiz turizmi charter sistemi ile ayakta durmaktadır.

Büyük gruplar oluşturacakları tatil köyü ve rehabilitasyon merkezleri ile bu sektöre kitle turizmi olarak katılırken, pansiyonlar ve charter riskine giremeyen acenteler individual turizm yapabilirler.

Tüm bunların gerçekleşmesi için gerekli olan sadece farkındalıktır.

Las Vegas “Günahlar Şehri”

Engin MERDAN, Rehber

Sevgili Dostlar,

Amerika gezimizin ikinci durağı olan Las Vegas'tayız. Nevada eyaletinin en büyük şehri, 340 km²'lik alanda kurulu, nüfusu yaklaşık 600 bin olan fakat

çevrede yaşayanları ile birlikte 2 milyonu geçen, casinolarından dolayı da Amerika'da “günahlar şehri” olarak bilinen, 24 saat hiç durmadan yaşayan bir şehir.

Las Vegas şehrinin kuruluşu 1830'lara kadar gitse de asıl önemi ve şans oyunlarının legal hale gelmesi, 1931-1935 yılları arasında kurulan ve Amerika'nın en büyük barajı olan Hoover Dam (Baraj)

ile başlar. O tarihlerde Las Vegas'tan 50 km mesafede bulunan baraj inşaatında çalışan işçilerin yoğun olarak bölgeye yerleşmesi ve kumar alışkanlığının başlaması ile bu şehrin kaderi değişir.

Hemen baraj ile ilgili birkaç dipnot; Nevada ile Arizona arasında kurulan baraj 64000 hektarlık alanı kapsar ve baraj gölünün derinliği 180 m'yi bulur. Colorado Nehri üzerine kurulan barajın yüksekliği 371 m; gölün büyüklüğü ise 170 km²'dir. Baraj köprüsünden karşıya, yani Nevada eyaletinden Arizona'ya geçtiğinizde saatlerinizi ayarlamayı unutmayın, saat farkı iki eyalet arasında 1 saattir.

Las Vegas denince tabii bugün akla ilk gelen casinolar. Casino şehri olunca gece boyunca eğlenceler, lüks oteller, otellerde bulunan tiyatro ve show gösterileri ki bunların içinde en ünlü olanı ve değişik otellerde her

The American Feuilleton 2 LAS VEGAS "Sin City"

Engin MERDAN, Tour Guide

Dear Friends,
We are in Las Vegas, the second stop on our trip to America. The largest city of the state of Nevada, a city established on an area of 340 km², with a population of about 600 thousand but which passes 2 million with the inhabitants of the environment, known as the "sin city" in America due to its casinos, and which lives for 24 hours continuously.

Although the foundation of the city of Las Vegas dates back to the 1830s, its actual importance and the legalization of the gambling games begin with the Hoover Dam which was built between 1931-1935 and which is America's largest dam. The fate of this city changes with the intensive regional settlement of the workers in the construction of the

dam 50 km away from Las Vegas, and with the beginning of the habit of gambling.

Just a few footnotes about the dam; the dam built between Nevada and Arizona covers an area of 64,000 hectares, and the depth of the dam reservoir is about 180 m. The height of the dam built over the Colorado River is 371 m; and the size of the reservoir is 170 km². When you pass across the dam bridge, that is, from Nevada to Arizona, be sure to set the times, because the time difference between the two states is 1 hour.

Surely, when Las Vegas is mentioned, the first thought is the casinos today. As it is a city of casinos, there are entertainments all night long, luxury hotels, theaters and shows in the hotels, and the most famous one of them is the "Cirque du Soleil" that you can watch every night at different hotels with their wonderful shows.

Many famous people have been on the stage under the lights of this city illuminating the night... Dean Martin, Frank Sinatra, and Elvis Presley are just a few that I can count...

And today, David Copperfield and Chris Angel, two leading names in the world of illusion, exhibit their full capabilities in the luxury hotels of the city in the evening.

When it gets dark in the evening, you can make a wonderful tour on the "Strip," that is the busiest boulevard of Vegas where magnificent hotels are lined side by side with exquisite lightings. Do not ever miss the light and water show in the artificial lake with a length of 300 m in front of the Bellagio Hotel, starting at 10 P.M.

You can also make a walk in Paris with the Paris Hotel just

akşam muhteşem gösterileriyle izleyebileceğiniz “Cirque du Soleil”.

Kimler sahne almamış ki bu şehrin gece aydınlatan ışıkları altında... Dean Martin, Frank Sinatra, Elvis Presley sayabileceklerinden sadece bir kaç...

Bugün ise illüzyon dünyasının önde gelen iki ismi olan David Copperfield ve Chris Angel, akşam olduğunda şehrin lüks otellerinde tüm yeteneklerini sergiliyorlar.

Akşam hava karardığında, muhteşem otellerin yan yana sıralandığı ve nefis ışıklandırmaları olan “Strip”de, yani Vegas’ın en işlek bulvarında muhteşem bir gezi yapabilirsiniz. Bellagio Hotel önünde, saat 22:00’de başlayan, 300 m uzunluğu olan yapay göldeki ışık ve su gösterisini sakın kaçırmayın.

Hemen karşısında bulunan

ALICE

LEATHER & FUR

Avrupa'nın en büyük Deri & Kürk mağazası ile kendinizi şımartın.

KIRGILAR | MONDIAL

www.aliceleather.com

Antalya • Alanya • Bergama • Bursa • Göynük • İstanbul • Kapadokya • Kuşadası • Selçuk • Side
Merkez : Altınova Serik Cad. No: 259 (Havalimanı yolu üzeri) Antalya / Türkiye T. +90 242 310 48 48

Paris Hotel'i ve önünde küçültülmüş Eyfel Kulesi ile Paris'te de bir gezinti yapabilir veya Luxor Hotel'inde kendinizi Mısır piramitlerinde hissedebilirsiniz.

Otellerin alışveriş merkezlerinde gezebilir veya binlerce makinenin birinde şansınızı deneyebilirsiniz; bol şanslar...

Vegas'ın gece hayatı tabii sa-

dece kumardan ibaret değil, sayısız gece kulüpleri ve barlarda sabahın ilk ışıklarına kadar doyasıya eğlenebilir veya Hummer Limuzinlerle şehirde tur atabilirsiniz. Limuzin kiralari da saati ortalama 100-150 USD. Tabii kalabalık bir grupla birlikte iseniz limuzin kiralama sizin için oldukça ucuza gelecektir.

Adrenalin isteyenler için "Strip"

de bulunan Circus Circus Hotel'inin karşısında Stratosfer Kulesi'nden kendinizi 200 m'den aşağıya bırakabilirsiniz. Ben denemedim ama çılgınlardan oldukça eğlenceli olduğunu düşünebiliriz.

Gündüz ise Las Vegas ve çevresinde bulunan sayısız outlet mağazalarından doya doya alışveriş yapabilir, günübirlik Hoover Barajı'na gidebilirsiniz.

4 kişi veya daha kalabalık iseniz araba kirayıp gitmenizi önerebilirim; kalan dolarlarınızı gece tekrar şansınızı deneyebilirsiniz.

Las Vegas'ta yapabilecekleriniz bunlarla sınırlı değil. Kızıl Kanyon'a gidebilir ve ilginç doğada gezinti yapabilirsiniz.

Las Vegas ile ilgili tabii ki bu kadar anlatım yeterli gelmeyecektir; ama bu şehir yaşamalısınız, hem gecesini hem de gündüzünü...

bling, you can thoroughly enjoy yourself at the numerous night clubs and bars until dawn or have a tour in the city by Hummer limousines. The limousine rentals are USD 100-150 per hour on the average. Surely, if you are together with a crowded group, limousine rental will be quite cheap for you.

Those who want adrenaline can leave themselves 200 m down from the Stratosphere Tower across the Circus Circus Hotel. I did not try it, but I think it is quite fun because of the screams.

And during the day, you can shop plentifully at the numerous outlet shops in and around Las Vegas, and have daily tours to the Hoover Dam. If you are 4 people or more, I would recommend you to rent a car and go; you can try your luck again at night with your remaining dollars.

What you can do at Las Vegas are not limited to these. You can go to the Red Canyon and go for a walk in the interesting nature.

Surely, this much commentary on Las Vegas would not be enough; you should live both the night and day of this city...

ahead and the minimized Eiffel Tower in the front, or you can feel yourself in the Egyptian pyramids in the Luxor Hotel.

You can visit the shopping

centers of the hotels or try your luck at one of the thousands of machines; good luck...

Surely, the night life of Vegas does not consist of just gam-

San Diego “city of elegance”

Las Vegas’tan çıkıyoruz ve alanda San Diego’ya kalkacak uçağımızı beklemek için terminalde dinleniyoruz. Aslında dinlenirken de son kez şansınızı deneyebilirsiniz, çünkü Las Vegas Havaalanı da aynı şehrin kendisi gibi terminalin her köşesinde kumar makineleri kurulmuş olan bir yer. Burası uçağınızı kaçırmak için çok uygun bir yer.

San Diego’ya varışımızın ardından bizi bekleyen otobüsümüze geçiyor ve bu güzel şeh-

ri yakından keşfedebilmek için şehir turumuza başlıyoruz.

Kaliforniya eyaletinin 2. büyük şehri olan San Diego ya da Amerikalıların söylemiyle “efendi şehir” gerçekten sizi büyüleyecek.

1.300.000’lik nüfusuyla ve Meksika sınırına yakınlığıyla bu şehrin her köşesinde farklılıklar yaşayacaksınız.

Şehir turumuza ilk olarak eski şehir bölgesinden yani Gaslamp District’ten başlıyoruz. Kaliforniya’nın ilk yerleşim-

lerinin bulunduğu bölge, isminden de anlaşılacağı üzere sokak köşelerindeki eski gaz lambalarından alıyor adını. Bugün aynı zamanda şehrin kalbini oluşturan bu yer, sayısız restoran, kafe ve pubları barındırıyor.

Sahil kesiminde yürüyüş yaparken hoşça vakit geçirebilirsiniz. 2004’de açılan USS Midway uçak gemisini müze olarak ziyaret edebilir, hemen karşısında bulunan, 2. Dünya Savaşı’nın bittiğini anlatan dev denizci ile sevgilisinin öpüşmesini fotoğraflayabilirsiniz.

San DIEGO “city of elegance”

We leave Las Vegas and have a rest at the airport waiting for our plane flying to San Diego. In fact, you can try your luck for the last time while resting, for just like the city itself, the Las Vegas Airport is also a place where there are gambling machines in every corner of the airport. This is a great place to miss your plane.

After reaching San Diego, we get on the bus waiting for us, and begin our city tour to discover closely this beautiful city.

San Diego, or the “city of elegance” with the expression of the Americans, which is the 2nd largest city of the state of California, will really fascinate you.

With its population of 1,300,000 and proximity to the Mexican border, you will experience varieties in every corner of this city.

We start our city tour first from the old city area, that is, the Gaslamp District. This region, where there are the first settlements of California, gets its name from the old gas lamps on

the street corners, as the name suggests. This place, which is at the same time the heart of the city today, hosts numerous restaurants, cafes and pubs.

You can spend a pleasant time on a coastal walk. You can visit the USS Midway aircraft opened in 2004 as a museum, and photograph the kissing of the giant sailor and his lover immediately in the front, describing the end of the World War II.

You can pass to the San Diego Bay in the opposite through the Coronado Bridge, which is a marvel of engineering. The bridge costed \$ 49 million in the day's conditions when it was opened in 1969, and it has a length of 3400 m.

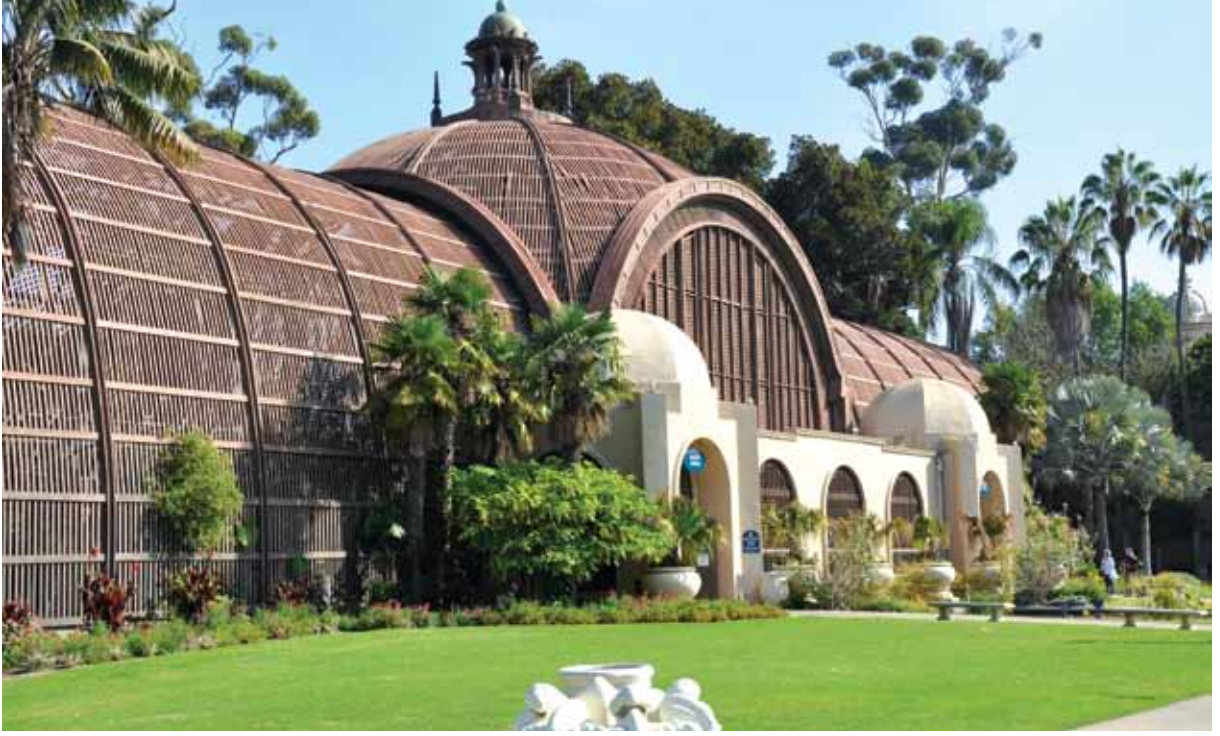
Surely, San Diego does not end with this; entertainment lovers, the Sea World is just for you. You can spend a full day in the Sea World, because there are numerous entertainments appealing to every age group.

You can see the cactus species from various regions of the world or visit the indoor tropical gardens at the Balboa Park, that is the botanical garden, located in the city, with the effect of the tropical air, or have a journey with the spacecraft in the park.

San Diego is a must-see on the trip to America...

I wish you all many enjoyable, traveling days...

1923'te Adolf Hitler'i
Nazi Partisi'nin
liderliğine getiren seçimde,
Hitler'in rakibinden
sadece 1 oy fazla aldığını
biliyor muydunuz?

Karşıda bulunan San Diego körfezine, mühendislik harikası olan Coronado Köprüsü'nden geçebilirsiniz. Köprü 1969 yılında açıldığında o günkü koşullarda 49 milyon dolara mal olmuş ve 3400 m uzunluğunda.

San Diego tabii ki bununla da bitmiyor; eğlenceyi sevenler, Sea World tam size göre. Su Dünyası'nda tam bir gününüzü geçirebilirsiniz. Çünkü her yaş grubun ilgisini çekecek sayısız eğlenceler bulabilirsiniz.

Şehrin içinde bulunan Balboa Park yani botanik bahçesinde tropik havanın da etkisiyle dünyanın çeşitli bölgelerinden getirilen kaktüs türlerini ya da kapalı mekandaki tropik bahçeleri gezebilir veya parkın içinde bulunan uzay gemisiyle yolculuğa çıkabilirsiniz.

San Diego, kesinlikle Amerika gezisinde olmazsa ol-

maz gerektiren bir şehir...

Hepinize keyifli, bol gezili günler dilerim...

Translation Office
Бюро Переводов
Übersetzungsbüro

Tüm
Dillerde
Yeminli
Tercüme
Hizmetleri

- * Yurtdışından gelen tüm belge ve yazışma çevirileriniz
- * Yurtdışına gönderilecek tüm belge ve yazışma çevirileriniz
- * Web sayfası, katalog, broşür ve tanıtım çevirileriniz
- * Yabancıların Noterlerde yapılan vekâlet ve şirket kuruluş işlemlerinde,
- * Yabancıların tapu idarelerinde gayrimenkul alım, satım ve ipotek işlemlerinde,
- * Nüfus Müdürlüğünde Yabancı ülke vatandaşları ile evlilik işlemlerinde,
- * Yabancıların Adliye, Karakol ve diğer resmi kurumlardaki işlemlerinde,
- * Seminer ve toplantılarınızda, yeminli tercümanlık hizmetleri yapılmaktadır.
- * Ayrıca, Noter ve Apostil işlemlerinizde takip edilir.

Lara
TERCÜME

DANIŞMANLIK & DİL EĞİTİM HİZMETLERİ

Yeşilbahçe Mah. Çınarlı Cad. 1453 Sk. Eylül 7 Apt. No .1/3
(Kırmızıgül Çiçekçilik Yanı - 15. Noter üstü) ANTALYA

T. +90 242 311 81 02 - F. +90 242 316 47 00

G. +90 533 566 81 43 - +90 544 590 10 69

laratercume@hotmail.com - laratercume@gmail.com

www.laratercume.com

Kaçkar Dağları

Bulutların, Sislerin, Yağmurun, Yeşilin Ülkesi...

Kaçkar Dağları. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Kaçkar Mountains.

İsmet ÖZTÜRK, Rehber

Anadolu yarımadasının Karadeniz kıyıları boyunca yükselen Kuzey Anadolu sıradağları, batıda Istranca Dağları (1010 m) ile başlar. Batı Karadeniz Bölgesi'nde Köroğlu (2400 m) ve Ilgaz Dağ-

ları (2587 m); Orta Karadeniz Bölgesi'nde Karagöl ve Çakırgöl Dağları (3100 m) olarak devam eden bu sıradağlar Rize il sınırları içinde 3932 m yüksekliğe ulaşırlar.

Doğu Karadeniz kıyıları ile güneyde Çoruh nehri arasında yükselen bu dağlar Güneybatı-Kuzeydoğu doğrultulu bir uzanışa sahiptir. Tatos Dağları, Hunut Dağları, Kavrun Dağları, Bulut Dağları, Davut Dağları, Güngörmez Dağları ve Altıparmak Dağları Doğu Karadeniz dağlarının başlıca yüksek bölümlerini teşkil ederler. Bu dağlar Güneybatı - Kuzeydoğu doğrultulu olarak 80-100 km uzunlukta, 40-50 km genişlikte bir alanı kaplar.

Batıdan doğuya doğru Verçenik Dağları (3710 m), Kavrun Dağları (3932 m), Bulut Dağları (3562 m) ve Altıparmak Dağları (3492 m)

bu dağların en yüksek bölümünü oluştururlar.

Rize Kaçkar Dağları olarak bilinen ve tanınan bu dağların en yüksek tepesi ise Kaçkar Kavrun (3932 m) Dağı'dır.

Kaçkar Kavrun (3932 m) Dağı'na ilk yaz çıkışının ne zaman yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Ancak ilk kış çıkışı Türk dağcılığı tarafından yapılmıştır. 9 Ocak 1974 tarihinde, Sönmez TARGAN başkanlığındaki Türkiye Dağcılık Federasyonu'na mensup 9 dağcı Kaçkar Kavrun Dağı'nı (3932 m) ilk kez birlikte fethetmişlerdir.

1994 yılında milli park ilan edilmiştir. Milli parkın büyük bir bölümü Rize ili Çamlıhemşin ilçesi sınırları içinde, küçük bir bölümü de Artvin

The Kachkar Mountains

The Country of Clouds, Mist, Rain and Greenery...

İsmet OZTURK, Tour Guide

The North Anatolian mountain range, rising along the Black Sea coast of the Anatolian peninsula, begins in the west with the Strandja Mountains (1010 m). This mountain range, continuing as the Koroglu (2400 m) and the Ilgaz Mountains (2587 m) in the West Black Sea Region, and the Karagol and the Cakirgol Mountains (3100 m) in the Central Black Sea Region, reaches an altitude of 3932 m in the Province of Rize.

These mountains, rising between the eastern Black Sea coast and the Coruh River to the South, range in a southwest-northeast direction. The Tatos Mountains, the Hunut Mountains, the Kavrın Mountains, the Bulut Mountains, the Davut Mountains, the Gungormez Mountains and the Altıparmak Mountains constitute the major high parts of the eastern Black Sea mountains. These mountains cover an area 80-100 km in length and 40-50 km in width extending in a southwest-northeast direction.

From west to east, the Vercenik Mountains (3710 m), the Kavrın Mountains (3932 m), the Bulut Mountains (3562 m) and the Altıparmak Mountains (3492 m) constitute the highest peaks of these mountains.

The highest of these mountains, known and recognized as the Rize Kachkar Mountains, is Kachkar Kavrın Mountain reaching a height of 3932 m.

An exact date for the first summer climb to the peak of Kachkar Kavrın (3932 m) Mountain is not certain. However, the first winter climb was made by Turkish

climbers. On January 9th, 1974, 9 climbers, all members of the Turkish Mountaineering Federation, first conquered the peak of Kachkar Kavrın Mountain (3932 m), headed by Sonmez TARGAN.

It was declared a national park in 1994. A large part of the national park remains within the boundaries of the Camlihemsin district of the Province of Rize, while a small part is within the boundaries of the Yusufeli district of Artvin Province.

The Kachkar Mountains have become a centre of sports such as: mountaineering, rock climbing, trekking, rafting, and skiing.

The specific nature and cultural structure of the region attract many domestic and foreign tourists. An important part of the mountains are within the boundaries of the natural park.

The Kachkar Mountains can be divided into 4 main regions. The Huser Plateau is located

in the mountains on the left side of the Ayder entrance. And, from the Huser Plateau closest to Ayder, is where you can see the 4 main mountain regions.

- Vercenik Mountain,
- Kachkar Kavrın Mountains,
- Bulut Mountains,
- Altıparmak Mountains.

The Kavrın Mountain summit, located in the central group, is the fourth highest mountain in Turkey with an altitude of 3932 m. The summit of the Kachkar Kavrın Mountain is within the boundaries of Yusufeli district of Artvin Province. There are also other peaks above 3500 m in this mountain range.

The abundance of water in the mountains is noteworthy. The rivers flow forming deep valleys both to the North and South of the mountain range.

It is suggested that the word 'Kachkar' is derived from the word "Kochkar" meaning "ram-billy goat" in Kipchack Turkish. We know that

Ünlü Muhlama Peyniri. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Famous "Muhlama" Cheese.

Fırtına Deresi Taş Köprü. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Firtina Brook Stone Bridge.

Avusor Yaylası. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Avusor Plateau.

ili Yusufeli ilçesi sınırları içinde kalmaktadır.

Kaçkar Dağları; dağcılık, kaya tırmanışı, trekking, rafting ve kayak gibi sporlar için bir merkez haline dönüşmüştür.

Bölgenin kendine özgü doğası ve kültürel yapısı, çok sayıda yerli ve yabancı turisti çekmektedir. Dağların önemli bir bölümü doğal park sınırları içinde yer almaktadır.

Kaçkar Dağları 4 ana bölgeye bölünebilir. 4 ana bölgeyi görebileceğiniz Ayder'e en yakın yayla ise Huser Yaylası'dır. Huser Yaylası, Ayder girişinin sol tarafını tutan dağlarda yerleşmiştir.

- Verçenik Dağı,
- Kaçkar Kavrın Dağları,
- Bulut Dağları,
- Altıparmak Dağları.

Merkez grupta yer alan Kavrın Dağı zirvesi, 3.932 m'lik irtifasıyla Türkiye'nin 4. yüksek dağıdır. Kaçkar Kavrın Dağı'nın zirvesi Artvin ili Yusufeli ilçe sınırları içindedir. Sıradağlar üzerinde 3.500 m'nin üzerinde yüksek başka zirveler

Çaymakcur Yaylası'nda Bir Ev. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A House in the Çaymakcur Plateau.

the contemporary Kipchak Turks pronounce this word as -kochkar-, -kachkar-, -kashgar-. For example, the Kipchak Turks of Afghanistan pronounce it directly as -KACHKAR- and today there are the "Kachkar Mountains" within the region of the Kipchak-speaking people in Afghanistan.

And, the people, living in the Yaylalar Village located on the Yusufeli side of the Kachkar Mountain, used to call this place the Kashgar Mountain. It is known that Kashgar is the name of a city in Central Asia, that is of an old Turkish settlement. And, we know that 57 of the total 60 villages of the Yusufeli district are inhabited by the descendants of the Kipchak Turkish nation who had previously founded the Atabek State and preserved it for 311 years. Just behind a very thin coastline, on the southern coast of the Black Sea, are the Kachkar Mountains. The northern flora, has dense forests as it receives frequent and abundant rainfall on its steep slopes and, nut, tea, tobacco and olive, and recently cherry and citrus are cultivated. And the centres of Turkey's rice production are on the eastern lowlands. In the areas on too steep slopes or which are unsuitable for any kind of cultivation because of unsafe ground,

dense rhododendron vegetation is dominant. And recently, kiwi and blueberry production has begun in the north eastern coastal areas of the Kachkar Mountains. Cherry laurel fruit, which is effective as a medication in diabetes, and high yields of chestnut honey from the chestnut forests are produced. The higher regions are also used as pasture. The forests are primarily formed of fir, beech or mixed forest. The forest boundary lies between 2000 m and 2300 m.

The forest regions in Anatolia lessen towards the South, due to reduced rainfall. A nature with a very rare settlement and steppe character is dominant here. Willows and poplars have developed only along the rivers and within the nature of the river basins. Oaks and larches are present rarely, as individual examples. As there is very sparse settlement all over this region, the flora and fauna vary widely.

Rize is the most popular tea growing and also one of the greenest cities of Turkey because it's the city with the most rainfall in the country.

Rize is situated in the eastern Black Sea part of the Black Sea

region, between 40° 21' and 41° 25' east longitudes and 40° 33' and 41° 20' north latitudes. The lands of the province are surrounded by the Provinces of Artvin to the east, Erzurum and Artvin to the South, Trabzon to the west, Bayburt to the South-west, and the Black Sea to the North.

The streams, descending from the northern slopes of the mountain, merge and flow into the Black Sea with the name Buyukdere, between the towns of Ardesen and Pazar.

And, in the South, the slopes cut by the short streams descend steeply into the Coruh Valley. Granite is found in the middle of the volcanic stratified layers of the mountains formed of cretaceous and limestone rock, a grained in appearance magmatic depth mass, made of hard, crystalline minerals.

The grains within the pluto mostly have a visible size. Its major minerals are the orthoclase type of feldspar and small amounts of plagioclase and quartz. In addition, there may also be minerals such as mica, hornblende, pyroxene, and second group minerals such as tourmaline, apatite, zircon, gar

Çeşme. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A Fountain.

Yaylalar Köyü'nden Bir Görüntü. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A View from the Yaylalar Village.

Yaylada Tulum. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A Bagpipe in the Plateau.

Yayla Fırını. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A Bakehouse in the Plateau.

de vardır.

Dağlarda su bolluğu dikkati çeker. Akarsular, silsilenin hem güneyinde hem de kuzeyinde derin vadiler oluşturarak akarlar.

'Kaçkar' kelimesinin, Kıpçak Türkçe'sinde "koç-teke" anlamına gelen "Koçkar" kelimesinden gelmekte olduğu öne sürülmektedir. Günümüz Kıpçaklarının bu kelimeyi -koçkar-, -kaçkar-, -kaşgar- şeklinde telaffuz ettiklerini biliyoruz. Mesela Afganistan Kıpçakları doğrudan -KAÇKAR- telaffuzunu kullanıyor ve şu anda Afganistan'da Kıpçakça konuşan halkın bölgesinde "Kaçkar Dağları" var.

Kaçkar Dağı'nın Yusufeli tarafında bulunan Yaylalar Köyü'nde yaşayan insanlar ise buraya Kaşgar Dağı derlerdi. Kaşgar'ın Orta Asya'da bir şehir olduğunu, yani eski bir Türk yerleşim yeri olduğunu da unutmamak gerekir. Yusufeli ilçesine bağlı toplam 60 köyden 57'sinin Atabek Devleti'ni kurup 311 yıl yaşatan Kıpçak Türk Milleti'nin torunları olduğunu ise biliyoruz. Kaçkar Dağları, sadece çok ince bir sahil hattının hemen arkasında, Karadeniz'in güney sahilindedir. Dik olan kuzey örtüsü, sık ve bol yağış alması sebebiyle sık ormanlıdır. Başlıca olarak fındık, çay, tütün ve zeytin yeni yeni olarak da kiraz ve narenciye burada yetiştirilir. Doğudaki alçak bölgelerinde de Türkiye'nin pirinç üretim merkezleri bulunur.

Çok dik zemine sahip ya da zemin emniyeti olmadığından herhangi yetiştiriciliğe uygun olmayan alanlarda, kısmen yoğun bir şekilde orman gülü örtüsü hakimdir. Kaçkar Dağları'nın kuzey doğusunun sahil kesimlerinde ise son zamanlarda kivi, yaban mersini üretimine başlanmıştır. Şeker hastalığında ilaç kadar etkili olan karayemiş meyvesi ve kestane ormanlarından yararlanarak yüksek rekoltede kestane balı üretimi yapılmaktadır. Yüksek bölgeler mera

Güney Kaçkarlar, Yaylalar Köyü. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Southern Kachkars, Yaylalar Village.

net, and magnetite. The granites are usually in the form of diacidic crystalline rocks. There are ever-green coniferous trees which have permanent green shoots, laden, present in parts of the eastern Black Sea region up to a height of 2000 m. Their long, needle-like leaves are individually located on the branches. The leaves are short and four-cornered, with a whitish wax line on each surface, and the leaf ends are stinging. While the cones stand pendulous on the branches, the mature cones fall as brown wholes.

Laden grows in cool and moist areas with moist soils. There are fir forests (Fir is the name given to the needle-leaved tree species of the Abies genus of the Pinaceae family), mountain pastures on the higher parts, and there are small glaciers ranging towards the North as slices of ice in the highest areas.

The forest is a collection of trees, flora and animal species, and a wealth formed together with the trees, shrubs and herbaceous plants at a certain height and size, and fungi, microorganisms, and various animals and the soil, also providing several benefits to society. It has a biological balance, settled as a result of the mutual effects of the individual components that make it up. This biological balance is essential for the existence and health of forests.

The salinity of the Black Sea is about 1.8%. The Black Sea, which was a fresh water lake until the 6th millenium B. C., was turned into a salty sea from this date onwards.

William Ryan and Walter Pitman, the American marine geologists, have proposed the thesis that the waters of the Mediterranean ruined the Bosphorus area after the Ice Age and suddenly flooded into the Black Sea which was 150 m lower, and caused the Black Sea Flood, and this incident was the source of the myth of the Deluge.

Although the findings of the oceanographer Robert Ballard's studies made offshore from Sinope have confirmed this thesis, various scientists have argued alternative opinions. The Black Sea is a constant source of water vapour and heat, its waters do not freeze much in the winter. The length of the Black Sea coast is about 1600 km. As the mountains extend parallel to the shore, it is not too intricate.

Five large rivers flow into the Black Sea. These are the Dnieper, the Dniester, the Don, the Kuban and the Danube which extends to the border with France and drains all

of eastern and central Europe. The Danube alone carries 203 km³ of fresh water each year into the Black Sea. This amount is more than all the fresh waters flowing into the North Sea.

And in Turkey, four major rivers end in the Black Sea. These are the Sakarya, Kizilirmak, Yesilirmak and Coruh Rivers (although the majority of the latter is in Turkey, it pours into the sea at Batumi in Georgia). Together with these European and Asian rivers flowing into the sea, the area of the Black Sea basin is five times larger than the sea itself, and is about 2.2 million km². The salinity in the Black Sea and the environment is quite high.

Although the Kachkar Mountains are labelled by being divided into certain groups, the climbers usually call them the North Kachkars and the South Kachkars... It is easier to climb the peak of the Kachkar Mountain from the South, and the air in the South gives confidence. While the North is usually foggy and rainy, the South is clear and sunny.

The Ayder Plateau, in the Camlihemsin district of Rize, is the most well-known plateau in this locality. It is at an altitude of 1350 m above sea level, and is 19 km from Camlihemsin. It has been proved by scientists that the spa water here

Sihirli Mantar. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A Magical Mushroom.

Kelebek. Fotoğraf: İsmet Öztürk / A Butterfly.

Enzian Gentiana Verna. Fotoğraf: İsmet Öztürk / Enzian Gentiana Verna.

olarak da kullanılır. Ormanlar en başta göknar, kayın ya da karışık orman olarak şekillenmiştir. Orman sınırı 2000 m ile 2300 m arasında bulunur.

Güneye, Anadolu'ya doğru, düşük yağış miktarı nedeniyle orman alanlar daha azdır. Burada çok seyrek yerleşimi olan ve step karakterli bir tabiat hakimdir. Sadece

nehir boylarında ve nehir çanakları tabiatında söğütler ve kavaklar gelişmiştir. Seyrek olarak ve tek tek meşe, karaçam mevcuttur. Bütün bölgede çok seyrek yerleşim olduğundan flora ve fauna çok çeşitlilik gösterir.

Rize, Türkiye'nin en çok çay yetiştiren ve en çok yağış alan ili; aynı zamanda en yeşil illerinden biridir.

Rize, Karadeniz Bölgesi'nin Doğu Karadeniz bölümünde 40° 21' ve 41° 25' doğu boylamları ile 40° 33' ve 41° 20' kuzey enlemleri arasında yer alır. İl toprakları doğudan Artvin, güneyden Erzurum ve Artvin, batıdan Trabzon, güneybatıdan Bayburt illeri, kuzeyden ise Karadeniz'le çevrilidir. Dağın kuzey yamaçlarından inen akarsular birleşerek Ardeşen ve Pazar arasında Büyükdere adıyla Karadeniz'e dökülür.

Güneyde ise kısa derelerin yardığı yamaçlar Çoruh Vadisi üzerine dik olarak iner. Dağların kretaseşist ve kireçtaşıdan oluşmuş volkanik ara tabakalı katmanları ortasında granit bulunur. Sert, kristal yapılı minerallerden meydana gelen taneli görünümlü magmatik derinlik kültesi. Plüton içindeki taneler çoğunlukla gözle görülebilir büyüklüktedir. Esas mineralleri feldspatın ortoklas cinsi ile az miktarda plajiyoklas ve kuvarstır. Ayrıca mika, hornblend, piroksen ve ikinci gruba giren turmalin, apatit, zirkon, grena, manyetit gibi mineraller de bulunabilir. Granitler genellikle diyazit billurlu kayalar şeklinde yer alır.

Doğu Karadeniz'in 2.000 m'ye kadar olan kesimlerinde ladin bulunur. Kışın iğne yapraklarını dökmeyen, daimi yeşil sürgünleri bulunan ağaçlardır. Yalnız, uzun iğne yaprakları, dallar üzerinde teker teker bulunur. Yapraklar kısa, dört köşeli ve her bir yüzeyinde beyazımsı bir mum çizgisi olup, yaprak uçları batıcıdır. Kozalakları dallarda sarkık durur

Lazbaşı, Yerel Kıyafet Örneği. Fotoğraf: İsmet Öztürk / Head of a Laz, Example of a Local Clothing.

is very healing and good for the treatment of many diseases. It is stated that the Ayder Spa, which was opened in 1992, is good for the treatment of many diseases

including the digestive system and for circulatory system irregularities, articular, rheumatic, nervous disorders, disorders of the respiratory tract, gynaecological diseases,

and urine and skin diseases.

It is stated that the Ayder Spa, which was opened in 1992, is good for many diseases including the digestive system and circulatory system irregularities, articular, rheumatic, nervous disorders, respiratory tract, gynecological diseases, urine and skin diseases. The Ayder spa water, which comes from a depth of 260 m, with a temperature of 55°, becomes approximately 40° in the resort. In this spa water there is: sodium, calcium, magnesium, iron and aluminum, sulfate, hydrogen carbonate, nitrate ion and metasilicate acid and it has been scientifically proven that these are useful in the treatment of many diseases.

Its roads are constantly well maintained and open in all seasons. The interest in the snow festival held in the winter months is growing each year.

The Ayder hotels are open in all seasons, and there are very nice hotels in terms of quality. The hotels and hostels, suitable

Kaçkar'da Dağcılar. Fotoğraf: İsmet Öztürk / Mountaineers on the Kachkar Mountain.

Güney Kaçkarlar, Yaylalar Köyü. Fotoğraf: İsmet Öztürk
The Southern Kachkars, Yaylalar Village.

ken, olgunlaşan kozalaklar esmer renkli bütün olarak düşerler.

Ladin, serin ve rutubetli sahalarda ve rutubetli topraklarda yetişir. Köknar ve diğ göknar (Göknar, çamgiller (Pinaceae) familyasının Abies cinsinden iğne yapraklı ağaç türlerine verilen ad) ormanları, daha yükseklerde dağ otlakları ve en yüksek kesimde ise kuzeye doğru bir dil halinde uzanan küçük buzullar vardır. Orman; ağaç, flora ve hayvani canlılar topluluğu olup; belirli yükseklikteki ve büyüklükteki ağaçlar, çalı, otsu bitkiler, mantarlar, mikroorganizmalar ve çeşitli hayvanlarla, toprağın birlikte meydana getirdiği, aynı zamanda topluma çeşitli faydalar sağlayan bir servettir. Kendisini meydana getiren bireylerin uzun yıllar karşılıklı etkileri sonucu yerleşmiş, biyolojik bir dengeye sahiptir. Bu

denge ormanların sağlığı ve varlığı için şarttır.

Karadeniz'in tuzluluk oranı % 1,8 dolayındadır. MÖ 6. binyıla dek bir tatlı su gölü olan Karadeniz, bu tarihten sonra tuzlu bir denize dönüşmüştür.

Amerikalı deniz jeologları William Ryan ve Walter Pitman Buz Çağı'nın ertesinde Akdeniz'in sularının 150 m daha alçak olan Karadeniz'e Boğaziçi setini yıkıp birdenbire dolarak Karadeniz Tufanı adı verilen sel baskınına sebep olduğunu, bu olayın Nuh Tufanı efsanesinin de kaynağı olduğunu iddia etmiştir.

Okyanus bilimci Robert Ballard'ın Sinop açıklarında yaptığı çalışmalarda bulunanlar bu tezi doğrulamışsa da çeşitli bilim adamları alternatif görüşler öne sürmüştür. Karadeniz sürekli bir su buharı ve ısı kaynağıdır, suları fazla donmaz. Karadeniz kıyılarının uzunluğu 1600 km civarındadır. Dağlar kıyıya paralel uzandığından fazla girintili çıkıntılı değildir.

Büyük beş ırmak Karadeniz'e dökülür. Bunlar; Dinyeper, Dinyester, Don Irmağı, Kuban Irmağı ile Fransa sınırına kadar uzanan ve bütün doğu ve orta Avrupa'yı kapsayan Tuna'dır. Tuna tek başına her yıl 203 km³ tatlı suyu Karadeniz'e taşır. Bu miktar Kuzey Denizi'ne akan bütün tatlı sulardan fazladır.

Türkiye'den ise belli başlı dört ırmak Karadeniz'de sonlanır: Sakarya, Kızılırmak, Yeşilirmak ve Çoruh (sonuncusunun büyük bölümü Türkiye'de olmasına karşın Gürcistan'da Batum'dan denize dökülür). Bu denize dökülen Avrupa ve Asya akarsularıyla birlikte Karadeniz havzasının alanı denizin kendisinden 5 kat daha geniştir ve yaklaşık 2,2 milyon km²'dir. Karadeniz ve çevre tuzluluk oranı oldukça fazladır.

Kaçkar Dağları her ne kadar belli gruplara ayrılarak adlandırılssa da, dağcılar genelde Güney Kaçkarlar ve Kuzey Kaçkarlar diye adlandırırlar... Kaçkar Dağı'nın doruğuna güneyden tırmanmak daha kolaydır ve güneyde hava güven verir. Kuzey genelde sisli ve yağmurlu iken güney açık ve güneşlidir. Rize'nin, Çamlıhemşin kazasına bağlı Ayder Yaylası bu yöredeki en tanınan yayladır. Deniz seviyesinden 1350 m yükseklikte olup Çamlıhemşin'den 19 km uzaklıktadır. Buradaki kaplıca suyunun çok şifalı ve birçok hastalığa iyi geldiği tıp ve bilim adamları tarafından kanıtlanmıştır.

1992 yılında hizmete açılan Ayder Yaylası Kaplıcası'nın, sindirim

Dede Efendi Restaurant

*Kapadokya'yı tatmak,
hakikaten de Dede Efendi'den geçiyor.*

1985'den günümüze kadar sürekli gelişme gösteren Dede Efendi Restaurant, aynı yerde Dede Efendi Kaya Restaurant'ı da açarak turizme hizmet etmeyi prensip haline getirmiş, Kapadokya'nın otantik manzarası ile Kapadokya'nın kendine has yemeklerinin kesiştiği bir nokta haline gelmiştir.

Kapadokya DEDE EFENDİ Restaurant

Asar Kaya Mevkii Göreme Kavşağı Ürgüp - Nevşehir Yolu Üzeri
Ortahisar - Ürgüp / NEVŞEHİR

Tel : 0384 343 24 24 Faks: 0384 343 22 22

Kapadokya Dede Efendi KAYA Restaurant

Kızılçukur Karşısı Ortahisar Girişi Prof Dr. Zeliha Ersoy Bulvarı
Ortahisar - Ürgüp / NEVŞEHİR

Tel: 0384 343 37 77 Faks: 0384 343 37 70

www.dedeefendirestaurant.com

Gelin Tülü Şelalesi, Ayder. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Gelin Tulu Waterfall, Ayder.

Büyük Deniz Gölü. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Buyuk Deniz Lake.

sistemi ve dolaşım sistemi düzen-sizliklerine, eklemisel, romatizmal, sinirsel rahatsızlıklara, solunum yolları, kadın hastalıkları, idrar ile cilt hastalıkları dâhil olmak üzere birçok hastalığa iyi geldiği belirtilmektedir. 260 m derinlikten 55° sıcaklıkta çıkan Ayder Yaylası kaplıca suyu, tesiste yaklaşık 40° civarında oluyor. Suyun içerisinde sodyum, kalsiyum, magnezyum, demir-alüminyum, sülfat, hidrokarbonat, nitrat iyonu ile metasilikat asidi mevcut olup, bunların birçok hastalığın tedavisinde faydalı olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

Yolları yaz - kış sürekli bakımlı ve açıktır. Kış aylarında yapılan kar festivaline her geçen sene ilgi artmaktadır. Ayder otelleri yaz - kış hizmet vermekte ve kalite olarak çok güzel oteller bulunmaktadır. Herkesin bütçesine uygun otel ve pansiyonlar sezon boyu buraya gelen yerli - yabancı turistlere hizmet vermektedir. Geceleri otellerde kafe ve barlarda tulum eşliğinde eğlenceler düzenlenmekte, eğlenceler sabahlara kadar sürebilmektedir.

Buralara kadar gelinir de ünlü "Muhlama" yenilmez mi?

Laz böreği başta olmak üzere 40'tan fazla yemek çeşitleri vardır. Kısaca özetlersek Kaçkar Dağları Milli Parkı, gölleri, yaylaları ile herkesin görmesi gereken bir cennet köşemizdir. Kuzey Kaçkarlar ya da Ayder grubu diye adlandırsak hayal edemeyeceğimiz güzellikte yaylalar vardır.

Bunların belli başlıları sırayla;

Ayder Yaylası, Avuser Çaymakçur Hacıvanak, Hazindak, Huser, Kavrun, Kaçkar, Palaçkur, Palovit, Pokut, Sal, Samistal, Trovit yaylaları yaz aylarında birkaç aylığına kullanılan yaylalardır. Bu gelenek yüzyıllardır sürer. Karadeniz insanı bu eski gelenekten hiç vazgeçmez. Nerede olursa olsun yazları mutlaka birkaç aylığına yaylaya çıkarlar. Yaylaya karlar eriyince, yollar açılınca "Yaylaya Çıkma Şenlikleri" yapılarak çıkılır. Her sene bu tek

for everyone's budget, serve both local and foreign tourists coming here throughout the year. At night, entertainments are held in the hotels, cafes and bars, with bagpipe music, and entertainments can last until dawn.

How is it that you come here and do not taste the famous "Muhlama"?

There are more than 40 varieties of food, especially the Laz pie. Briefly summarizing, the Kachkar Mountains are our corner of paradise which is a must-see for everyone with its National Park, lakes and plateaus. If we name them as the North Kachkars or the Ayder group, there are beautiful plateaus that we cannot imagine without going there and seeing them.

The main ones in order are:

The Ayder Plateau, Avuser Caymakur Hacivanak, Hazindak, Huser, Kavrun, Kachkar, Palackur, Palovit, Pokut, Sal, Samistal, Trovit plateaus and these plateaus are

utilized for a few months during the summer. This tradition has lasted for centuries. The people of the Black Sea region will never give up this tradition. Regardless of where they are, they surely move to the plateau for a few months in the summer. People move to the plateaus when the snow melts and the roads are opened, by making the "Moving to the Plateau Festivals." This is repeated every year. The horon dance is made accompanied by bagpipe and kemancha music.

The people of the Black Sea region, especially the Laz are cheerful, lively, friendly and intimate. They enthuse over this music, and have fun until dawn.

Climbing the Yusufeli, Barhal, Yaylalar (Hevek) Village, Olgunlar, Hastaf Plateaus and the Kachkars, which we call the South Kachkars, is the transition point where many domestic and foreign nature lovers come, who wish to wander from South to North, to the Ayder region. Usually the Erzurum route

is used to reach Yusufeli.

The plateaus are 53 km to the west of Yusufeli. The distance between Sarigol -Yaylalar Village is 33 km. The Barhal Brook flows along the way. All around is a lush forested natural masterpiece. The scenery along the way is truly spectacular. The Yaylalar Village is reached after Sarigol and Barhal. This is the route most preferred by the hikers and climbers who wish to climb the Kachkars from the South and reach Ayder by making Trans Kachkar. By following the Yaylalar, Olgunlar route, the Dilberduzu camp site, which is at a height of 2775 m, is reached in a period of 5 hours. This is a large plain area with very beautiful greenery. It is an ideal place to pitch a tent. The Kachkar summit is reached from here in a climb of about 7 hours. Although it is not a very risky route, one should still be careful in certain places. It has slightly less rainfall than on the Ayder side.

The Firtina Brook to the west and the Hemsin Brook to the east of the Kachkar Mountains are cov-

Ayder Yaylası. Fotoğraf: İsmet Öztürk / The Ayder Plateau

Çaymakçur Yaylası. Fotoğraf: İsmet Öztürk.
A View from the Çaymakçur Plateau.

rarlanır. Tulum, kemence eşliğinde horon vurulur (Horon Tepilmez).

Karadeniz insanı, özellikle Lazlar, neşeli, hareketli, sıccakkanlı, samimidirler. Bu müzik eşliğinde coşar, sabahlara kadar eğlenirler.

Güney Kaçkarlar diye adlandırdığımız Yusufeli, Barhal, Yaylalar (Hevek) Köyü, Olgunlar, Hastaf Yaylaları ve Kaçkarlara tırmanmak; güneyden kuzeye Ayder bölgesine yürüyerek geçmek isteyen yerli yabancı birçok doğasever ziyaretçinin geldiği geçiş noktasıdır. Yusufeli'ne ulaşmak için genelde Erzurum güzergahı kullanılır.

Yaylalar Yusufeli'nin 53 km batısına düşer. Sarıgöl - Yaylalar Köyü arası 33 km'dir. Yol boyunca Barhal Deresi akar. Her tarafı gür ormanlarla kaplı bir doğa şaheseridir. Yol boyunca manzara görülmeye değer. Sarıgöl ve Barhal'dan sonra Yaylalar Köyü'ne ulaşılır. Burası güneyden Kaçkarlara tırmanmak isteyen ve Trans Kaçkar yaparak Ayder'e ulaşmak isteyen yürüyüşçü ve dağcılarının en çok tercih ettiği güzergâhtır. Yaylalarda, Olgunlar yolu takip edilerek 5 saat gibi bir süre içinde 2.775 metredeki Dilberdüzü kamp yerine varılır. Burası oldukça güzel yeşil bir alana sahip, büyük bir düzlük alandır. Çadır kurmak için ideal bir yerdir. Buradan Kaçkar zirvesi yaklaşık 7 saatlik bir tırmanma ile yapılır. Fazla riskli bir rota olmamasına karşın yine de belli yerlerde çok dikkatli olunmalıdır. Ayder tarafına nazaran biraz daha az yağış alır.

Kayakçılar. Fotoğraf: İsmet Öztürk
Skiers.

Kaçkar Dağları'nın batısındaki Fırtına Deresi ve doğusundaki Hemşin Deresi zengin bir flora ile kaplıdır. Bu bitki örtüsü karstik flora özelliğinde olup gerek alt flora gerekse üst flora endemik türleri içermektedir.

Türkiye'de orman güllerinin 3.000 metreye ulaştığı tek yer burasıdır.

Ülkemizde Pleistosen'a ait buzul izleriyle beraber aktüel buzlaşmanın birlikte görüldüğü ender yerlerden birisi de Kaçkar Dağları'dır. Bu sahada birçok buzullarla birlikte; buzul gölleri ve buzul vadileri bulunmaktadır.

Fauna açısından da zengin olan Kaçkar Dağları'nda kurt, ayı, domuz, tilki, karaca, yaban keçisi, geyik, sansar, çakal, dağ horozu, kaffas semenderi vb türler bulunmaktadır.

Kaçkar Dağları'ndan yükseltinin kısa mesafede artması yaylacılık etkinliklerine bağlı bir takım yayla yerleşim alanlarının ortaya çıkmasına yol açmış, böylece Kaçkar Dağları'nda ayrıca yayla yaşam kültürü ve sosyal yaşantısı artı bir değer olarak ön plana çıkmıştır. Çoruh Nehri'nde rafting, Artvin'de boğa güreşleri, Ata Barı yapılır.

Kısacası, Doğu Karadeniz ne yazmakla ne anlatmakla biter. Yurdumuzun en güzel doğa harikasına sahip bu bölgesi flora ve fauna adına da çok zengin olup

Kaçkarlar, Sisler Ülkesi. Fotoğraf: İsmet Öztürk
The Kachkars, the Land of the Mist.

birçok endemik türü de burada barındırır.

Turizm adına çok önemli bir yer olmasına karşın hala bu pastadan yeterince payını alamamaktadır. Daha önemli bir katma değer alabilmemiz için buranın geleceğinin bir proje ile planlanıp HES'lerle ve yollarla talan edilmesine de bir dur demeli, gerekli olmayan yerlere bir çivi dahi çakılmamalıdır. Yapılara bir kural konarak oranın doğasına uygun mimari tarz öne çıkarılarak en azından ahşapla kaplanmalıdır.

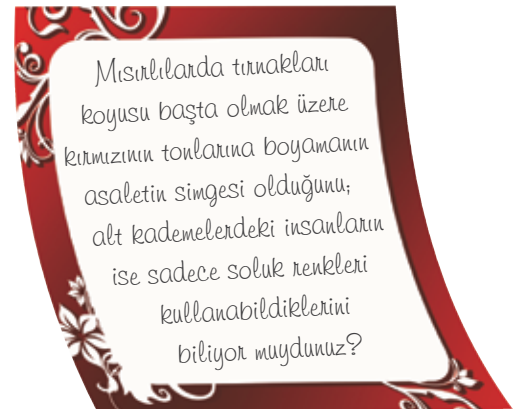
Gelişmeyi, yenilenmeyi sağlarken de korumada en öne çıkılmalıdır.

Doğanın, çevrenin korunmasına, temizliğine daha çok dikkat edilmelidir. Bunlar yerel yönetimlerle el ele verilerek doğaya sıfır zarar vererek yapılmalıdır.

Rize, Çamlıhemşin, Ayder, Artvin, Yusufeli, Barhal, Yaylalar; sisiyle, bulutuyla, yağmuru, fırtınası, tulumu, horonu, muhlamasıyla sizi bekliyor...

Bir gün mutlaka ziyaret edin...

Kaynakça:
İsmet Ülker - Dağ Turizmi (*)

ered with a rich flora. This vegetation has carstic features, and both the upper and the lower flora include endemic species.

This is the only place where the rhododendrons grow at a height of 3000 m in Turkey.

Ayder Yaylası. One of those rare places in our country where the traces of glacier belonging to Pleistocene are seen together with the current glaciation is in the Kachkar Mountains. At this site, there are many glaciers, together with glacial lakes and glacial valleys.

In the Kachkar Mountains, which are rich in fauna, there are species such as wolf, bear, boar, fox, roe deer, wild goat, deer, marten, coyote, grouse, Caucasian salamander etc.

The increase of the ridge from the Kachkar Mountains over only a short distance has led to the emergence of some plateau residential areas related to transhumance activities, thus the highland culture and social life in the Kachkar Mountains have come to the fore as a positive value. Rafting is made on the Coruh River and bullfights and "Ata Bari" are held in Artvin.

In short, the eastern Black Sea region ends through neither writing nor telling. This region, which has the most beautiful natural wonders of our country, is also very rich in flora and fauna, and is the home of many endemic species. Although it is a very important place in terms of tourism, it still doesn't reach a realistic share of the pie. In order to obtain more significant added value, the future of this place should be planned with a project, its plundering by HES and roads should be stopped, and even a nail should not be nailed where unnecessary.

A rule should be put into effect concerning buildings in the area, an architectural style suitable to the nature of the place should be proposed, and the new buildings should at least be covered in wood.

Conservation should be firmly maintained while providing development and improvement.

Much more attention should be given to the protection and cleanliness of nature and the environment. These should be conducted hand in hand with the local authorities, by not damaging nature. Rize, Camlihemsin, Ayder, Artvin, Yusufeli, Barhal, the Plateaus; They are waiting for you with their Mist, Clouds, Rain, Storm, Bagpipes, Horon and "Muhlama" (Cheese fondue)...

You must visit them one day...

Resource:

İsmet Ulker - Mountain Tourism (*)

ARÖ olarak
Ramazan Bayramınızı
ve

30 Ağustos Zafer Bayramınızı
Kutlarız...

KUTLAMA

Bu Aralar Ne Okuyalım?

Yavuz Ali SAKARYA, Rehber

Antalya Müzesi Perge Tiyatrosu Heykelleriyle Tarih ve Mitoloji Gezisi

BİR TURİST REHBERİNİN SEYİR DEFTERİ

Hem çok iyi bir rehber, hem de mesleğini çok seven, yıllarını bu işe vermiş işinin uzmanı bir arkeolog olarak arkadaşımız Edip Özgür, ardı ardına arkeoloji ile ilgili ürün vermeye, tanıtıcı kitaplar yayımlamaya, rehberlerin bu alandaki boşluklarını doldurmaya, açıklarını kapatmaya gayret ediyor ve bölgemiz başta olmak üzere ülkemizin tanıtımına gücü yettiğinde, elinden geldiğince katkı koyuyor. Bıkmadan usanmadan, kendinden ödün vererek, bir biçimde zamandan tasarruf ederek, büyük özveride bulunarak, gecesini gündüzüne katarak yapıyor bu mesleğinin gereği inanarak yaptığı bu önemli işi.

Şu ana kadar yazdığı kitapların (yazarın eserleri kaynakçasına bakınız) her biri, Perge, Aspendos, Myra ve Noel Baba Kilisesi, Antalya Müzesi heykelleri ve İngilizce olarak yazdığı marble reflections (mermer yansımalar) gibi alanlarında büyük bir boşluğu dolduran ve gerçekten, uzman işi eserler olma özelliğine sahiptirler.

Bence Edip beyin yazdığı kitaplar, istisnasız hepsi, bir rehberin, özellikle Antalya'da çalışan ve Antalya bölgesinde tura çıkan tüm rehberlerin birer başvuru kitabı olarak yanlarında bulundurmaları

gereken, anımsamak, bilgilerini tazelemek için belirli aralıklarla yeniden okumaları gereken kaynaklardır.

Daha iki yıl olmadı, tuğla gibi kalın ve kapsamlı Antalya Müzesi Heykelleri adlı kitabını Anadolu Kültür (ekin) tarihinin vitrinine çıkarttı. Daha dün gibi anımsıyorum, Ar-

keolog Özgür'ün o kitabını içime sindire sindire satır atlamadan okuduğumu. Antalya Müzesi'nde yer alan heykelleri ebatlarıyla, bulundukları yerlerle, özellikleriyle, öyküleriyle kendine özgü bir biçimde veriyordu. Heykellerin her biri onun sayesinde sanki yeniden canlanıyor, müzedeki müstesna yerinde gurur içinde ziyaretçilerini bekliyordu.

ANTALYA MÜZESİ PERGE TİYATROSU HEYKELLERİ'yle TARİH ve MITOLOJİ GEZİSİ M. Edip ÖZGÜR

Antalya Müzesi Perge Tiyatrosu Heykelleri'yle, Kitap Kapağı

Prof. Dr. Jale İNAN

Sıradan biri olmayan ve emekli olana kadar pek çok ören yerinde arkeolog ve bakanlık temsilcisi olarak görev yapmış olan Edip Özgür, taşına toprağına aşık olduğu memleketinin yaşamının her anında taşına toprağına sahip çıkmış, onları daha bir anlamlı hale getirmişti.

Siz bilir misiniz, değişik nedenlerle yıkılmış bir örenyinde, bir yapıda yer alan ve çok sayıda parçası kırık dökük bir biçimde çevreye dağılmış bir heykeli atölyede parça parça yeniden ele alıp bir puzzle ustası gibi yan yana, alt alta, üst üste getirip, birbirleriyle ilişkilendirip onları binbir emekle restore edip karşısına geçip “Oh be, bu iş de sergilenebilir hale geldi. Onun için şimdi ikinci bir yaşam başlıyor.” demenin mutluluğunu.

Edip bey bunu kaç kez yaşadı Perge’de ya da başka ören yerlerinde bilmiyorum, ama bir Konya-Çatalhöyük gezisi sırasında yolumuz henüz daha kazısı başlamamış bir höyük olan Listre (Hatunsaray) yerleşiminde tepe-

ye yakın bir yerde bulduğumuz bir seramik parçasını eline alıp şöyle bir evirip çevirip bir eliyle parçayı tutup, diğer eliyle seramik parçanın formunu oluşturmuş ve onun büyüklüğü, kullanım amacı, nasıl bir görünüme sahip olduğu konusunda uzun uzun konuşmuş, geziye katılan biz rehberleri bilgisi ve açıklamaları ile kendisine hayran bırakmıştı.

Hele Anadolu’daki ilk yerleşim yerlerinden Çatalhöyük’te çalışırken arkeoloji heyetinin sadece kazı yapıp çalışılan alanları koruma altına almak yerine suların yağmurun ve sellere teslim olması duyarlı bir rehber olarak onu kızdırmış, 10 bin yıllık Çatalhöyük evlerinin kazı sonrasında iyi korunabilmeleri için koruyucu çadırlar yapılmasını sağlamıştır.

Bizler bir arkeolog olarak onun konusuyla ilgili her alanda bilgili olduğunu biliyorduk, ama müzenin uzmanlık alanı ve Edip beyin işinin gereği olarak asıl ilgi duyduğu alan heykeltıraşı idi. Eh bu da çok normaldi.

Bir insanın Prof. Jale İnan gibi heykeltıraşı alanında dünyaca ünlü bir hocası olmuşsa, onun eğitimin-den, onun terbiyesinden geçmişse, heykelle ilgilenmemesi düşünülemezdi. Edip bey de Jale hanım ile yakın plan çalışmaların ve çalıştığı müzenin heykel konusundaki uzmanlığının bir gereği olarak eline geçen şansları çok iyi değerlendirdi. Armut dibine düşerdi. Nitekim öyle de oldu.

Kendisinden çok sevdiği, saygı duyduğu hocasını anlatmasını istediğimizde, bir başka havaya bürünüp eski günlere dönerek, “Keşke on senelik bitmez tükenmez enerjisi ile bu heykelleri bize kazandırıp, dünyada tek olan Perge galerisini oluşturan rahmetli hocamız, Perge tiyatrosunun restore edilerek açıldığını görebilse ve mezarında ışık içinde, huzur içinde rahat uyuyabilseydi! Keşke 18 senedir paslı kilitlerle girişi yasaklı olan tiyatroya çalışarak, destek olarak yardımcı olabilseydik! Zaten kitabın yazılış amaçlarından biri de ilgililerin dikkatlerini bu konuya çekmek; ciddi, uygulanabilir, ayakları yere

Herakles'in Centaur'a Saldırması, Perge Tiyatrosu Kabartması /
Herakles attacks a centaur, Relief from Perge Theatre

basan bir proje ile tiyatroyu eski görkemiyle yeniden ayağa kaldırmaktır.” diyor.

“Antalya Müzesi Perge Tiyatrosu Heykelleri” adlı son çalışmasıyla arkeolog rehber Edip Özgür, tarih ve mitolojinin de yardımıyla Perge tiyatrosunun sahne binasında bulunan heykel ve kabartma bloklarını ayrıntılarıyla ele almış, Roma imparatorluk sanatının Pamp-hilia bölgesi başta olmak üzere Anadolu’ya nasıl yansıdığını, onu ne ölçüde etkilediğini ya da ondan ne ölçüde etkilendiğini, Roma eyaletlerinin heykel konusunda ekolleşmelerinin (okullaşmalarının) nerelerde ve nasıl gerçekleştiğini, portre heykeltiriliğinin Pamp-hilia bölgesine nasıl yansıdığını, ne kadar önem taşıdığını ve nasıl uygulandığını araştırmış ve bu ve benzeri sorulara adı geçen kitapta yanıt aramıştır.

Bütün bunlar yapılırken, mermerin Anadolu’nun hangi bölgelerinden ihraç edildiğini, bir yerden bir yere nasıl nakledildiğini, ekonomik hacminin ne olduğunu da incelemiştir.

Heykellerde devrin modası, giyim anlayışı, inanç anlayışı yansıtılsa da, Anadolu’da ve Pamphylia bölgesinde ana tanrıça (Kybele) kültürünün hiçbir zaman göz ardı edilmediği, değişim ya da başkalaşım geçirerek farklı isimler altında (Artemis, Meryem Ana gibi) tapım görmeye devam ettiğini ortaya sermiştir.

Arkeolog Edip Özgür, yukarıda adı geçen kitabını oluştururken, ele alıp değerlendirdiği her heykeli ya da rölyefi, aynı kişiye ait olsa bile, ayrı birer birey gibi kabul etmiş, tek ve özgün olduğunu düşünmüş, bu nedenle zaman zaman yinelemelere yer vermiş ama bunu bilinçle yapmıştır. Tıpkı hocası Jale İnan’ın eserleri Antalya Müzesi’ne kazandırırken yaptığı kılı kırk yaran titiz çalışmalar gibi, Edip bey de müzenin Perge salonunda sergilenen tüm eserleri yurt içinde ve dışında tanıtmak amacıyla çok yoğun ve titiz bir çalışma sergilemiştir. Sa-

yın Özgür, kitabı yazış amacının heykelleri daha anlaşılır kılmak olduğunu söylemektedir. Zaten kitap da baştan sona bu savı yerine getirecek biçimde kurgulanmış ve kaleme alınmıştır. Hiç şüphe yok ki, fotoğraf sanatçısı Hatice Boztepe’nin yerinde çektiği özgün fotoğraflarla konu anlatımları daha da canlı ve anlaşılır kılınmıştır.

Perge Tiyatrosu’nun sahne binasının hem dıştan bir nimfeum (anıtsal çeşme) işlevi hem de içten mimari yapısı ve katları süsleyen heykelleri ve değişik konuları ele alıp anlatan kabartma blokları ile tüm Akdeniz dünyasının en kusursuz dekore edilmiş tiyatrosu olduğunu biliyoruz.

Büyük boy heykeltıraşlığın ve portre heykeltıraşlığının Anadolu’nun çeşitli heykeltıraşlık atölyelerinde Bizans çağına kadar kesintisiz sürdüğünü biliyoruz.

Mermer yatakları bakımından çok zengin olan Anadolu’da değişik yörelerde bulunan mermer ocaklarının Romalılar tarafından yeniden düzenlendiğini, devletin denetimi altında işletilmeye devam edildiğini, Roma İmparatorluğu’na bağlı çok sayıda kentin Anadolu heykel okullarından giden heykellerle süslendiğini biliyoruz. Kitaptan Anadolu’daki heykel okulları sayesinde değişik Roma kentlerinin zaman içerisinde mermer kentlere dönüştüklerini, daha gösterişli, daha sağlam ve kalıcı hale geldiklerini öğreniyoruz. Kente kazandırdıkları ekonomik katkı da göz ardı edilemeyecek kadar büyüktür.

Anadolu heykel okullarında gelişen heykeltıraş anlayışının, Roma İmparatorluğu’nun da bir biçimde sanat ve estetik anlayışını dile getirdiğini, simgelediğini göstermektedir. Heykel okulları arasındaki rekabet de bu aşamada kayda değerdir.

ARO Cafe & Bistro

Zengin içecek çeşitleri,
Damak tadınıza uygun eşsiz lezzetleri,
Huzurlu bahçesi ile hizmetinizde.

Antalya Rehberler Odası

Demircikara Mah. Burhanettin Onat Cad. Antürk Sitesi No: 89 Kat: 1 07100 Antalya

Tel: 0242 311 11 30 (pbx) - Faks: 0242 322 91 75

www.aro.org.tr

Antalya Müzesi 1994, Prof. Dr. Jale İNAN ve M. Edip ÖZGÜR / Antalya Museum 1994

Kitaptan Anadolu'daki mermer ocaklarının yerleri ve çıkartılan mermerin niteliği hakkında da bilgi sahibi oluyoruz.

Bu konu ile ilgili bölümde Sayın Özgür, mermer ocakları ve mermerin işlenişi ve mermer ustaları konusunda şunları söylüyor:

“Zengin mermer ocaklarıyla antik çağın mermer ticaretinde önemli bir rol oynayan Anadolu’da mermeriyle ün salmış olan Prokonnesos (Marmara Adası) bezemesiz mermer blokları deniz yoluyla ihraç ediliyordu. Bunları satın alan antik kentler, mermeri bazen olduğu gibi kullanıyor, bazen de sadece bir cephesini düzelterek pazarlıyorlardı. Prokonnesos (Marmara Adası) mermeri adadan yalnız işlenmemiş bloklar halinde değil, yarı işlenmiş duruma getirildikten sonra da sevk ediliyorlardı. Örneğin, Girland kabartmaları lahtin üzerine kaba hatlarıyla yontulduktan sonra tekne (ölünün içine konulduğu tek parça mermer taş) ihraç ediliyordu. Bu yarı işlenmiş lahti satın alan mer-

kezdeki atölyelerde ise, kabartmaların ayrıntıları tamamlanıyordu.

Prokonnesos lahitleri, Anadolu kıyılarındaki kentlerce satın alındıkları gibi, Roma İmparatorluğu sınırları içinde, bazen İtalya’ya, güneyde Mısır ve Suriye’ye, kuzeyde Karadeniz kıyılarına kadar ihraç ediliyordu. Mermer blokları yarı işlenmiş duruma getirdikten sonra sevk etme yöntemi Prokonnesos’ta mimari elemanlara da aynen uygulanıyordu.”

Antik çağda tek mermer ocağının Marmara Adası’nda olmadığını, Anadolu’nun daha pek çok yerinde mermer ocakları bulunduğunu öğreniyoruz. Örneğin Afyon mermeri konusunda Edip Özgür kitabında kısaca şunları söylüyor:

“Antik çağda çok sevilen bir diğer mermer cinsi de Afyon yakınlarındaki Dokimeion (İşcehisar) ocaklarından elde ediliyordu. Ocaklardan kesilip büyük bloklar halinde sevk edilen bu mermerin Roma İmparatorluğu’nun geniş sınırları içinde birçok önemli yapıda kulla-

nıldığına tanık olmaktadır.”

Anadolu’nun mermer ticaretinde oynadığı rolü ve mermer ustalarını da yazar, şöyle dile getiriyor:

Anadolu’nun Akdeniz havzasında mermer ticaretinde oynadığı bu etkin rolü, muhakkak ki, Roma İmparatorluğu’nda mermer kullanımına verilen önem kamçıliyordu. Arz-talep olayı da bunu tetikliyordu. Anadolu mermerleri sadece ihraç edilmekle kalmıyor, beraberinde bu mermeri işlemeye alışık mermer ustalarının da gitmesini sağlıyordu.”

Öyleyse gönül rahatlığı içinde diyebiliriz ki, Anadolu’ya özgü kaliteli ve nitelikli mermer, işinin ustası Anadolu kökenli heykeltıraşlar elinde şekillenmiş ve her biri yapıldığı dönemin sanat anlayışını yansıtan, her türlü detayın ince ince ele alınıp işlendiği birer heykel baş yapıtına dönüştürülmüşlerdir. Anadolu’ya da bu yakışır zaten.

Kitap Antalya eski valilerinden Saim Çotur’un motivasyon dolu önsözü ile başlıyor. Edip bey, kazılar aşamasında ne zaman yardımına ihtiyaç duyularsa anında yardımcı olan, bir dediklerini iki etmeyen valiyi saygıyla anmakta ve kitabın önsözünü yazdığı için de kendisine minnet duymaktadır.

Kitabın 42. ve 50. sayfaları arasında yer alan Dionysos heykelleri ile ilgili bölüm, tiyatronun başlangıcına dair, Dionysos onuruna yapılan bayramların çeşitliliğine dair çok önemli bilgiler vermektedir.

Kesinlikle iddia ederek söylüyorum, kitabın 74. ve 84 sayfaları arasında yer alan Perge Artemisi’ne ait bölüm, hepimizin çok ilgisini çekecek. Kullanılan fotoğraflar, anlatılanları görüntülerle destekleyecekler. Anatanrıça kültü sayesinde Anadolu’da nice kültürlerin hayatıyet kazanması açısından önemlidir.

Kitapta 108. ve 114. sayfalar arasında yer alan kurban kabartma-

sını hem görüntüleriyle hem de açıklamaları ile size örnek olarak vermek istiyorum.

KURBAN FRİZİ (KABARTMASI)

Gerek heykeltraşisi, gerek mimari konumu açısından Perge Tiyatrosu buluntuları arasında en ilginç olanı hiç şüphesiz kurban sahnesini betimleyen friz'dir (kabartma). Ters "U" şeklindeki frizin orta bölümü yaklaşık 4 m uzunluğunda olup, iki parça halinde bulunmuştur. 1,5 metrelik iki yan kanat dik açı ile orta uzun kenara birleşirler. Yüksekliği 0,92 metre, kalınlığı ise 0,46 metredir.

Frizin ortasında kader tanrıçası Thyke, taht üzerinde oturmakta, sağ elinde Artemis Pergaia'nın idol şeklindeki tasvirini, sol elinde ise bereket boynuzunu tutmaktadır. Her iki yanında üçer insan figürü kurbanlık birer boğa ile ortaya doğru ilerlemektedir. Sol kanatta bir boğanın kurban hizmetkarları tarafından kurban edilmesi gösterilmiştir. Törene katılan esas kişiler, portre karakteri taşıdıklarından, burada tarihi bir olay söz konusudur. Diğer taraftan figürlerin portre üslubu, kabartmanın İS 2. yüzyıl sonlarına tarihlenmesini sağlar. Bu tür kabartmalara Anadolu'da pek ender rastlanması ve ayrıca frizin çok iyi korunmuş durumu yapının değerini ve önemini gösterir.

Kurban frizi, sahne binasının orta kapısı (Porta Regia) üzerinde, diğer bir deyişle yapının en merkezi konumunda yer almaktaydı. Büyük bir ihtimalle tiyatronun şehrin hizmetine açılmasını sağlayan ailenin -ki bu Plankius ailesi olmalıdır-, kurbanlar keserek açılış törenine katılımı sahnelenmektedir.

Her şeyden önemlisi de kabartmanın orta sahnesinde Anadolu'nun ana tanrıçasının İS 2 yüzyılda Perge Artemisi'ne dönüşmüş idol şeklindeki tasvirinin Tanrıça Thyke'nin sağ elinde gösterilmiş olmasıdır. Böylece Roma İmparatorluğu'nun kendini en çok hissettirdiği dönem-

de bile Anadolu'nun ana tanrıçası geleneğinin unutulmamış olunmasına bir kez daha tanık olunmaktadır.

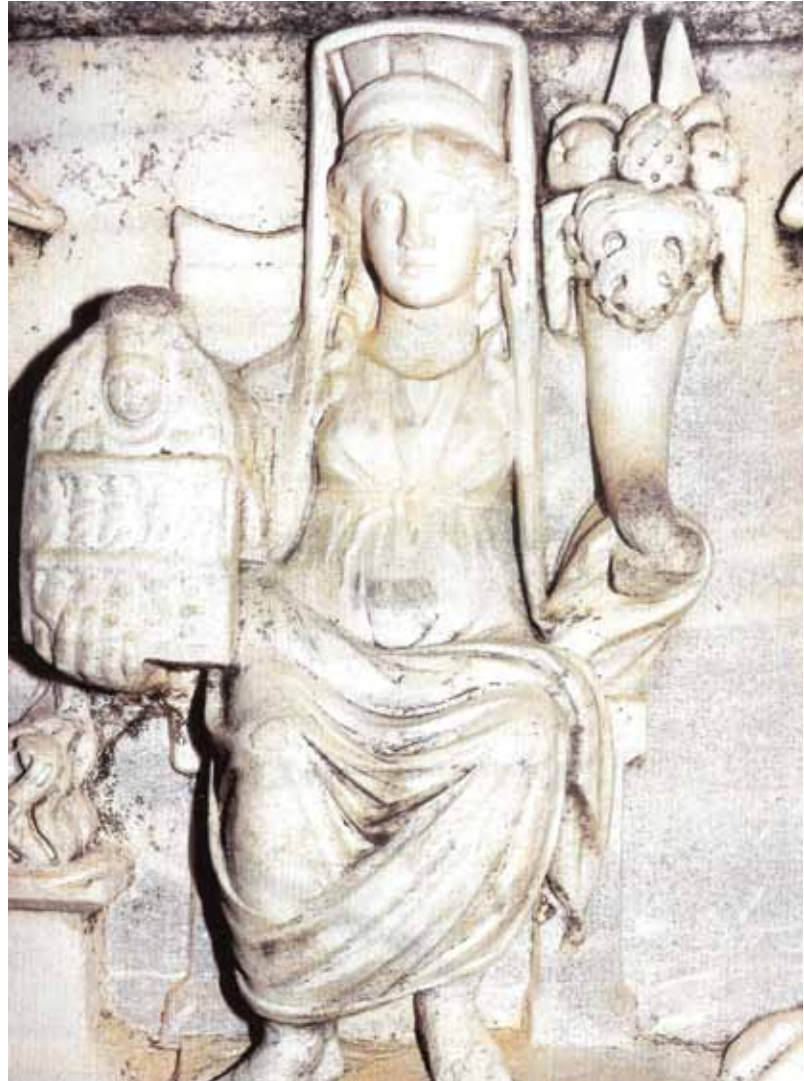
114. sayfadan 126. sayfaya kadar sahne binasının değişik katlarını birbirinden ayıran gigantomachi (dev adamlarla mücadele kabartma bloku) ve kentauramachi (at adamlarla mücadele kabartma bloku) da konularıyla, işleniş biçimleriyle ve açıklamalarıyla ilginizi çekecektir.

Kitabın son bölümünde (126. sayfadan itibaren) tiyatro maskaraları betimleyen kabartmalar yer almaktadır.

Son iki sayfada yazar Özgür, kitabını yazarken yararlandığı kaynak kitapların bir sayımını dökümünü yapmakta ve önemli bir kaynakça oluşturmaktadır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Antalya Arkeoloji Müzesi'nde sergilenen ve Perge Tiyatrosu'ndan getirilen heykel ve kabartmalara ilişkin doğru bilgi edinmek istiyorsanız, sergilenen eserleri boyutları ve özellikleri ile daha yakından tanımak istiyorsanız, gönül rahatlığıyla siz rehber arkadaşlarımıza yine bir arkeolog-rehber olan arkadaşımız Edip Özgür'ün "**Antalya Müzesi Perge Tiyatrosu Heykelleri'yle Tarih ve Mitoloji Gezisi**" adlı kitabını önerebiliriz. Okuyun, okuduğunuza geçecek. Bilgi dağarcığınıza yeni şeyler katıldığını göreceksiniz.

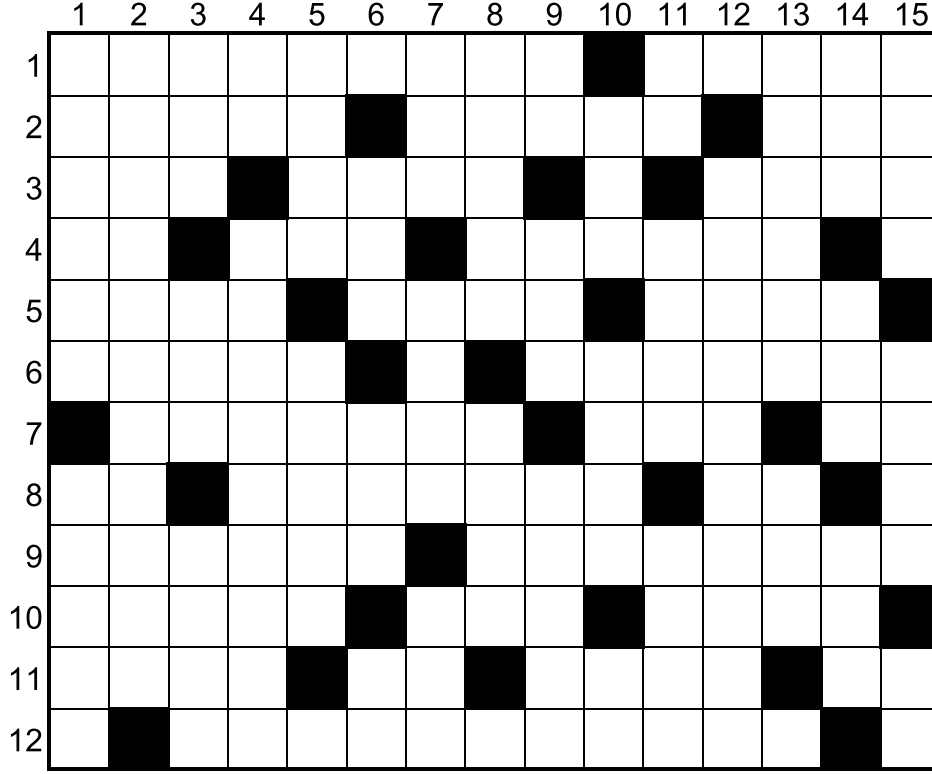
Mesleğinin kendisine yüklediği işlevi yerine getiren, ait olduğu coğrafyaya hizmeti kutsal bir görev kabul eden arkadaşımız edip Özgür'ü bu başarılı çalışması için kutluyor, nice daha başarılı işler çıkartması dileğinde bulunuyoruz.

Kurban Frizinin merkez Figürü, Tanrıça Tykhe'nin Artemis Pergaea Kültünü Tutuş tasviri / Central figure of the sacrifice frieze, Goddess Tykhe (Fortuna) while holding an Artemis Pergaea cult image

ARO Dergi Bulmaca

Not: Bu bulmacayı doğru çözenler arasında çekilecek kurada kazanan bir kişiye kitap armağan edilecektir. Bulmacanın çözümü önümüzdeki sayıda yayımlanacaktır.

Hazırlayan: Hikmet Uğurlu, Rehber

Soldan Sağa:

1. Almanca ve Türkçe çeşitli yapıtları arasında "Doğa Ana Kubaba", "Patara", "Likya" gibi kitapları da bulunan, ülkemizde ve yurt dışında düzenlenen konferanslarda Anadolu Arkeolojisi'nin önemini vurgulayan, uzun yıllar Patara Antik Kenti kazı başkanlığı yapmış, Akdeniz Üniversitesi öğretim üyelerinden, 1944 Malatya doğumlu bilim insanımız. - Merhametli, acıyıp esirgeyen.
2. Tehlike işareti. - Özsu. - Cet.
3. Almanya'da bir kent. - Atıf Yılmaz'ın bir filmi. - Matkap.
4. Sodyumun simgesi. - Çıplak, yoksun. - Kocaman, iri.
5. Hz. Muhammed'in yaptığı savaşlardan biri. - II. yy'da yaşamış ünlü Hun imparatoru. - "... beni kalbimdeki hicranla yalnız kalayım" (Rast - Şükrü Taner).
6. Yüz - Bir şeyin o an ki koşullar açısından en elverişli sayılan gelişme durumu.
7. Çok kullanılmaktan dolayı yıpranmak. - Sır, gizlenen şey. - Bir nota.
8. Slovakya'nın plaka imi. - Yüksek okul. - Dünyanın uydusu.
9. (...den) oluşan. - Duygusal, düşsel.
10. Ululuk, büyüklük. - Hindistan'da yaygın bir din. - İstanbul'da bir semt.
11. Verme, verilme. - Asarak öldürme cezası. - Doğu anadolu'da bir nehir. - Bir cetvel.
12. Sürekli olarak çıkarını düşünme durumu.

Yukarıdan Aşağıya:

1. Eski Roma'da ürkütücü doğa tanrısı. - İnce ip.
2. Kuzey Doğu anadolu'da bir dağ silsilesi.
3. "... meyveyi kopardılar dalından / Beni ayırdılar nazlı yarimden" (Türkü). - Düğün yemeği. - Hayvanlara verilen yem.
4. Ünlü bir araba markasını simgeleyen harfler. - Avşa Adası'nda yetişen kırmızı üzüm.
5. Bayındırlık. - Bir bütünün bir tek parçasıyla ilgili olan.
6. Alanya yakınlarında bir çay. - Donuk renkli. - Duman kiri.
7. Işın. - Eski dilde arslan. - Kaplıca.
8. Düşürme, düşürülme. - Örümcek ağı.
9. Kiloamperin kısaltması. - Arslan burcu. - 29 Ağustos 1526 yılında Osmanlılarla Macaristan arasındaki savaş.
10. İskambilde papaz. - Üstün başarı gösteren sporculara verilen armağan. - Endonezya'nın plaka imi.
11. Renyum'un simgesi. - İta olunmuş, verilmiş. - Asya'da bir göl.
12. Medüz de denilen bir deniz hayvanı.
13. Sudan'ın başkenti. - Argo'da rüşvet.
14. Gündü, saik. - Gezi, dolaşma. - Koruma altına alınmış bölge.
15. Bira yapımında kullanılan arpa. - Alışmak ve öğrenmek için yapılan müzik çalışması. - Mısır'ın plaka imi.

Geçen Sayıdaki Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	A	Z	R	A	E	R	H	A	T		V	E	R	D	İ
2	K	A	A	T		A	U		R	M		T	A		L
3	R	İ	D	A	N	İ	Y	E		A	R	İ	N	N	A
4	O	R		T	A	Ş		K	L	A	N		D	O	N
5	P	E	L	Ü	R		A	M	A	R		T	A	T	
6	O		A	R		O	H	E	L		B	A		A	K
7	L	A	Z	K	İ	Y	E		A	N	A	T	O	M	İ
8	İ	G	A	P	O		N	G		A	Y	A	Z		L
9	S		N	A		A	K	İ	M		P	R		K	İ
10		A	Y	R	A	Ç		P	E	K	İ		B	A	S
11	A	Y	A	K	L	İ	K	Ü	T	Ü	P	H	A	N	E
12	Y	A		I	T		O	R	A	T	O	R	Y	O	

7. sayımızdaki bulmacımızı doğru çözen olmamıştır.

YAREN DİNLENME TESİSİ

Ender EKER

Aligöz Mevkii, Çameli Makası
Demir Petrol Yanı Acıpayam/DENİZLİ
Tel: 0 258 539 1115
Ender EKER 0 536 480 5958

Haberler

Uzun, İnce Bir Yoldan “Meslek Yasamız”

Yıllardır mücadele ettiğimiz, mesleğimize ve meslektaşlarımıza yaraşır bir Meslek Yasası'nın çıkması için girilen yoldaki en önemli durak olan TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu görüşmesi 15 Mayıs 2012 tarihinde gerçekleşti.

Komisyonadaki görüşmelerden önce Bakanlıkta Sayın Bakanımız Ertuğrul GÜNAY başkanlığında; TÜRİSAB Başkanı Sayın Başaran ULUSOY, ARO Başkan Yardımcısı A.Zeki APALI, TUREB ve İRO Başkanı Şerif YENEN, İZRO Başkanı Ayten ŞENİPEK, ARED Başkanı Sibel GÜVEN ve üst düzey tüm bürokratların katılımı, ortak çabalarıyla hazırlıklar tamamlanarak TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu'nda görüşmelere geçilerek, Meslek Yasa Tasarımız kısa sürede kabul edildi ve TBMM Genel Kurulu'na gönderilme kararı alındı.

Bakanımıza Teşekkür

18 Mayıs 2012 tarihinde Manavgat'a çalışma toplantısı için gelen Bakanımız Sayın Ertuğrul GÜNAY'a, Yasa Taslağımızın komisyonda kabul edilerek TBMM Genel Kurulu'na sevk edilmesinde gösterdikleri yakın ilgi nedeniyle, Antalyalı rehberler adına çiçekle karşılayıp teşekkür ettik.

Yasa Mecliste

07 Haziran 2012 tarihinde TBMM Genel Kurul Gündemi'ne ikinci sırada alınan yasamız, görüşmelerin ardından 212 evet, 1 ret oyuyla kabul edilerek Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL'e yasa gereği onaylanmak üzere gönderilmiştir.

Resmi Gazete

21 Haziran 2012 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL tarafından onaylanan yasamız, 22 Haziran 2012 tarihli ve 28331 sayılı Resmi Gazete'de; 6326 No'lu Turist Rehberliği Meslek Kanunu adıyla yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yıllardır yasa için emek veren, çabalayan herkese sonsuz teşekkürlerimizi sunar; yasamızın başta ülkemize, turizm camiasına ve de rehberlere hayırlı olmasını dileriz.

Turist Rehberleri Birliği

T.C. Resmî Gazete
Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nce Yayımlanır

Turist Rehberliği Meslek Kanunu Resmi Gazete'de Yayımlandı

TEŞEKKÜRLER

Dünya liginde oynayan Türk turizminin emekçileri, ülkemizin tanıtım elçileri
TURİST REHBERLERİNİN
mesleki yaşamlarındaki dönüm noktası olan Turist Rehberliği Kanunu'nun
çıkması için verdikleri desteklerden ötürü, rehberler camiası olarak;

Sayın Başbakanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'a
Sayın Kültür ve Turizm Bakanımız Ertuğrul GÜNAY'a

T.C. Savunma Bakanı Sayın İsmet YILMAZ'a
TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı Sayın İdris GÜLLÜCE
ve Komisyon üyesi milletvekillerine
TBMM Genel Kurulu'nda yasamızı onaylayan tüm partilerin milletvekillerine
İstanbul Milletvekili Sayın Belma SATIR'a
Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Prof. Dr. Sayın Mustafa İSEN'e
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Sayın Özgür ÖZASLAN'a
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşar Yrd. Sayın Nihat GÜL'e
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürü Sayın Cemal TAŞBAŞI'na
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü Doç. Dr. Sayın Ahmet ARI'ya
TOBB - Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne
TESK - Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'na
TÜRSAB Başkanı Sayın Başaran ULUSOY'a
İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Sayın Faik YILMAZ'a
şükranlarımızı sunarız.

Turist Rehberleri Birliği

Turist Rehberlerine Duyuru:

- Halen rehber odalarından birine üye bulunmayan tüm turist rehberlerinin, rehberlik haklarını yitirmemeleri için, en geç 21 Aralık 2012 tarihine kadar, bulundukları ilde var olan veya kurulacak olan bir rehber odasına kayıt yaptırmaları gerekmektedir. Bu tarihte kadar kayıt yaptırmayan rehberler, rehberlik haklarını tamamen yitirecektir.
- Geçmişte turist rehberliği hakkını elde ettiği, iki yıl süreyle vizesini yaptırmadığı için hakları kaldırılan rehberler ile devlet memurluğu nedeniyle meslekten men edilmiş rehberler; en geç 1 yıl içinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'ne başvurup, Bakanlığın düzenleyeceği sınavda başarılı olarak yeniden rehberlik haklarını elde etmeleri mümkün olacaktır.

Sağlık Söyleşileri

Medical Park Antalya Hastane Kompleksi idaresiyle yapılan işbirliği neticesinde ARO Cafe'de düzenlenen "Önce Sağlık" söyleşilerimizin ilki 23 Mayıs 2012 tarihinde ortopedi ve travmatoloji uzmanı Opr. Dr. Niyazi ÖZTÜRK'ün uzun yolculuklarda meslektaşlarımızın maruz kalabilecekleri hastalıklar ile gezdirilen grup üyelerine düşme, burkulma vb durumlarda ilk yardım yapılması hakkında bilgilendirmesi ile gerçekleşti.

"Önce Sağlık" söyleşilerimizin ikincisi Medical Park Antalya Hastanesi doktorlarından göğüs hastalıkları ve cerrahisi uzmanı Opr. Dr. Ahmet Bülent KARGI'nın el, koltuk altı terlemeleri; sigaranın zararları ve akciğer rahatsızlıkları konusundaki bilgilendirmeleriyle 18 Haziran 2012 tarihinde ARO Cafe'de yapıldı.

Denetimler

9-13 Mayıs 2012 tarihleri arasında Manavgat, Aspendos, Karpuzkaldıran Şelalesi, Antalya Cumhuriyet Meydanı ve Alanya bölgelerinde Bakanlık, TÜRSAB ve ARO yetkililerince yapılan denetimlerde, 107 araç denetlenmiş, bunun sonucunda usulsüzlük görülen durumlar tespit edilerek 19 adet tutanak düzenlenmiştir.

Isparta Gezisi

ISPARTA'da Gül Toplayıp, Sagalassos'ta Tarihle Buluştuk...

30.05.2012 tarihinde ARO'nun organize ettiği günübürlük "Gül Toplama ve Sagalassos Gezisi" tüm katılımcıların memnuniyetiyle gerçekleşti.

SDÜ Rektör Danışmanı, **Isparta İli Turizm Stratejisi ve Eylem Planı Geliştirme Projesi** yürütücüsü Yard. Doç. Dr. İrfan Ateşoğlu'nun daveti ve gayretleriyle yapılan gezimiz çok başarılı oldu.

Önce Isparta iline bağlı Güneykent beldesinde belediye başkanı Fahrettin Gözgün'ün sıcak misafirperverliğinde gül bahçelerine gidip, artık şehirde bulamadığımız o mis kokulu gülleri, sabahın erken saatlerinin getirdiği doğal bir ortamda üzerinde su damlacıkları, etrafı saran kokusu ile büyük bir keyifle topladık.

Sagalassos'a ulaştığımızda her ne kadar yağmur çiseliyor olsa da büyük bir heyecanla, restore edilip ayağa kaldırılan antik yapıları rehberimiz, bir Isparta sevdalısı Yavuz Ali Sakarya'nın anlatımı ve bilgi birikimiyle gezdik, inanılmaz fotoğraflar çektik. Gezimiz sonrasında bizlere Ağlasun Kaymakamı Ramazan Kurtyemez ve Belediye Başkanı Aydın Kaplan'ın katılması ve sıcak mesajlarla Temmuz ayında kirazların olgunlaşmasıyla birlikte bizleri tekrar konuk etmek istediklerini belirtir davetleri tüm katılımcıları mutlu etti.

Basın Toplantısı

6 Haziran 2012 tarihinde basın mensupları ile kahvaltıda bir araya gelen ARO yönetimi, başkan Hasan UYSAL'ın ertesi günü meclis genel kurulunda görüşülecek yasanın önemi, ARO DERGİ'nin iki dilde yayımlanmasının turizme katkıları konularında bilgilendirmesiyle devam etti.

Basında ARO

[illegible]

Yasa Bilgilendirme Toplantıları

Yeni yasamızın gelişi ile birlikte birçok meslektaşımızda oluşan soruları cevaplamak amacıyla; yasamızın getirdikleri ve değişiklikler ile ilgili bilgilendirme toplantıları düzenledik.

Antalya'da altı değişik günde, Side ve Alanya'da ise birer defa olmak üzere toplamda sekiz bilgilendirme toplantısıyla birçok meslektaşımıza ulaştık. Toplantılara herhangi bir nedenle katılamayanlara ise ARO'da yine bu amaçla yardımcı olunmaktadır.

Vali Ziyareti

18.07.2012 tarihinde Antalya Valisi Sn. Dr. Ahmet Altıparmak'ı makamında ziyaret ettik. Meslek Yasamızın çıkmasıyla birlikte yeni bir döneme giren rehberlerin Antalya turizmindeki yer ve öneminin daha da belirginleştiğini vurgulayan valimiz, "Yasanın verdiği yetkileri kullanmanızı, ekmeğini bu işten kazanan insanlar olarak Antalya'yı ilgilendiren her konuda normal vatandaşlardan daha çok duyarlı olmanızı bekliyorum" dedi.

Ziyarete katılan ARO Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Uysal, yardımcısı A. Zeki Apalı, üyeler Mehmet Macit, Özgür Doğan, Vedat Özçelik ve Gökhan Tunç da valimiz Sn. Ahmet Altıparmak'a kabul ve iyi dileklerinden dolayı teşekkür edip, geçmişte olduğu gibi yine rehberlerin Antalya turizminde etkin bir şekilde var olmaya devam edeceklerini söylediler.

İftar Yemeği Verdik

02.08.2012 tarihinde ARO Cafe'de başkan Hasan UYSAL'ın şahsi davetlisi olarak bir araya gelen yeni dönem yönetiminde aktif görev almak isteyen rehberler sohbet edip gelecek dönemle ilgili düşüncelerini paylaştılar.

Herkesin ortak kanısı, seçimlerden sonra gelecek yeni yönetim ekibinin büyük bir hızla işe koyulması gerektiği oldu.

ARO Başkanı Hasan UYSAL da, davete katılan konuklara tek tek teşekkür edip seçimde başarılar diledi. Projesi ve hedefi olan kurul üyeleriyle çalışmanın her zaman bir ayrıcalık olduğunu belirtti.

The gloss of your beauty...

JEWELS

Altınova Mevkii Sinan Mah. Serik Caddesi No:27 07170 / ANTALYA / TURKEY
Phone : +90 242 340 55 00 Pbx Fax : +90 242 340 38 40

K & G Silk and Wool Carpets

Havaalanı yolu 7. Km. Antalya / TÜRKİYE - Tel: +90 (0242) 341 61 60 - Fax: +90 (242) 341 61 59

Sargon Freeport Ltd.

Serbest Liman Magosa - KKTC - Phone: +90 533 839 27 34

A & R Halıcılık, KAPADOKYA

LYKIA Halıcılık Turizm San. Tic. A.Ş.

Acıpayam Kavşağı Tavas - DENİZLİ, Phone: +90 258 637 45 00 (4 Line) - Fax: +90 258 637 44 98

73 Pimlico Road, London, SW1W 8NE, UK

Tel: +44 (0) 20 - 7730 8810 - Fax: +44 (0) 20 - 7730 8803

New York by appointment

24 West 57 Street, 3 Floor, New York, NY 10019, USA

Tel: (212) 956 1586 - Fax: (212) 956 1587